କାଲି ଯାହା ସଙ୍ଗେ ଦେଖାହେଲା

ଡ. ହୃଷୀକେଶ ମଲ୍ଲିକ

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ଯେଉଁ ରୂପାନ୍ତର ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି, କେବଳ ଭାରତ ନୁହେଁ, ବିଶ୍ୱର କ୍ୱଚିତ୍ ନେତା ବା ସନ୍ଥଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି। ୨ ଡିସେମ୍ବର ୧୮୯୦ରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପିତା କୃଷ୍ଣଧନ ତାଙ୍କ ବଡ଼ ଶଳା ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ପାଖକୁ ଏକ ଚିଠି ଲେଖିଥିଲେ ଏହିପରି- ''ମୁଁ ହୁଏତ ଦେଖିବି ନାହିଁ, ତୁମେ କିନ୍ତୁ ଦେଖି ଗର୍ବବୋଧ କରିବ ଯେ ତୁମର ତିନି ଭଣଜା ଦେଶର ଶୋଭା ହେବେ ଓ ତୁମ ନାମ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରିବେ।'' ଏହି ଚିଠିରେ ସେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଯେଉଁ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ କରିଥିଲେ, ତାହା ଥିଲା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ସେ ଲେଖିଥିଲେ – ''ଅରୋ ତା'ର ସ୍ୱଦେଶକୁ ମହିମା ମଣ୍ଡିତ କରିବ।'' ଧୀରେ ଧୀରେ ନିୟତି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଏହି ଆଡ଼କୁ ନେଇଚାଲିଲା। ବରୋଦାରେ ଥିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପଠନସ୍ପୃହା ଛାତ୍ର ଓ ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ବିସ୍ମିତ କରିଥିଲା।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପଠନ ନିଷ୍ଠା ସମ୍ପର୍କରେ ତାଙ୍କ ବଙ୍ଗଳାଭାଷା-ଶିକ୍ଷକ ଦୀନେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ରାୟ 'ଅରବିନ୍ଦ ପ୍ରସଙ୍ଗେ' ବହିରେ ଲେଖିଛନ୍ତି: ''ତାଙ୍କୁ ବହି ଉପରେ ବଦ୍ଧ-ଦୃଷ୍ଟି ଅବସ୍ଥାରେ ଏକାଦିକ୍ରମେ ଘଣ୍ଟା ପରେ ଘଣ୍ଟା ବସିଥିବାର ମୁଁ ଦେଖିଛି। ସେତେବେଳେ ସେ ଯୋଗମଗ୍ନ ତପସ୍ୱୀ ପରି ବାହ୍ୟଜ୍ଞାନଶୂନ୍ୟ। ଘରେ ନିଆଁ ଲାଗିଗଲେ ବି ସେ ଜାଣିବେନି।''

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ସହ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ୍...

ବିଦ୍ୟା-ତପସ୍ୱୀ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଜୀବନରେ ଆରମ୍ଭରୁ ଥିଲେ କବି। କେମ୍ବ୍ରିଜ୍‌ରେ ଥିବା ବେଳେ ଲେଖୁଥିଲେ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଇଂଲିଶ୍ କବିତା ଓ ବରୋଦା ଆସିବା ପରେ ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତର କାହାଣୀକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଲେଖିଲେ ଅନେକ କବିତା। ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ ଓ ଋକ୍‌ବେଦର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଅନୁବାଦକ ଲେଖକ ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ବରୋଦା ଗସ୍ତ କାଳରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ କବିତା ପଢ଼ି ମନ୍ତବ୍ୟ କରିଥିଲେ- ''ତୁମର ଏସବୁ କବିତା ଦେଖି ରାମାୟଣ-ମହାଭାରତର ଅନୁବାଦ କରି ମୁଁ ପଣ୍ଡଶ୍ରମ କରିଛି ଭାବି ଦୁଃଖ ଲାଗୁଛି। ତୁମ କବିତା ଆଗରୁ ଦେଖିଥିଲେ ମୁଁ ମୋର ଲେଖା କଦାପି ଛପାଇ ନଥା'ନ୍ତି।'' କେବଳ କବିତା ନୁହେଁ, ରାଜନୀତି, ଧର୍ମ, ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତାକୁ ନେଇ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ବହୁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଇଂଲିଶ୍‌ରେ ଲେଖିଛନ୍ତି, ଯାହା ଦେଶ ବିଦେଶର ବହୁମହାମନା ନେତା ଓ ସାଧକଙ୍କ ପାଇଁ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି। ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ନିଜର ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ବିଜ୍ଞପିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁ ନଥିଲେ। ଲେଖୁଥିଲେ ଦେଶର ବେଶୀ ଭାଗ ମଣିଷଙ୍କ ମନରେ ରାଜନୀତି ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନା ଜାଗ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ। କାରଣ ତାଙ୍କର ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଅନଗ୍ରସର, ଅପାଠୁଆ ବା କମ୍ ପାଠୁଆ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଦେଶର ପ୍ରକୃତ ମଙ୍ଗଳ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ଭର କରେ। ତାଙ୍କର ଏହି ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ପରେ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଦେଶବ୍ରତରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିଲା। ୧୯୨୧ରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଏକଦା କହିଥିଲେ ''ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁକ୍ତିର ଅକାଂକ୍ଷା ଜାଗ୍ରତ ନକଲେ ସ୍ୱରାଜ ଲାଭ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ।''

ବରୋଦାରେ ଥିଲା ବେଳେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ତନ୍ତ୍ରସାଧନାରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ। ସାନଭାଇ ବାରୀନ୍ଦ୍ର 'ଭବାନୀ ମନ୍ଦିର' ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବିନ୍ଧ୍ୟ ପର୍ବତମାଳାରେ ଜାଗା ଖୋଜି ବୁଲୁଥିବା ବେଳେ ପାହାଡ଼ି ଜ୍ୱରରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ବରୋଦା ଫେରିଲେ ଓ ଜଣେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ତାଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ର-ଜଳ ଖୁଆଇ ଆରୋଗ୍ୟ କରାଇଦେଲେ। ଏହି ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କଠାରୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପାଇଲେ ଯୋଗଶକ୍ତିର ପ୍ରଥମ ପ୍ରମାଣ। ୧୯୦୬ରେ ନର୍ମଦା ନଦୀତୀରରେ ଯୋଗୀ ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ୍ ହେଲା, ଯିଏ ତିନିଶହ ବର୍ଷ ଧରି ଜୀବିତ ଥିଲେ। କେହି ପ୍ରଣାମ କଲେ ଏହି ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ତାଙ୍କୁ ଆଖିବୁଜି ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତି। ମାତ୍ର ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପ୍ରଣାମ କଲାବେଳେ ତାଙ୍କର ଆଖି ଦୁଇଟି ଖୋଲିଗଲା। ସତେ ଯେମିତି ତାଙ୍କୁ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଲା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ହୃଦୟତଳର ଜଗତ। ଚାନ୍ଦୋଦ କାଳୀମନ୍ଦିରରେ ସେ ବିଶ୍ୱଜନନୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କଲେ। ବରୋଦାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ତାଙ୍କର ଯୋଗାଭ୍ୟାସ। ଯୋଗୀ ବିଷ୍ଣୁ ଭାସ୍କର ଲେଲେ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ସାଧନାର ସାଥୀ ଓ ଗୁରୁ। ଲେଲେ ତାଙ୍କୁ ଶିଖାଇଥିଲେ କିପରି ଅନ୍ୟ କିଛି ଚିନ୍ତା ନକରି ଧ୍ୟାନ ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଜ ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ଯାଇହୁଏ। ଲେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ, ସଭାସମିତିରେ ବକ୍ତୃତା ଦେବାବେଳେ ତାଙ୍କୁ ଭାଷା ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ। କହିବାର କଥା ଆପଣାଛାଏଁ ମନର ଉପର ସ୍ତରରୁ ତାଙ୍କ ମୁଖ ଦେଇ ବାହାରି ଆସିବ। ଏକଥା ସର୍ବଜନବିଦିତ ଯେ ଆଲିପୁର ଜେଲ୍‌ରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଚୋର-ଡକାୟତଙ୍କ ଭିତରେ ଥାଇ ବି ଦର୍ଶନ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ।

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଥିଲେ 'ଧର୍ମଚେତନା' ଓ 'ସ୍ୱାଧୀନତାବୋଧ'ର ବିକଳ୍ପହୀନ ସଂଯୋଗ ସେତୁ। ଯେଉଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେଶର ମଣିଷକୁ ବିଶ୍ୱ ସେବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ କରାଇପାରିବ ନାହିଁ, ସେ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ନଥିଲା। ସେ ତାଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟିରେ ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ସାରିଥିଲେ ଯେ, ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ ପ୍ରେକ୍ଷାପଟରେ ଅବିଳମ୍ୱେ ଆବିର୍ଭୂତ ହେବେ ଏପରି ଜଣେ ନେତା, ଯେ ବିପଦରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବେ ନାହିଁ, ହତାଶା ଯାହାଙ୍କୁ ଗ୍ରାସ କରିବ ନାହିଁ। ଏଥିପାଇଁ ଜାତୀୟତାବାଦୀମାନଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ସେ 'କର୍ମଯୋଗୀନ୍' ପତ୍ରିକାର ଏକ 'ଖୋଲାଚିଠି'ରେ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ କରିଥିଲେ। ଏହି ନେତା ଯେ,ଅବିସଂବାଦିତ ଭାବେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ତାହା ଉଲ୍ଲେଖର ଅପେକ୍ଷା ରଖେ ନାହିଁ। ପଣ୍ଡିଚେରୀରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନର ପରିଣତି ପର୍ବ। ତନ୍ତ୍ରରୁ ମନ ଫେରାଇ ସେ ବେଦାନ୍ତ ମନନରେ ନିଜର ଦୃଷ୍ଟି ନିବଦ୍ଧ କଲେ। ସେ ଏଥର ନିଶ୍ଚିତ ହେଲେ ଯେ ବେଦାନ୍ତ ହିଁ ହେବ ଭାବୀକାଳର ଧର୍ମ।

ପଣ୍ଡିଚେରୀରେ ନିଃସଙ୍ଗ ତପଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାରେ ନିମଗ୍ନ ଥାଇ ବି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଭାରତର ରାଜନୈତିକ ଗତିବିଧି ପ୍ରତି ନିଜର ବହିର୍ଦୃଷ୍ଟିକୁ ତଥାପି ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରଖିଥିଲେ- ଏକଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ତାଙ୍କର ଜଣେ ଘନିଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଅବିନାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଟ୍ଟାଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଏହାର ରହସ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ଚାହିଁଲେ, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ କହିଲେ, ''ମୁଁ ତ ନିଜର ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଜପତପ କରୁନାହିଁ। ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ମୋର ସାଧନା।'' ଲକ୍ଷ୍ନୌରେ ଯେତେବେଳେ ହିନ୍ଦୁ-ମୁସଲିମ୍‌ମାନଙ୍କ ବିଭେଦ ମୋଚନ ପାଇଁ ଉଭୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହେଲା, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଏଥିରେ ନିଜର ଅସନ୍ତୋଷ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ। ତାଙ୍କ ମତରେ ଏପରି ଚୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ଦୁଇଟି ଅଲଗା ଜାତି ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିନିଆଗଲା। ତାଙ୍କ ମତରେ ଏହି ଦୁଇଜାତି ଏକ ଭାରତୀୟ। ଭାରତବର୍ଷରେ ସମସ୍ତେ ଏକ ଓ ଅଭିନ୍ନ। ଏଇଥିରୁ ବୁଝିହୁଏ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ରାଜନୈତିକ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି କିପରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅନୁଭବରେ ସମାହିତ ଓ ସନ୍ଦୀପିତ ଥିଲା। ଲକ୍ଷ୍ନୌ ଚୁକ୍ତିର ଐତିହାସିକ ଭୁଲ୍‌ଟି ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଭାରତ ହୁଏତ ଆଜି ଅଖଣ୍ଡ ରହିଥା'ନ୍ତା, ଏ ଭାବନା ମନରେ ଉଦିତ ହୁଏ।

୨୪ ନଭେମ୍ବର ୧୯୨୬ରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ତାଙ୍କର ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କୁ ଶେଷ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଅନ୍ତରାଳକୁ ଚାଲିଗଲେ। ଏହି ଦିନଟି ଥିଲା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦେହରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅବତରଣର ଦିନ। ଏହାପରେ ଅନ୍ତରାଳରେ ତାଙ୍କର ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଯେଉଁ ତପସ୍ୟା, ତାହା ଥିଲା ସମସ୍ତ ମଣିଷଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ ଲାଭ ନିମିତ୍ତ ଅଭିପ୍ରେତ। ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ୧୫ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୪୭ ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସରେ ଯେଉଁ ବିବୃତି ଦେଲେ, ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ତିନୋଟି ସ୍ୱପ୍ନ- ପ୍ରଥମଟି ଭାରତର ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ, ଦ୍ୱିତୀୟଟି ଏସିଆ ମହାଦେଶର ଜାଗରଣ ଓ ତୃତୀୟଟି ବିଶ୍ୱ-ମୈତ୍ରୀ ରଚନା। ୫ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୫୦ରେ, ଯେଉଁଦିନ ଶରୀରରୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ବିଦାୟ ନେଲେ, ସେଦିନ ତାଙ୍କ ଅନୁଗାମୀଙ୍କ ମନଶ୍ଚକ୍ଷୁରେ ଦୃଶ୍ୟ ହେଲା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନ ପରେ ମା'ଙ୍କର ସେଇ ଅନୁଭବ: ''ଦିନେ ପୃଥିବୀରେ ଅନ୍ଧକାର ଜାଗାରେ ଆଲୁଅ ଦେଖାଦେବ ଏବଂ ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ଜୟ। କାଲି ଯାହା ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ହେଲା, ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ହିଁ ଏହାର ପ୍ରମାଣ।''

ମୋ: ୯୮୫୩୨୮୭୭୫୫

ସାଧନାର ପଥ ବଡ଼ ଦୁର୍ଗମ। ସତର୍କତା ସତ୍ତ୍ୱେ ବାରବାର ପତନର ଆଶଙ୍କା ଥାଏ। ନାନା ବାଧାବିଘ୍ନ ଆସେ। ସମୟ ସମୟରେ ଏପରି ମନେହୁଏ ଯେ, ଆଉ ପାଦେ ବି ଏ ମାର୍ଗରେ ଆଗେଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ। ପଶ୍ଚାତ୍‌ଗତି ହିଁ ଏକମାତ୍ର ବିକଳ୍ପ। କିନ୍ତୁ କେହି କେହି ଯୋଗଜନ୍ମା ଏପରି ଥା'ନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଦୃଢ଼ ସଙ୍କଳ୍ପ ହୋଇ ସକଳ ଅନତିକ୍ରମଣୀୟ ମନେ ହେଉଥିବା ବାଧାବିପତ୍ତିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଅନ୍ତିମ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥା'ନ୍ତି। ଏହିପରି ଜଣେ ମହାସାଧକ, ମହାଯୋଗୀ ଓ ମହାକବି ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ...

ରେଙ୍ଗାଲିର ଦାନ
'ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକା'

ଚିଲିକା ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଚିଲିକା ପରି। ବକ୍ଷ ତାହାର ବିଶାଳ। ଗର୍ଭରେ ଧାରଣ କରିଛି ଅଥଳ ଶାନ୍ତ ସୁଶୀତଳ ଜଳ। କୋମଳ ସ୍ପର୍ଶ ପାଇଁ କୂଳ ମୁହାଁ ଏହାର ସୁନୀଳ ଢେଉମାଳ। ନୀରଭେଦି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଛି ଜାତିଜାତିକା ଶୈବାଳ। ତୀରବେଷ୍ଟିତ ତରୁଲତା ତଟକୁ କରିଛି ସୁଶ୍ୟାମଳ। ବିଦେଶାଗତ ବିହଙ୍ଗଙ୍କ କଳରବରେ ମୁଖରିତ ହେଉଛି ଦୂର ଦିଗ୍‌ବଳୟ। ଚଢ଼େଇହଗା ପରି ଧବଳ ନ ହେଲେ ବି ଦୁଇ ମଝି ପାହାଡ଼ ପାଳିଚିଛି ସହସ୍ରାଧିକ ଖଗଙ୍କ ନୀରବ ବାସସ୍ଥଳ। ରେଙ୍ଗାଲି ଜଳଭଣ୍ଡାରର ଦାନ 'ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକା' ବାସ୍ତବରେ ଏପରି ଅପରୂପା, ବିରଳ। ସକଳ ଶୋଭାର ଭଣ୍ଡାର ଅନୁଗୋଳ ଜିଲାର ଏହି ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳ।

ରେଙ୍ଗାଲିସ୍ଥିତ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ଉପରେ ଜଳଭଣ୍ଡାର ନିର୍ମାଣ ବେଳେ ବୁଡ଼ି ଅଞ୍ଚଳ ପାଲଲହଡ଼ା ବ୍ଲକ କରଡ଼ାପାଳ ପଞ୍ଚାୟତରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏହି ବିଶାଳ ଜଳାଶୟ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକା। ଏହା ରେଙ୍ଗାଲି ଡ୍ୟାମ୍‌ର ରିଜର୍ଭ ଅଞ୍ଚଳ। ଡ୍ୟାମ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପାଖାପାଖି ୧୬୨ଟି ଗାଁ

ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକା ଥିବା ସ୍ଥାନରୁ ୬୦ରୁ ୭୦ଟି ଗ୍ରାମକୁ ବିସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା। ରେଙ୍ଗାଲି ଜଳଭଣ୍ଡାର ସହ ମାଙ୍କଡ଼ନଦୀର ପାଣି ଏଠାରେ ବର୍ଷ ସାରା ଜମା ରହିଥାଏ। ଆକାରରେ ବୃହତ୍ ଓ ପରିବେଶ ବେଶ୍ ମନୋମୁଗ୍ଧକର ହୋଇଥିବାରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକେ ଚିଲିକା ହ୍ରଦ ସହ ତୁଳନା କରି ଏହାକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକା ନାମକରଣ କରିଛନ୍ତି। ଚିଲିକା ଭଳି ଏହାର ପାଣି ବେଶ୍ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଓ ସୁନ୍ଦର। ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶୀତଦିନେ ଏଠାକୁ ହଜାର ହଜାର ବିଦେଶୀ ପକ୍ଷୀ ଆସିଥାନ୍ତି। ଚିଲିକାର ପାରିକୁଦ, ମାଲୁଦ ଭଳି ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକା ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱୀପାଞ୍ଚଳ ରହିଛି। ଚାରିପାର୍ଶ୍ୱରେ ଶାଳ, ପିଆଶାଳ, ଶାଗୁଆନ ଆଦି ବୃକ୍ଷ ଘେରି ରହିଛି। ମନୋରମ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀର ସମସ୍ତ ବିଭବ ଭରି ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଆରମ୍ଭରୁ ଲୁକ୍କାୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା। ଗତ ୧୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କିଛି କିଛି ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିବା ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକା ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିପାରିଛି। ତେବେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀର ମାନ୍ୟତା ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁଗୋଳ ଜିଲା ପ୍ରଶାସନ ପକ୍ଷରୁ ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି। ଗତ ମାସରେ ଜିଲାପାଳ ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଶଙ୍କର ସ୍ୱାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକାର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୁଲି ଦେଖିବା ପରେ ଉନ୍ନତୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି। ଜିଲା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଅଧିକାରୀ ଜଗଦୀଶ ରାୟ କହିଛନ୍ତି, ଜିଲାପାଳଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ଏ ନେଇ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି। ଏଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧା କରାଯିବ। ଭୋଜି ପାଇଁ ପିଣ୍ଡି ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପାନୀୟ ଜଳ, ଗମନାଗମନ, ବିଶ୍ରାମାଗାର, ବୋଟିଂ ଆଦିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବ। ନିକଟସ୍ଥ ଗ୍ରାମ ସହରଗୁରୁଜାଙ୍ଗର ପବିତ୍ର ସେଠୀ କହିଛନ୍ତି, ଶୀତଦିନେ ଏଠାକୁ ହଜାର ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିଥାନ୍ତି। ମଝିରେ ଦୁଇଟି ଦ୍ୱୀପ ଥିବାବେଳେ ଚାରିପାଖରେ ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ବହୁଗୁଣିତ କରୁଛି। ଖରାଦିନରେ ପାଣି କମିଯାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା କେବେ ଶୁଖିଲା ପଡ଼ିନାହିଁ। ଏହି ଜଳାଶୟରେ ମାଛ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ବେଳେ ପୂର୍ବରୁ ମତ୍ସ୍ୟ ବିଭାଗର ଏକ ବୋଟ୍ ଏଠାରେ ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ତାହା ଖରାପ ହେବା ପରେ ଆଉ ମରାମତି କରାଗଲା ନାହିଁ। ବନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ହୋଇଥିବା ପିଣ୍ଡିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଉ ନାହିଁ। ଏହାର ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରିଲେ ଚିଲିକା ପରି ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିଲିକା ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଅର୍ଜନ କରିପାରନ୍ତା ବୋଲି ସେଠୀ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି। ରେଙ୍ଗାଲି ଡ୍ୟାମ୍ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଅଜିତ୍ କୁମାର ଜେନା କହିଛନ୍ତି, ଜଳଭଣ୍ଡାର ଭର୍ତ୍ତି ଥିବାବେଳେ ୩୭୮.୪୦ ମିଲିୟନ କ୍ୟୁବିକ୍ ମିଟର ପାଣି ଏଠାରେ ରହିଥାଏ। କିନ୍ତୁ ଖରାଦିନେ ଏହା ୧୪୩.୦୯ ମିଲିୟନ କ୍ୟୁବିକ ମିଟରକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ। ତେବେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଚାହିଁଲେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀରେ ପରିଣତ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଜେନା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି।

– ରୁଦ୍ର ନାରାୟଣ ଦାଶ
ତଥ୍ୟ-ଅମିତ କୁମାର ସାମଲ

କାଞ୍ଚି ବିଜୟର ସନ୍ତକ
'ଗଣେଶ ଖୋଲା'

ଜାତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାନଚିତ୍ରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ହାସଲ କରିଛି ଢେଙ୍କାନାଳ। ଐତିହ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି, ପରମ୍ପରା, ଜୈବ ବିବିଧତାରେ ସମୃଦ୍ଧ ଏହି ଜିଲା ସବୁବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ସାଜିଛି ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ। କପିଳାସ, ସପ୍ତଶଯ୍ୟା, ମହିମାଗାଦି, ଅନନ୍ତଶୟନ, ଅଷ୍ଟଶମ୍ଭୁ ପରେ ଯୋରନ୍ଦା ବ୍ଲକ କରମୂଳ ଗ୍ରାମ ନିକଟରେ ଶୋଭା ବଢ଼ାଉଛି ସିଦ୍ଧ ବିନାୟକ ପୀଠ 'ଗଣେଶ ଖୋଲା'। ଢେଙ୍କାନାଳ ସଦରରୁ ୪୦ କି.ମି. ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ସ୍ଥାନର ପ୍ରମୁଖ ଆକର୍ଷଣ କଳା ମୁଗୁନି ପଥରରେ ନିର୍ମିତ ସିଦ୍ଧ ଗଣେଶଙ୍କ ପ୍ରତିମା। ତେବେ 'ଗଣେଶ ଖୋଲା'ର ନିବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି କାଞ୍ଚି ଅଭିଯାନ ସହିତ। ଗବେଷକ ପଣ୍ଡିତ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ପୁରୀ ଗଜପତି ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ସେନାପତି ଥିଲେ ହରିସିଂହ ବିଦ୍ୟାଧର। ସେ କରମୂଳ ପାଟଣାରେ ୧୫୩୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଉଆସ ନିର୍ମାଣ କରି ରାଜା ଭାବେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ। ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ବିଜୟ ପରେ କାଞ୍ଚିରୁ ଉକ୍ତ ସିଦ୍ଧ ଗଣେଶଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ଆଣି 'ଗଣେଶ ଖୋଲା'ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ। ସମୟ ସ୍ରୋତରେ ରାଜଉଆସ ବିଲୀନ ହୋଇଯାଇଥିବାବେଳେ ଏବେ କେବଳ ସ୍ମୃତି ସାଉଁଟୁଛି 'ଗଣେଶ ଖୋଲା'।

ସିଦ୍ଧ ଗଣେଶ

ରାମାନନ୍ଦୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସାଧୁ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ମହାରାଜଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ଏକ ମଠ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା। ତାଙ୍କ ପଟ୍ଟଶିଷ୍ୟ ବାବା ବନବିହାରୀ ମହାରାଜ 'ଗଣେଶ ଖୋଲା'ରେ ଶ୍ରୀରାମ ମନ୍ଦିର ଏବଂ ହନୁମାନଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ। ସିଦ୍ଧ ଗଣେଶଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାଚୀନ ଶିବଲିଙ୍ଗ ସହ ହରଗୌରୀ ମଧ୍ୟ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି। ଏଠାରେ ଝରଣାର କଳକଳ ନାଦ, ପକ୍ଷୀଙ୍କ କିଚିରିମିଚିରି ଶବ୍ଦ, ଜଙ୍ଗଲର ଶାନ୍ତ ପରିବେଶ କ୍ଷଣିକରେ କ୍ଲାନ୍ତି ଦୂର କରିଦିଏ। ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ଶ୍ରୀରାମ ନବମୀ, ଶିବରାତ୍ରି, ହନୁମାନ ଜୟନ୍ତୀରେ ଏଠାରେ ନାହିଁ ନ ଥିବା ଭିଡ଼ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ। ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ପୀଠର ବିକାଶ କରାଗଲେ ଏହାର ଐତିହାସିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ଅଞ୍ଚଳବାସୀ କହିଛନ୍ତି।

– ରତନ ନାୟକ

ବଦଳି ଯାଉଥିବା ଜୀବନ

ରମେଶ ପତି

ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନା ପଥର ଉପରେ
ମାସବୁଦିନ ସକାଳୁ ଚିରା ଗାମୁଛା ଖଂଡେ ପିନ୍ଧି
ବିକଳରେ ଡାକ ଛାଡ଼େ ବାବୁଲା ଭିକାରୀ...!
ମା' ମାଉସୀ ଗୋ, ଗୁଟେ ଦଶ ଟଂକା ଦେ'
ଦାନ ଧରମ କଲେ ନକ୍ଷେ ପାବୁ ହେ ମା'!

ଆଜିକାଲି ଧର୍ମାତ୍ମାଂକ ପାଦ ବେଶୀ
ପଡ଼ୁ ନାହିଁ ଏଠି। ଦୁଇ ବର୍ଷ ତଳେ
ମଂତ୍ରୀ ଆସି ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ
ବେଢ଼ା ଭିତରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଜାତୀୟ ପାର୍କ...!

ଏବେ ଜନତାଂକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛଂତି ଖୋଦ୍ କେଂଦ୍ର ମଂତ୍ରୀ
ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ପାଇଁ ହରେକ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା।
ସହରର କଂକ୍ରିଟ୍ ଭାଡ଼ିରେ
ବଂଦୀ ଜୀବନ ବିତାଉଥିବା
ସର୍କାରଂକ ଅଲିଅଳ ବୋଲକରା ଗଣ
ମୁକ୍ତ ପବନ ଟିକେ ପାଇବାକୁ
ଧାଇଁ ଆସଂତି ଏଇ ବଗିଚାକୁ...!
ଦିନ ସାରା ଟଂକା ଫିଂଗି, ମଉଜ୍ ମସ୍ତି କରି
ସଂଜହେଲେ ପୁଣି ଫେରିଯା'ନ୍ତି
କର୍ମମୟ ବଂଦୀଶାଳାକୁ...।

ଦିନ ଗଡ଼ିଲେ ଭିଡ଼ ଜମେ, ଜନ ଗହଳିରେ
ବାବୁଲାର ନିବେଦନ କ୍ଷୀଣ ହୋଇଯାଏ।
ପ୍ରତିଦିନ ଟଂକା ଉଡ଼େ ବେଳ ଗଡ଼ିଗଲେ...
ପକେଟ୍ ସବୁ ଫାଙ୍କା ହୋଇଯାଏ।

ଠାକୁର ଦର୍ଶନ କି ଦାନଧର୍ମକୁ
କାହାର ନଥାଏ ନିଘା, ମଦମତ୍ତରେ
ଟଳମଳ ପ୍ରାୟ ପାଦ।
ପ୍ରେମୀଯୁଗଳଂକ ବାହୁ ବଂଧନୀରେ
ଖୋଲାମେଲା ପରିବେଶ ନିହାତି ଲଂଗଳା।

ସଂଜହେଲେ ବାବୁଲା ଫେରିଆସେ
ଫ୍ଲାଏ ଓଭର ବ୍ରିଜ୍ ତଳେ ଗୁରୀ ସହ ଗଢ଼ିଥିବା
ପଲିଥିନ୍ ସଂସାରକୁ...!
ଜରି ମୁଣିରୁ ଅଜାଡ଼ି ଦିଏ ଦିନସାରାର ଖୁଚୁରା
ଗଣି ସାରି ଗୁରୀ କହେ ଚବିଶ ଟଂକା ଆଠଣା।
ମୁହଁ ବୁଲେଇ ଚାହେଁ କାଂଦକାଂଦ ବାବୁଲା,
ଝିଅ ପାଇଁ ବିସ୍କୁଟ, ଡାଲି, ଚାଉଳ, ତେଲ, ଲୁଣ।
କେମିତି ଗଡ଼ିବ ଆଗକୁ
ରଥ ସଂସାରର!

ମୋ- ୯୪୩୮୪୫୨୦୪୦

ଗପ

ଠନାଘନା

ପରେଶ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ

ଶୁଭଶ୍ରୀ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ଲେଖିଥିଲା ଯେ, ଆଜି ମତେ ଗୋଟିଏ ମଶା କାମୁଡ଼ିଦେଲା। ତା'ର ପାଞ୍ଚଶହ ପଇଁତିରିଶଟି କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଆସିଲା। ପ୍ରତି କମେଣ୍ଟ୍‌ସରେ ଥିଲା ଉଦ୍‌ବେଗ ଓ ପରାମର୍ଶ। ତମେ ଏବେ କେମିତି ଅଛ ? ଦେହ ଭଲ ଅଛି ତ ? ଡାକ୍ତର ପାଖକୁ ଯାଇ ଥିଲ ନା ନାହିଁ? ମଶାର କେଡେ ଦୁଃସାହସ, ସେ ତମକୁ କାମୁଡ଼ିଲା। ମଶାରି ଟାଣି ଶୁଅ। ମଶାବତି ଜଳାଅ। ଜଗିରଖି ଚଳ। ଆମେ ଭଗବାନ୍‌ଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛୁ ଯେ, ତୁମ ଘର ଆଖପାଖରେ ଯେମିତି ମଶାଟିଏ ବି ନ ବୁଲେ। ତେବେ ସବୁଠୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଥିଲା ଏହିପରି। ଜଣେ ଲେଖିଥିଲେ- ମୋର ଏବେ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି, ତୁମ ଘରକୁ ଛୁଟିଯିବି ଓ ସେ ମଶାକୁ ତଣ୍ଟିଚିପି ବଧ କରିବି। ତା'ର ରକ୍ତକୁ ମଥାରେ ତିଳକ କରି ଘେନିବି।

ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ସନାତନ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ଗୋଟିଏ ମନ୍ତବ୍ୟ ଲେଖିଲା, ମୋତେ ଆଜି ଗୋଟିଏ ସାପ କାମୁଡ଼ିଦେଲା। କେହି ଜଣେହେଲେ ବି କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଲେ ନାହିଁ।

ଶୁଭଶ୍ରୀ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ଲେଖିଲା ଯେ, ଅମ୍ଫନ୍ ବାତ୍ୟାରେ ଆମ ବାରିରେ ଗୋଟିଏ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗଛ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଛି। ଏହି ମତ ଉପରେ ଚାରିଶହ ତେଷଠିଟି ମନ୍ତବ୍ୟ ଆସିଥିଲା। ତୁମର ଏ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକାଳରେ ଆମେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଛୁ ! ଆହା କ'ଣ ହେଲା ? କେମିତି ଘଟିଲା ଏ ଅଘଟଣ ? ତୁମେ ସେହି ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗଛମୂଳକୁ ଯାଅନି, ଭଙ୍ଗାଡାଳ ପଡ଼ି ତୁମକୁ ଆଘାତ ଆସିପାରେ। ଯା' ଭିତରୁ ସବୁଠୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଥିଲା ଏହିପରି- ଆହା ! ମୋର କ'ଣ ସେ ଭାଗ୍ୟ ହେବ, ପ୍ରିୟ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗଛ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିବାର ଦୁଃଖରେ ଯେଉଁ ଲୁହ ଦୁଇଟୋପା ତୁମ ଆଖିରୁ ଝରିପଡ଼ିଛି, ତାକୁ ପୋଛିଦେବାକୁ ଏ ହାତ ଟିକେ ବଢ଼ାଇପାରିବି!

ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ସନାତନ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ପୋଷ୍ଟ କରିଦେଲା ଯେ, ଅମ୍ଫନ୍ ବାତ୍ୟାରେ ଆମ ବାରିରେ ଗୋଟିଏ ଶାଗୁଆନ ଗଛ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଛି। ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ସମବେଦନା ବା ପରାମର୍ଶ ଆସି ନ ଥିଲା। ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଆସିଥିଲା, ତାହା ଥିଲା ବନବିଭାଗର ଜଣେ ପଦାଧିକାରୀଙ୍କର। ଲେଖିଥିଲେ, ସାବଧାନ! ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଥିବା ଶାଗୁଆନ ଗଛରେ ହାତ ମାରନ୍ତୁ ନାହିଁ। ବନ ବିଭାଗକୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ଓ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଜୋରିମାନା ରାଶି ପଇଠ କରନ୍ତୁ।

ଶୁଭଶ୍ରୀ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ପୋଷ୍ଟ କଲା ଯେ, ଆଜି ଚିକେନ୍‌ରେ ତେନ୍ତୁଳି ଦେଇ ଖଟା କଲି। ଏହାର ମଧ ତିନିଶହ ସତୁରି କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଆସିଲା। ସବୁଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ଚମତ୍କାର, ଅପୂର୍ବ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୁଚିପୂର୍ଣ୍ଣ, ଦେହ ପକ୍ଷରେ ହିତକର, ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ, ରାଜା ମହାରାଜାଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ। ଜଣେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ, ଏହି ରେସିପିକୁ ନେଇ ସର୍ବଭାରତୀୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିବ। ସବୁଠୁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ଏହିପରି- ଏହି ଅଭିନବ ରେସିପି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବାରୁ ଏହାର ପେଟେଣ୍ଟ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ରହିବ ଓ ଜଗତରେ ଏହା ଶୁଭଶ୍ରୀ ମାଂସ ଖଟା ନାମରେ ଖ୍ୟାତ ହେବ।

ଉତ୍ସାହିତ ସନାତନ ଫେସ୍‌ବୁକରେ ଡାଲମାର ଚିତ୍ର ପୋଷ୍ଟ କରିଥିଲା ଓ ଲେଖିଲା, ଆଜି ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଷ୍ଟାଇଲରେ ହେଙ୍ଗୁ ମାରି ଡାଲମାଟେ ବନେଇଲି। ଏହାର ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଆସିଥିଲା, ତାହା ପୁଣି ଝିଂଗାସପୂର୍ଣ୍ଣ। ମନ୍ତବ୍ୟକାରୀ ଲେଖିଲେ- ପାପୀ! ତୁ ଘରେ ଡାଲମା କରି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନାମ ନେଉଛୁ। ଏହା ଶହ ଶହ ଭକ୍ତଙ୍କ ଭାବାବେଗକୁ ଆଘାତ। ତୋତେ ନରକରେ ମଧ ସ୍ଥାନ ମିଳିବ ନାହିଁ।

ଶୁଭଶ୍ରୀ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ଲେଖିଲା ଯେ, କରୋନା ପାଇଁ ମୁହଁରେ ମୁଖା, ଲିପଷ୍ଟିକରେ ଅଳନ୍ଧୁ ଲାଗିଲାଣି। ଏହାର ସାତଶହ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଆସିଲା। ଲିପ୍‌ଷ୍ଟିକ୍ ହେଉଛି ନାରୀର ଅଳଙ୍କାର, ଲିପ୍‌ଷ୍ଟିକ ତୁମକୁ ଭାରି ମାନେ। ତୁମେ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧନା, ଲିପ୍‌ଷ୍ଟିକ ଲଗାଅ। ସବୁଠୁ ଅଭିନବ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଥିଲା- ନାରୀମାନେ ମାସ୍କ ନ ପିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାବି କରାଯିବ। ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିଲେ ନାରୀର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ହାନି ହେଉଛି ଓ ଏହା ମାନବାଧିକାରର ଉଲ୍ଲଂଘନ।

ସନାତନ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ପୋଷ୍ଟ କଲା ଯେ, କରୋନା ପାଇଁ ସେଲୁନ୍ ବନ୍ଦ ଅଛି ଓ ମୁଁ ବାଧହୋଇ ଦାଢ଼ି ବଢ଼ାଇଛି। ଏହାର ମଧ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଆସିଲା। କମେଣ୍ଟ୍‌ସଟା ଲେଖିଥିଲା ଜଣେ ନାପିତ। ଲେଖିଥିଲା- ଆମେ ଘରକୁ ଯାଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଦାଢ଼ି କାଟୁଛୁ। ନିମ୍ନ ଫୋନ୍ ନମ୍ବରରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ।

ଏବେ ଶୁଭଶ୍ରୀ ଓ ସନାତନ ସାମ୍ନାସାମ୍ନି ବସିଥିଲେ।

ସନାତନ କହିଲା: ମତେ ଅସହ୍ୟ ଲାଗିଲାଣି ! ତମର ପୋଷ୍ଟରେ ଶହ ଶହ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଆଉ ମୋ ବେଳକୁ ଜମା ଗୋଟିଏ। ମୋର ସାଙ୍ଗଗୁଡ଼ାକ ବି ତୁମ ପୋଷ୍ଟ ଉପରେ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଲେଖୁଛନ୍ତି, ଆଉ ମୋ ବେଳକୁ ତାଙ୍କ ହାତରେ ଘା' ହେଇଯାଉଛି।

ଶୁଭଶ୍ରୀ କହିଲା: ଏଇଥିରୁ ଅନୁମାନ କର, ସାମାଜିକ ଗଣମାଧମରେ ମୋର ରେଟିଂ କୋଉଠି, ଆଉ ତୁମର ସ୍ଥାନ କୋଉଠି ?

ସନାତମ କହିଲା- ସ୍ଥାନ ନା ଚୋପା ? ପୃଥିବୀରେ ଯେ ଯୌନପାଗଳମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଛି, ଏଟା ହେଉଛି ତା'ର ପ୍ରମାଣ।

ଶୁଭଶ୍ରୀ କହିଲା- ତମେ ଅସହିଷ୍ଣୁ ହୋଇ ପଡୁଛ ଦେଖୁଛି। ସତ୍ୟକୁ ସ୍ୱୀକାର କର। ନାରୀ ହେଉଛି ପ୍ରଶଂସାର ହକ୍‌ଦାର। ଯୁଗଯୁଗ ଧରି ନାରୀ ପ୍ରଶଂସା ପାଇଆସୁଛି। ତୁମେ ପୁରୁଷ, ପ୍ରଶଂସା ଦେବା ଲୋକ। ଦେବ। ନେବା କଥା ଭାବିଲେ କେବଳ ଜଳିବା ହିଁ ସାରହେବ!

ଶୁଭଶ୍ରୀ ଫେସ୍‌ବୁକରେ ଲେଖିଲା- ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଦୁଇଥର ଛିଙ୍କ ହେଲା!

କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଗଦେଇ ହୋଇପଡ଼ିଲା। ଦେହର ଯତ୍ନ ନିଅ। ଔଷଧ ଖାଅ। ତମେ ସିଆଡେ ଛିଙ୍କିଲ, ଇଆଡେ ଆମର ହୃତ୍‌ସ୍ପନ୍ଦନ ବଢ଼ିଗଲାଣି। ଆମେ ଚିନ୍ତିତ। ତୁମର ଆଶୁ ଆରୋଗ୍ୟ କାମନା କରୁଛୁ। ମନ୍ତବ୍ୟକାରୀମାନେ ଦେଶୀ ଚିକିତ୍ସାର ଲମ୍ବା ତାଲିକା ଲେଖିବାରେ ଲାଗିଲେ। ସବୁଠୁ ମଜାଦାର କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ହେଲା- ରାନୀ ମୁଖାର୍ଜୀ ହେକୁଟି ମାରିଲା ବୋଲି 'ହିକୋ' ବୋଲି ସିନେମା ତିଆରି ହେଲା। କାଲି ସକାଳେ ଛିଙ୍କ ବୋଲି ସିନେମା ତିଆରି ହୋଇପାରେ ତୁମକୁ ନେଇ।

ଉତ୍ସାହିତ ସନାତନ ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ଲେଖିଲା- ମୋତେ କରୋନା ହୋଇଛି।

ଏବେ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଗଦେଇ ହେଲା। ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ଏପରି ପୋଷ୍ଟ କରିବା ଅପରାଧ। ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ଟା ଜୋକ୍‌ସ କରିବା ଜାଗା ନୁହେଁ। ତୁରନ୍ତ ଡାକ୍ତରଖାନା, କୋଭିଡ୍ ହେଲ୍‌ପଲାଇନରେ ଯୋଗାଯୋଗ ନ କରି ଫେସ୍‌ବୁକ୍‌ରେ ଦେବା ମୂର୍ଖାମି। ଏହିସବୁ ଭର୍ତ୍ସନା ପରେ କମେଣ୍ଟ୍‌ସ ଆସିଲା, ମ୍ୟାଡାମଙ୍କ ଦେହ କିପରି ଅଛି। ତାଙ୍କଠୁ ଦୂରରେ ରୁହନ୍ତୁ। ମ୍ୟାଡାମଙ୍କୁ ସଂକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ।

ଏହାପରେ ମନ୍ତବ୍ୟକାରୀମାନେ ସନାତନକୁ ଉପେକ୍ଷାକରି ଶୁଭଶ୍ରୀ ପାଇଁ ବାର୍ତ୍ତାମାନ ସେହି ପୋଷ୍ଟରେ ଲେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ମ୍ୟାଡାମ! ସୁସ୍ଥ ରୁଅନ୍ତୁ! ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର କ୍ୱାରାଣ୍ଟାଇନକୁ ପଠାନ୍ତୁ। ତାଙ୍କୁ କଦାଚ ଛୁଇଁବେ ନାହିଁ। ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାବସ୍ଥା ଜାଣିବାକୁ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ। ଭଗବାନ୍ ଆପଣଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ସୁସ୍ଥ ରଖିବେ। ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ସେବା ଶୁଶ୍ରୂଷା କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ। ସେ ସବୁ କୋଭିଡ୍ ହସ୍ପିଟାଲବାଲା କରିବେ। ଆପଣ କେବଳ ଦୂରେଇ ରୁହନ୍ତୁ। ସୁସ୍ଥ ରୁହନ୍ତୁ।

କୋଭିଡ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ମଧ ଏକ ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଥିଲା। ଆପଣଙ୍କ ଲୋକେଶନ ଦିଅନ୍ତୁ! ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଯାଉଛୁ।

ମୋ- ୯୪୩୭୦୦୦୩୪୫

ପ୍ରଶଂସାରେ ଏଠି ସୃଜନ ସମୀକ୍ଷା

ଜିତେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ନାୟକ

ଓଡ଼ିଶାରେ ସାହିତ୍ୟ, କଳା, ସଙ୍ଗୀତ, ନୃତ୍ୟ, ନାଟକ, ଥିଏଟର, ସିନେମା ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମୀକ୍ଷାର ଅଭାବ ନାହିଁ। କେଉଁ ମାଧ୍ୟମରେ କିଭଳି ସମୀକ୍ଷା କରାଗଲେ ସୃଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରକା (ଷ୍ଟାର୍) ପାଇପାରୁଛି, ତାହା ବୁଝାଇବା ଦରକାର ପଡୁ ନାହିଁ। ଓଡ଼ିଶାରେ ଠିକ୍ ଅର୍ଥରେ ପୁସ୍ତକ ସମୀକ୍ଷା ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ। ତେଣୁ ତାହାକୁ ବ୍ଲର୍ବ ବା ପୁସ୍ତକ ପରିଚୟ ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ। କାରଣ ସେଥିରେ କୃତିର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇ ନ ଥାଏ। କେବଳ ପାଠିକାପାଠକଙ୍କ ନିକଟରେ ପୁସ୍ତକକୁ ପରିଚିତ କରାଯାଏ। ଏଥିପାଇଁ ଛାପା ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ଥାନାଭାବ, ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରୋନିକ୍ ଗଣମାଧ୍ୟମର ସମୟାଭାବ, ସମୀକ୍ଷକ ତର ପାଉ ନ ଥିବାରୁ ଯାହିତାହି କରି କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାଇଥାଆନ୍ତି ନା ବାସ୍ତବ ସମୀକ୍ଷାଟିଏ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ମସ୍ତିଷ୍କ ଲୋଡ଼ା ତାହାର ଅଭାବ ରହିଛି ଆଦି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ମୁଣ୍ଡକୁ ଆସିବା ସ୍ୱାଭାବିକ। କିନ୍ତୁ ସେହି ଦୁର୍ବଳ ଦିଗକୁ ସବଳ କରିବା ଲାଗି କେଉଁଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ସମୀଚୀନ, ସେହି ବିଷୟରେ କ୍ୱଚିତ୍ କୌଣସି ସେମିନାର (ୱେବିନାର)ରେ କେହି ଦେଖିବାକୁ ପାଉଥିବେ। ଏଠାରେ ଏହା ଜୋର୍ ଦେଇ କହି ହେଉଛି ଏଇଥିପାଇଁ ଯେ, ପ୍ରାୟ ସବୁ ଲେଖକ ନିଜ କୃତି ବିଷୟରେ ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣିବାକୁ ଚାତକ ପରି ଅନାଇ ବସିଥାଆନ୍ତି। ସମାଲୋଚକ/ଆଲୋଚକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦିନକୁ ଦିନ ହ୍ରାସ ପାଉଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ବିଭବରେ ତ୍ରୁଟିସବୁ ଅଣଦେଖା ରହିଯାଉଛି। ସମାଲୋଚନା ବା ଆଲୋଚନା କେବଳ ନକାରାତ୍ମକ ଦିଗକୁ ଅନିଷା କରି ନ ଥାଏ, ତାହା ସକାରାତ୍ମକ ଦିଗକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରେ।

ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରଶଂସାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବା ଅନେକ ସାହିତ୍ୟିକ ନିଜ ପୁସ୍ତକ ସମୀକ୍ଷାରୁ ସବୁ ଭଲ ଶୁଣିବାକୁ କୁତୁକୁତୁ ହୋଇଥାଆନ୍ତି, ଉତ୍ତମ ସର୍ଜନା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶ ସେମାନଙ୍କୁ ପିତା ଲାଗିଥାଏ। ଆଉ କେତେକ ସମୀକ୍ଷକ ଲେଖକଙ୍କ ନାମକୁ ଦେଖି ଅଧିକ ସମୀକ୍ଷାର ଆକାର ବଢ଼ାଇ ଦେଇଥାଆନ୍ତି ଓ ପ୍ରଶଂସାରେ ପୋତି ଦେଇଥାଆନ୍ତି। କେତେକେ ଆଦୌ ସେହି ବହି ନ ପଢ଼ି ସମ୍ପୃକ୍ତ ଲେଖକଙ୍କ ପୁରୁଣା ବହିର ଡାଞ୍ଚା ଆଧାରରେ ନୂଆ ଶିରୋନାମକୁ ଅନୁମାନ ଲଗାଇ ଲେଖି ଦେଇଥାଆନ୍ତି। ଏହାଦ୍ୱାରା ସୃଜନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦୁଇଟି କ୍ଷତି ହୁଏ। ଏକରକମର ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଭାବି ପାଠକ ସେହି ବହିଟିକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇ ନ ପାରନ୍ତି। ଦ୍ୱିତୀୟରେ ପୁସ୍ତକଟିର ଉଚିତ ସମୀକ୍ଷା ହୋଇ ନ ଥାଏ।

ଏଠାରେ ଉପନ୍ୟାସ ବା ଗଳ୍ପ କଥା ଦେଖାଯାଉ। ଏଥିରେ ଚରିତ୍ର, ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ, ସ୍ଥିତି, ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନା, ଗାଢ଼ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ବହନ କରେ। ସମୀକ୍ଷକ ପୁସ୍ତକ ବା ସୃଷ୍ଟି ସମୀକ୍ଷା ବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିଗକୁ ସମାନ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା କଥା। କେଉଁଠାରେ ପରିସ୍ଥିତି ଭିତରେ ଚରିତ୍ରକୁ ଖପାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ, ତାହା ଜଣାପଡ଼ିଯାଏ। ଅନେକ ସମୟରେ ଚରିତ୍ର ନିଜେ ନିଜ ପାଇଁ ବିୟୋଗାନ୍ତକ ପରିଣତି ଆଣିଥାଏ। ସେହି କଥାକୁ ସମୀକ୍ଷକ ଅତି ସନ୍ତର୍ପଣରେ ବା ନିଖୁଣ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ଲାଗି ଗଭୀର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ। ହେଲେ ଏଭଳି ମାର୍ମିକ ଅନୁଭବ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ କ୍ୱଚିତ୍ ମିଳୁଥିବ।

ସେକ୍ସପିୟରଙ୍କ ଡ୍ରାମାର ପ୍ରମୁଖ ଦିଗ ଦେଖିଲେ- ଚରିତ୍ର ହେଉଛି ଭାଗ୍ୟ (କ୍ୟାରେକ୍ଟର ଇଜ୍ ଡେଷ୍ଟିନି)। ସାଧାରଣରେ ମଣିଷ ଜୀବନରେ ଭାଗ୍ୟର ଭୂମିକା ସବୁକିଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ। ହେଲେ ସେକ୍ସପିୟର ତାଙ୍କ ନାଟକ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଣାଇଦେଲେ ଚରିତ୍ର ତା' ନିଜର ଭାଗ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ, ତାହା ଭଲ କିମ୍ବା ମନ୍ଦ ହୋଇପାରେ। ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ନାଟକ 'ମ୍ୟାକ୍‌ବେଥ୍'ରେ ମ୍ୟାକ୍‌ବେଥ୍ ନିଜର ବିୟୋଗାନ୍ତକ ପରିଣତି ନିଜ ଚରିତ୍ର ପାଇଁ ଡାକି ଆଣିଥିଲେ। ଏହା ହେଉଛି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ (ଅକ୍ସିଡେଣ୍ଟାଲ) କଥା। ପ୍ରାଚ୍ୟ (ଓରିଏଣ୍ଟାଲ)ରେ ମଧ ଏହାର ଅନେକ ଉଦାହରଣ ରହିଛି, ଯେମିତି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ, ରାବଣ ଓ କଂସ ଚରିତ୍ର।

ଅନୁରୂପ ଭାବେ ସମୀକ୍ଷକ ତୁଳନାତ୍ମକ ଦିଗଟିକୁ ମଧ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା ଜରୁରୀ। ପ୍ରି-ସେକ୍ସପିୟରିଆନ୍ ନାଟ୍ୟକାର ମାର୍ଲୋଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ମେଲୋ ଡ୍ରାମା ବା କେବଳ ଦୁଃଖ/ଆବେଗ ପ୍ରାଧାନ୍ୟଲାଭ କରିଥିଲା। କିନ୍ତୁ ସେକ୍ସପିୟରଙ୍କ କୃତି ଦର୍ଶାଇଲା-'ଲାଇଫ୍ ଇଜ୍ ଦି ମିଙ୍ଗଲିଂ ୟାର୍ନ ଅଫ୍ ଟ୍ରାଜେଡି ଆଣ୍ଡ୍ କମେଡି ବା ଜୀବନ ଦୁଃଖ ଓ ସୁଖର ସମାହାର'। ଏହି ଚିନ୍ତାଧାରା ପ୍ରସୂତ ନାଟକ ବ୍ରିଟିଶ ମଞ୍ଚକୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିଦେଲା। ପୂର୍ବରୁ ମାର୍ଲୋଙ୍କ ନାଟକରେ କେବଳ ଯାତନା ଓ ଆବେଗ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ କରି ରଖୁଥିଲା।

ପ୍ରଗତିଶୀଳ ସାହିତ୍ୟରେ ବାସ୍ତବ ସମୀକ୍ଷାଟିଏ ଲେଖକଙ୍କୁ ମାର୍ଜିତ ହେବା ପାଇଁ ଖୋରାକ ଯୋଗାଏ। ସମ୍ଭବତଃ ସେହି ଲେଖକମାନେ ପାଠିକାପାଠକଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଲେଖାର ଦୁର୍ବଳ ଦିଗଟିକୁ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାଆନ୍ତି। ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଭାଷାରେ କ'ଣ ଘଟୁଛି ଆମ ପକ୍ଷେ ଜାଣିବା ସହଜ ନୁହେଁ। କିନ୍ତୁ ଇଂଲିଶ୍ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ପଢ଼ିଲେ ଜଣେ ସମୀକ୍ଷକ ସମୀକ୍ଷା ଲେଖନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଇଂଲିଶ୍ ଖବରକାଗଜ ଓ ପତ୍ରିକାରୁ ଅନେକେ ପଢ଼ି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଥିବେ। ଆମର ଏଠାରେ ସୁଦୃଶ୍ୟ ପରିପାଟୀ, ସୂଚୀପତ୍ରରେ ସ୍ଥାନିତ ଗଳ୍ପ, କବିତା ସଂଖ୍ୟା ଗଣନା କରାଯାଇ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଉଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି। ସବୁଠାରୁ ଘଷରା କଥାଟି ହେଲା-'ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ପାଠକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତିଲାଭ କରିବ'। ବିଶେଷ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ନ ଥିବା ଏଭଳି ସମୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଏଠି ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାକୁ କେହି କେବେ ସାହସ କରେ ନାହିଁ। ସେଥିପାଇଁ ଗୁଣାତ୍ମକ ସୃଜନ ସଂଖ୍ୟାତ୍ମକ ରଚନା ପାଖରେ ସତେଯେମିତି ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଯାଏ।

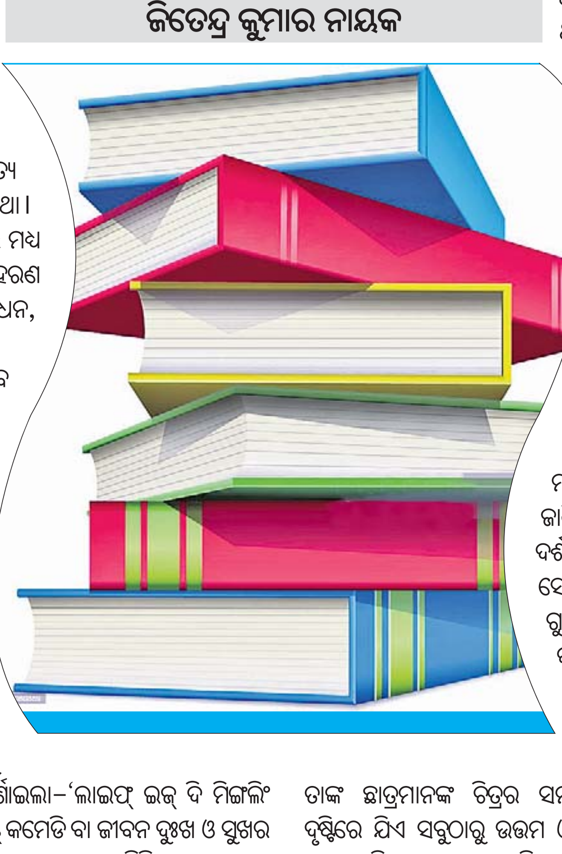

ଭଲ କଳାକାର ବା ଚିତ୍ରକର କଦାପି ନିଜ ସୃଷ୍ଟିରେ ଅଳ୍ପକେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ନ ଥାଏ। ସେଥିପାଇଁ ସେ ନିରନ୍ତର ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖେ। ଏଠି କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କଳାକୃତିକୁ ନେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ହେଲେ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବାକୁ ଅନେକେ ଲବି କରିବସନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବରେ ଯିଏ କଳାର ପୂଜାରୀ, ସେମାନେ କଳାକାରର ମନଦୁଃଖ ହେବ ବୋଲି ଜାଣିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଭୁଲ ଦର୍ଶାଇଥାଆନ୍ତି। ଅବଶ୍ୟ ସେହି ଧରଣର ସଚ୍ଚୋଟ ଗୁରୁ ବା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମ୍। ଥରେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁରଙ୍କ ପୁତୁରା ତଥା ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଚିତ୍ରକର ଅବନୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର ତାଙ୍କ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଚିତ୍ରର ସମୀକ୍ଷା କରୁଥିଲେ। ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯିଏ ସବୁଠାରୁ ଉତ୍ତମ ଓ ପ୍ରିୟ ଛାତ୍ର ଥିଲେ, ସେ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ-ତୁମ ପେଣ୍ଟିଂ ଭଲ ହୋଇନାହିଁ। ଆହୁରି ନିମଗ୍ନ ହୁଅ। ଏହା ଦେଖି ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଛାତ୍ରମାନେ ତାଜୁବ ହୋଇଯାଇଥିଲେ। ଅବନୀନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଏହାର ରହସ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ପଚରାଯିବା ପରେ ସେ କହିଥିଲେ-ମୋର ତା'ଠାରୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଆଶା ଥିଲା। ତାହାହିଁ କଳା ପ୍ରତି ଅନୁରାଗ ଥିବା ଏକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା।

ଯଦି ପ୍ରଦର୍ଶନ ମଞ୍ଚକୁ ଦେଖାଯାଏ, ସିନେମା ବା ଥିଏଟର କଥା ସାମ୍ନାକୁ ଆସୁଛି। ଏବେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ କପିକରା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ। ଏହାଛଡ଼ା ଯାହା ମୌଳିକ ହେଉଛି ତାହାର ଉଚିତ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଉ ନାହିଁ। ହାତଗଣତି ସିନେ ସମୀକ୍ଷକ ଠିକା ନେବା ଭଳି ଯାହା ବିଳିବିଳେଇ ହେଉଛନ୍ତି, ସେଥିରୁ କଞ୍ଚା ସମୀକ୍ଷକମାନେ ତାହାକୁ ଉତାରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ। କାମ ସାରିଦେଲେ ଦେହ ଓ ମନଟା ହାଲୁକା ହୋଇଯିବା ଭଳି ଚିନ୍ତାରେ ବୁଡ଼ି ରହିଥିବା ତଥାକଥିତ ସମୀକ୍ଷକମାନେ ନୂଆ କିଛି ଭାବୁ ନ ଥିବାରୁ ଦର୍ଶକ ଭଲ ଫିଲ୍ମଟେ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଉନାହାନ୍ତି। ଏଭଳି ଶ୍ରେଣୀର ସମୀକ୍ଷକ ଭୁଲ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଚାହୁଁ ନ ଥିବାରୁ ସେ ଏକାଧିକ ଖରାପ ପରମ୍ପରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ି ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟି କରିଚାଲୁଛନ୍ତି।

ସଙ୍ଗୀତ ଓ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ ପରେ ସାଧାରଣତଃ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ 'କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ କରିଦେଲା'। 'ଉତ୍କର୍ଷ ପ୍ରଦର୍ଶନ', 'ଅଭୂତପୂର୍ବ', 'ଜଲ୍‌ୱା', 'ମାଇଣ୍ଡ ବ୍ଲୋଇଂ' ପରି ଅନେକ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ। ଜଣେ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ସହ ଏହି ଲେଖକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା। ସେ ମଧ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ଥିଲେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହାର ସମୀକ୍ଷା ପଢ଼ିଲା ବେଳକୁ ସବୁ ଓଲଟି ଯାଇଥିଲା। ସମୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ରହସ୍ୟ ପଚାରିବାରୁ ସେ ମଞ୍ଚ ଆୟୋଜନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷ ରଖିଥିଲେ।

ଆଜିର ସମୟରେ ସବୁ ପ୍ରକାର ସୃଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକେ ଅଣପାଣ୍ଡବା ପଶି ଆସିଲେଣି। ଲେଖିବାରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ମଧ ପରକଲମରେ ଲେଖି ଆଣି ନାଁ ଅର୍ଜନ କରିବାରେ ବ୍ୟଗ୍ର। ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ଜୀବନର ଆଦ୍ୟ ସମୟରେ ସୃଜନ କଥା ଭାବି ନ ଥିବା ପିଲାଟିଏ ବୟସ୍କ ହୋଇ ଚାକିରି ବା ବୃତ୍ତିରୁ ଅବସର ନେବା ପରେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ସ୍ରଷ୍ଟା ହେବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି। କିଛି ଅର୍ଥ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ହେଉ ପଛେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଲେଖକଙ୍କଠାରୁ ଲେଖାଟି ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ରଚନାଟି ପ୍ରକାଶ ପାଇଯିବା ପରେ ମୂଳ ଲେଖକଙ୍କ ସୃଜନ ଆତ୍ମାକୁ ସେହିଠାରେ ଶୁଦ୍ଧି ହେଇପଡ଼ନ୍ତି। ଅବଶ୍ୟ ଏହି ଧାରା ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ ବି କ୍ରିୟାଶୀଳ ଥିବା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି। ଆଜିର ଅଭାବ ସମୟରେ ଯେଉଁମାନେ ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱଚ୍ଛଳତା ପାଇଁ ଏହି ପରମ୍ପରା ଚାଲିଥାଉ ବୋଲି କିଛି ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିପାରନ୍ତି। ଭଲ କଥା। ମାତ୍ର ସରୋଗେସୀ ମା'ର ପରିଚୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହଜେଇ ଦିଆଯିବା ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରତିଭାର ଅକାଳ ବିୟୋଗ ହୋଇଯାଇଥାଏ।

ସମୀକ୍ଷା ବଳୟରେ ଏକ କମ୍‌ଜୋର ଦିଗକୁ ଖୁବ୍ କମ୍ ଲୋକ ଧରିପାରନ୍ତି। ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନ ନ ଥାଇ ମଧ ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ସମୀକ୍ଷକ ହୋଇପାରୁଛନ୍ତି। କାରଣ କ୍ରୀଡ଼ା ବିଷୟରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାହିତ୍ୟ, ସିନେମା ଉପରେ ସୁଚିନ୍ତିତ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଯେତେବେଳେ କୁହାଯାଉଛି, ସେତେବେଳେ ସେହି ବାସ୍ତବ ସମୀକ୍ଷା ଲୁଚିଯିବା ସ୍ୱାଭାବିକ। ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ, କେତେକ ସ୍ୱାଧୀନଚେତା ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ବାସ୍ତବ ସତ୍ୟକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାକୁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି। ଅଥଚ ସେମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଚ ମିଳେନାହିଁ କିମ୍ବା ଚାପର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥାଇପାରନ୍ତି। ଅତଏବ, ବିଲେଇ ବେକରେ ଘଣ୍ଟି ବାନ୍ଧିବା ଲାଗି ଜଣେ ମାନସିକ ଓ ଶାରୀରିକ ସ୍ତରରେ ଫିଟ୍ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଘାବରେଇଯିବା ଥୟ। ଅଳ୍ପରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଓଡ଼ିଆ 'ନିନ୍ଦା' ହେଉ ବା 'ନିଜ ଅଭାବ'କୁ ତର୍ଜମା କରିପାରିଲେ ଯାଇ ଉପରକୁ ଉଠିବାର ମାର୍ଗ ଫିଟିପାରିବ।

ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ନାୟକ

କାହାକୁ ଅଟକାଇ ରଖିପାରିଲିନି ?
ଦୂର ପାହାଡ଼ ଖୋଲରେ ଚାହୁଁଚାହୁଁ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡିଗଲା
ନଈ ସେପଟ ଡେଙ୍ଗାଗଛ ଉପରୁ ଜହ୍ନ
ରାଗରେ ଲାଲ୍ ହୋଇ ଖସିପଡ଼ିଲା
ଆକାଶରୁ ଝରିଲା ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଅଲୋଡ଼ା ବର୍ଷାଧାରା
କାହାକୁ ଅଟକାଇ ହେଲାନି
ଯାହା ଖାଲି ପଡ଼ିଆରେ ଦୌଡ଼
ମଞ୍ଚ ଉପରେ ନାଟକ ହିଁ ସାର ହେଲା।

ପ୍ରତାପୀ ସମ୍ରାଟ୍ ଓ ସେନାପତିମାନେ
କେତେ କେତେ ରଥୀ ମହାରଥୀଙ୍କୁ ଅବଲୀଳା କ୍ରମେ
ଠେଲିଦେଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଭୂଇଁରୁ ଶମନପୁରକୁ
ତୁମ୍ବି ତୋଫାନରେ ମେଦିନୀ କମ୍ପିଲା
ଅଥଚ ସେମାନେ ଶେଷରେ ବୀରଗତି
ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ମନ ବଳାଇଲେ ।

ପ୍ରେମରେ ମରିବାର ଦୁର୍ଲଭ ଅନୁଭବକୁ
ହାତଛଡ଼ା ନ କରି
ସାହସୀ ପ୍ରେମୀଯୁଗଳ ସଲାସୁତୁରାରେ
ଏକା ସଙ୍ଗେ ଝୁଲିପଡ଼ିଲେ ଗଛ ଡାଳରୁ।
ଆହା, ତାଙ୍କୁ ଅଟକାଇ ହୋଇପାରିଥା'ନ୍ତି କି!

ଖାସ୍ ଜୀବନକୁ ନିବିଡ଼ ଭଲ ପାଇଥିବାରୁ
ଲହୁ ଲୁହ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ସାଙ୍ଗରେ ବୀର ସୈନିକ ପରି
ଲଢ଼ି ଲଢ଼ି ଯେଉଁମାନେ ଚାଲିଗଲେ
ଏ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ ଛାଡ଼ି
ସେମାନେ କ'ଣ କମ୍ ସାହସୀ!
ସେଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଲ୍ୟୁଟ୍
ତାଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ଦିଅ।

ସ୍ନେହଶ୍ରୀ/କାଜିଡିହ, ମଧୁପାଟଣା, କଟକ-୧୦

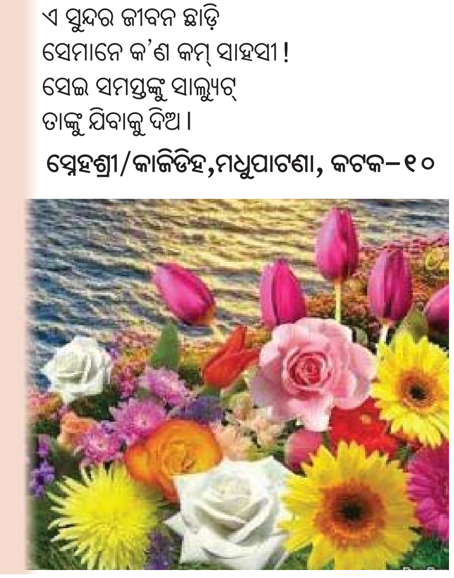

ନିରାମୟ ଜୀବନ ପାଇଁ...

କେବଳ ଶାରୀରିକ ନୁହେଁ ମାନସିକ ସୁସ୍ଥତା ବି ଜରୁରୀ। କାରଣ ମନର ପ୍ରଭାବ ଶରୀର ଉପରେ ବେଶ୍ ରହିଛି ...

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରଗତି ତଥା ନିଜ ପରିବାର ଏବଂ ସମାଜର ସମୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ। ଆମର ପାରମ୍ପରିକ ଧାରଣା ଯେ, 'ରୋଗ ନ ଭୋଗିବା ହିଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ' ଏବଂ ରୋଗ ନ ଥିଲେ ଆମେ ସୁସ୍ଥ। ଏହି ଚିରାଚରିତ ଧାରଣାଟି କିନ୍ତୁ ଭୁଲ। ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାରୀରିକ, ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଓ ସାମାଜିକ ସୁସ୍ଥତା ହିଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ। ପରେ ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ସଂଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସୁସ୍ଥତା। ତେବେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏକ ମୌଳିକ ମାନବିକ ଅଧିକାର। ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ତଥା ଗୁଣାତ୍ମକ ଜୀବନ ପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ। ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହେଉଛି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ, ଗୋଷ୍ଠୀଗତ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଏବଂ ଅନ୍ତଃରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଦାୟିତ୍ୱ। ସାରା ବିଶ୍ୱର ସାମାଜିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ସୁରକ୍ଷା।

ଦିନକୁ ଦିନ ହୃଦ୍, ରକ୍ତନଳୀ ରୋଗ, ଉଚ୍ଚ ରକ୍ତଚାପ, ମଧୁମେହ, ପୃଥୁଳତା, ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଫୁସ୍‌ଫୁସ, ଗଣ୍ଠିବାତ, ମାନସିକ ଅବସାଦ, କ୍ୟାନ୍‌ସର ଇତ୍ୟାଦି ଅଣସଂକ୍ରାମକ ରୋଗ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି। ଏହିସବୁ କରାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଜୀବାଣୁ, ଭୂତାଣୁ କବକ କି ପରଜୀବୀ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି। ଦାୟୀ ଆମର ପ୍ରତିକୂଳ ଜୀବନଶୈଳୀ। ତେଣୁ ସମୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହ ଖାପଖୁଆଇ ଚଳିବା ନିମନ୍ତେ ଜୀବନଶୈଳୀ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି କୁହନ୍ତି ବରିଷ୍ଠ ପୁଷ୍ଟି ବିଶେଷଜ୍ଞ ଡା. ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ।

ସୁଷମ ଖାଦ୍ୟ: ଭାତ, ଡାଲି, ଶାଗ, ସନ୍ତୁଳା, ମାଛ ଆଦି ପାରମ୍ପରିକ ଖାଦ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପକ୍ଷେ ହିତକର। ଚର୍ବି ଲାଗିଥିବା ମାଂସ, ବସାଦହି, ଲହୁଣି, ଘିଅ, ବେଶି ତେଲ ଓ ତେଲରେ ଛଣାଛଣି ଜିନିଷ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଖାଇବା ଆବଶ୍ୟକ। ଲୁଣ କମ୍ ଖାଆନ୍ତୁ।

ଜଙ୍କ୍‌ଫୁଡ୍ ଓ କୋଲ୍‌ଡ୍ରିଙ୍କ୍ ଖାଇବା ମନା। ଚୋକଡ଼ମିଶା ଅଟାର ରୁଟି, ବୋଳ ଚାଉଳର ଭାତ, ଚୋପା ଲାଗିଥିବା ଡାଲି, ସବୁପ୍ରକାର ଶାଗ ଓ ପନିପରିବା ଏବଂ ଫଳରୁ ବେଶି ତନ୍ତୁଜାତୀୟ ଉପାଦାନ ମିଳୁଥିବାରୁ ତାହା ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ନିବାରଣ କରିବାରେ ସହାୟକ। ବେଶି ପରିମାଣର ମିଠା ଖାଇବା ହିତକର ନୁହେଁ। ଶାଗ, କଖାରୁ, ବନ୍ଧାକୋବି, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା, ପାଚିଲା ଅମୃତଭଣ୍ଡା, ପାଚିଲା ଆମ୍ବ, ଅଁଳା, ଅଙ୍ଗୁର, ଲେମ୍ବୁ, କମଳା, ଟମାଟୋ, ରସୁଣ, ପିଆଜ, ଅଦା, ଲବଙ୍ଗ, ହଳଦୀ, ସୋରିଷ, ରାଶି, ବାଦାମ ତେଲ, ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ତେଲ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ମିଳେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଆଣ୍ଟିଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ। ଅଣସଂକ୍ରାମକ ରୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ରୋକିବାରେ ଆଣ୍ଟିଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ଖୁବ୍ ସହାୟକ।

ଅବଶ୍ୟ ଏବେକାର ସ୍ଲୋଗାନ ହେଉଛି 'ଫାଇଭ୍ ଏ ଡେ' ଫର୍ ବେଟର ହେଲ୍‌ଥ' ବା 'ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଦିନକୁ ୫ ଥର' ଦିନକୁ ୨ ଥର ଫଳ ଓ ୩ ଥର ପନିପରିବା ଖୁବ୍ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରଦ। ବେଶି ଖାଇବା ମନା, କମ୍ ଖାଇବା ମନା, ଉପାସ ରହିବା ମନା, ବୟସକୁ ଚାହିଁ ଯାହା ପାଇଁ ଯେତିକି।

ନିୟମିତ ବ୍ୟାୟାମ: ନିୟମିତ ବ୍ୟାୟାମ କିମ୍ବା କଠିନ ଶାରୀରିକ ପରିଶ୍ରମ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରେ। ଅଣସଂକ୍ରାମକ ରୋଗ ନିବାରଣ କରେ, ପାର୍କିନସନ୍ ଓ ଆଲଜିମର ରୋଗରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖେ, ସୁନିଦ୍ରା ଆଣେ, ମନକୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ ରଖେ। ଶସ୍ତାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଲାଭ କରିବାରେ ବ୍ୟାୟାମର ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ, ଚାଲିବା ସବୁଠାରୁ ନିରାପଦ ବ୍ୟାୟାମ। ଧୂମପାନ, ମଦ୍ୟପାନ ଓ ମାଦକଦ୍ରବ୍ୟ ବର୍ଜନ ଜରୁରୀ।

ସମୟ ସହ ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ସମସ୍ତେ ଏବେ ସମୟ ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଚଳେଇଛୁ। ସକାଳେ ଶେଯ ଛାଡ଼ିବା ପରଠାରୁ ରାତିରେ ଶୋଇବା ପାଇଁ ଶେଯକୁ ଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ, ଯାହାକି ଅସୁସ୍ଥତାର ଅନ୍ୟତମ କାରଣ।

ମାନସିକ ଚାପ: ଅତ୍ୟଧିକ ମାନସିକ ଚାପ ଅଣସଂକ୍ରାମକ ରୋଗଗୁଡ଼ିକର ଜନନୀ। ତେଣୁ ଚାପ ହ୍ରାସ ନ ପାଇଲେ ଏହା ଆମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେବ।

ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ : ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ଆମକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖେ ଏବଂ ନିଃସଙ୍ଗତା ଆମକୁ ମାରିଦିଏ। ସୁତରାଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ସୁସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରି ଓ ସମାଜ ସହ ବୁଝାମଣା ରଖି ଚଳିପାରିଲେ ମନ ଓ ଶରୀର ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା ରଖିବା ସହଜ ହୋଇଯାଏ। ଏହା ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟପ୍ରତି ଖୁବ୍ ସହାୟକ।

ସକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ: ଜୀବନ ପ୍ରତି ସକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଅନୁକୂଳ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାଏ।

ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ: ମୂଲ୍ୟବୋଧଭିତ୍ତିକ ଜୀବନ ନିର୍ବାହ କଲେ ମନ ଓ ଶରୀର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନୀରୋଗ ରଖିଥାଏ।

ସୁସ୍ଥ ରଖେ ରୁଚି : ପଢ଼ିବା, ଲେଖିବା, ଗୀତ ଗାଇବା, ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ବଜାଇବା, ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା, ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ିବା, ବଗିଚା କରିବା ଆଦି ରୁଚି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖେ।

ବିଶ୍ରାମ ସହ ମନୋରଞ୍ଜନ: ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ବିଶ୍ରାମ ଓ ଚିତ୍ତବିନୋଦନ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ। ବିଶ୍ରାମବିହୀନ ତଥା ମନୋରଞ୍ଜନ ବିହୀନ ଜୀବନ ବିବିଧ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ।

ଦୁର୍ଘଟଣା ନିବାରଣ: ଅସାବଧାନତା ଓ ଅବହେଳା ଆକସ୍ମିକ ଦୁର୍ଘଟଣାର ପ୍ରମୁଖ କାରଣ। ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟହାନି, ବିକଳାଙ୍ଗ ଅବସ୍ଥା ଓ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ଦୁର୍ଘଟଣାର ପ୍ରଧାନ ପରିଣତି। ସଚେତନ ତଥା ସାବଧାନ ରହିଲେ ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ ବହୁଳାଂଶ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇହେବ।

ଯୋଗ, ପ୍ରାଣାୟାମ, ପ୍ରାର୍ଥନା: ଯୋଗ, ପ୍ରାଣାୟାମ, ନିୟମିତ ଧ୍ୟାନ, ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ରକ୍ତଚାପ, ମାନସିକ ଚାପ ହ୍ରାସ ପାଇବା ସହ ଶରୀର ସୁସ୍ଥ ରୁହେ। ହୃଦ୍‌ରୋଗ ହେବାର ଆଶଙ୍କା କମିଯାଏ।

ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା: ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରାଇବା ଜରୁରୀ। ତେଣୁ ଅନୁକୂଳ ଜୀବନଶୈଳୀ ଅବଲମ୍ବନ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରକ୍ଷା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦୀର୍ଘାୟୁ କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ନୀରୋଗ ରଖିଥାଏ।

ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ପାଇଁ : ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତି ଆମ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଶରୀରରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧ ତନ୍ତ୍ର ବା ଇମ୍ୟୁନ ସିଷ୍ଟମ ରଖିଛି। ଏହି ତନ୍ତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟ ଫଳରେ ଶରୀରରେ ଆଣ୍ଟିବଡି ନାମକ ପୁଷ୍ଟିସାରୀୟ ଉପାଦାନମାନ ତିଆରି ହୋଇ ଆମକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ। ପ୍ରତିଷେଧକ ଟିକା ନେଇ ଶରୀରରେ ଏହି ପ୍ରତିରୋଧ ଶକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସମ୍ଭବ। ଏହାଛଡ଼ା ସୁଷମ ଖାଦ୍ୟ, ନିୟମିତ ବ୍ୟାୟାମ, ସକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁକୂଳ ଜୀବନଶୈଳୀ ଶରୀରରେ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରେ।

–ବୀରଭଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ

ସୁସ୍ଥତା ଓ ଆୟୁର୍ବେଦ

ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରଦୂଷିତ ଜଳବାୟୁ, ଅପମିଶ୍ରିତ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ମଣିଷକୁ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ କରିପକାଉଛି। ଏ ସମୟରେ ସୁସ୍ଥ ଜୀବନଯାପନ ପାଇଁ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଆପଣାଇ ପାରିବେ। ଦୈନିକ ସକାଳେ ଦାନ୍ତ ଘଷି ତୁଳସୀ ପତ୍ର ୭ଟି, ନିମ୍ବ ପତ୍ର ୩ଟି, ବେଲପତ୍ର ୩ଟି ଓ ଭୂନିମ୍ବ ପତ୍ର ୩ଟି ସେବନ କଲେ ଜ୍ୱର, ଶ୍ୱାସ, କାଶ, ଚର୍ମ, ପେଟ ଓ ଯକୃତଜନିତ ରୋଗ ହୋଇ ନ ଥାଏ। ରାତିରେ ଅଧା ଗ୍ଲାସ ପାଣିରେ ତ୍ରିଫଳା ଗୁଣ୍ଡ ଏକ ଚାମଚ ପକାଇ ସକାଳେ ଛାଣି ପିଇଲେ ଚକ୍ଷୁ ଏବଂ ପେଟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରୋଗ ଦୂର ହୋଇଥାଏ। ଗାଧୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ନାକରେ ଅଣୁ/ସର୍ପଣ ତେଲ ନସ୍ୟ ନେବା ସହ ଗୋଡ଼ର ବୃଦ୍ଧାଙ୍ଗୁଠି ନଖରେ ଲଗାଇ ଦେହରେ ତୈଳଭଙ୍ଗ କରି ସ୍ନାନ କଲେ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ଠିକ୍ ରହେ। ତତ୍ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଜୈବିକ ସାରରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ପନିପରିବା ଖାଇବା ଦ୍ୱାରା ଶରୀରକୁ ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ୱ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ମିଳେ। ସକାଳେ କିଛି ସମୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣରେ ବୁଲିବା ଦ୍ୱାରା ଶରୀରକୁ ଭିଟାମିନ୍ 'ଡି' ମିଳିଥାଏ। ଏହାସହ ଅନୁଲୋମ ବିଲମ, କପାଳ ଭାରତୀ, ସୂର୍ଯ୍ୟ ନମସ୍କାର ଆଦି ପ୍ରାଣାୟାମ କଲେ ତାହା ଶରୀର ପାଇଁ ବେଶ୍ ଉପକାରୀ।

–ଡା. ଆଶିଷ ବାନାର୍ଜୀ, *ଆନନ୍ଦ ବଜାର, ବେତନଟୀ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ*

ହାଇଡ୍ରୋଥେରାପି

ସୁସ୍ଥ ରହିବା ଲାଗି ପ୍ରତିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପାଣି ପିଇବା ଆବଶ୍ୟକ। ତେବେ ନ୍ୟାଚୁରୋପାଥି ଅନୁଯାୟୀ ପାଣି ପିଇବାର ଠିକ୍ ସମୟ ଯଥା ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଏକ ଗ୍ଲାସ ଉଷୁମ ପାଣି, ଖାଇବାର ୩୦ ମିନିଟ୍ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଖାଇବାର ୩୦ ମିନିଟ୍ ପରେ ପାଣି ପିଇବା, ଶୋଇବା ବେଳେ କାର୍ଡିଆକ୍ ଆଟାକ୍ ନ ହେବା ଲାଗି ଶୋଇବାର ୩୦ ମିନିଟ୍ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଗ୍ଲାସ୍ ପାଣି ପିଇ ଶୋଇବା ଭଳି ନିୟମ ଜାଣିବା ଦ୍ୱାରା ଅନେକେ ଅଧିକ ଉପକୃତ ହୋଇ ପାରୁଛନ୍ତି।

The Aditya Birla Group: Enriching Lives, Enabling Growth

A US$ 43 billion MNC, the Aditya Birla Group is in the League of Fortune 500. It is anchored by an extraordinary force of 120,000 employees, belonging to 42 nationalities, operating in 35 countries. Nearly 50 per cent of its revenues flow from its overseas operations. The Group has topped the Nielsen's Corporate Image Monitor and emerged as the Number 1 corporate, the 'Best in Class', for three consecutive years.

Hindalco, UltraTech Cement, Grasim Industries, Essel Mining and Industries, Idea Cellular, Aditya Birla Fashion and Retail and Aditya Birla Financial Services, operate in Odisha, anchored by a 12,000 strong work force. Its investment exceeds ₹. 30,000 crores.

Highlights of our companies engaged with communities in Odhisha (2016-17)
- We reach out to five lakh people annually in five districts of Odisha.
- Touch 2,07,369 lives across 126 villages.

Education
- To foster education have provided 100 teachers to 85 primary schools, as well as study material to 3120 students.
- Organise computer literacy programmes every six months to help the rural youth enhance their skills.
- Set up a centralised midday meal kitchen in Keonjhar district in partnership with the Odisha government. Midday meals provided to 78,000 children every day.
- Over 1 lakh school children in remote blocks of Odisha have been provided with solar lamps.
- We support the differently abled, through the NGO Swabhiman.

Healthcare:
- Over 81 medical camps organised and more than 62,325 villagers have had access to basic healthcare through these camps.
- Helped immunise 34,000 children against polio.
- Constructed 456 blocks of community toilets.
- Over 1,51,796 patients received medical care through our hospitals and dispensaries.
- More than 125 persons underwent cataract surgery.

Sustainable livelihood
- Working on triple layer vegetable and tuber crop cultivation through the 'machan' system on a commercial scale to benefit 200 farmers, and a commercial vegetable cultivation project at a household level to empower 500 families. These measures help increase agricultural productivity in a sustainable way.
- More than 146 self-help groups formed have led to empowerment of women.

Infrastructure
- Developed infrastructure by building and maintaining approach roads and internal concrete roads, drains, check dams, borewells, water harvesting structures and river steps.
- Maintain bathing ghats, culverts, playgrounds, health centres and community halls.
- Village infrastructure development has benefitted 1,62,915 people.
- Invested ₹ 25 crores towards our CSR engagement in Odisha.

Transcending the conventional barriers of business because we believe it is our duty and we care.

ADITYA BIRLA GROUP
Making A Difference
www.adityabirla.com

MCL

ALL GREAT ACHIEVEMENTS ARE A SERIES OF SMALL EFFORTS.

LET'S KEEP ODISHA CLEAN

Mahanadi Coalfields Limited (MCL), a Government of India Enterprise under Ministry of Coal, operates 15 open cast and 5 underground coal mines in Angul, Jharsuguda and Sundergarh districts of Odisha. The company contributes to 25 percent of total production by Coal India. Ever since its inception, MCL has been a front-runner in introducing innovative ideas and technology to minimise the impact of coal mining on environment. Extending Swachhta Abhiyan to waste management level with new technology and best practices, the company has achieved huge advancements in cutting down and safe disposal of solid waste in its mines. Committed to inclusive growth, MCL is the top spender under CSR in Odisha.

Mahanadi Coalfields Limited
(A subsidiary of Coal India Limited)
Corporate Office: At/PO.- Jagruti Vihar, Burla, Sambalpur, Odisha-768 020

Follow us on :
/mahanadicoal /mahanadicoal /MahanadiCoalfields instagram@pro.mcl www.mahanadicoal.in

ଭାଙ୍ଗିଛି ମଠ

ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ଐତିହ୍ୟ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ପରମ୍ପରାରୁ ଗଢ଼ିଉଠିଛି। ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଉପାସନାର ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ସର୍ବଭାରତୀୟସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚାଇବାରେ ମଠଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା। ମଠ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସାଧୁ ଓ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଭାରତର ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳର ହୁଅନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସହିତ ଯୋଡି ହୋଇଯାଇଥିଲେ। ତାହାରି ଫଳରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଗଣଦେବତା ଭାବେ ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ ଆଜି ଉପାସିତ ହେଉଛନ୍ତି। ମଠ ସଂସ୍କୃତିକୁ ନେଇ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ରହିଛି। ଏଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରାଚୀନ ମଠ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। ହେଲେ କାଳକ୍ରମେ କେତେକ ମଠ ସତ୍ତା ହରାଇଥିବା ବେଳେ ଏବେ ବି ଅନେକ ମଠ ସନ୍ଥ, ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ସ୍ମୃତିକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଛି। ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକରଣ ପାଇଁ ବହୁ ମଠକୁ ମଧ ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଆଯାଇଛି। କେବଳ ମଠ ଇଷ୍ଟଙ୍କ ବିଜେସ୍ଥଳୀ ଏବଂ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିର୍ମାଣକୁ ଛାଡି ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରୁ ଏକାଧିକ ମଠ କୋଠାକୁ ଭଙ୍ଗାଯାଇଛି।

ସେଦିନର ଗୌରବ ଆଜି ବିସ୍ମୃତିର ଗର୍ଭରେ

ଲଙ୍ଗୁଳି ମଠ

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଐତିହ୍ୟ କରିଡର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଲଙ୍ଗୁଳି ମଠ ପ୍ରଥମେ ଉଚ୍ଛେଦ ହୋଇଥିଲା। ଏହାକୁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଦର୍ଶାଇ ଗତବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ୨୭ ତାରିଖରେ ଭାଙ୍ଗିଥିଲା ପ୍ରଶାସନ। ମଠର ଗାଦିଘର, ଠାକୁରଙ୍କ ବିଜେସ୍ଥଳୀକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ଆଉ ସବୁ ନିର୍ମାଣକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଛି। ମଠ କୋଠାରେ ଚାଲୁଥିବା ୨୪ଟି ଦୋକାନ ଘରକୁ ମଧ୍ୟ ଭଙ୍ଗା ଯାଇଛି। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହାକୁ ନେଇ ନାଗା ସାଧୁମାନେ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ। ଏହି ମଠକୁ ଲାଗି ମେଘନାଦ ପାଚେରି ନିକଟରେ ନାଗା ସାଧୁଙ୍କ ଧୁନା ଗାଦି ରହିଥିଲା। ଏହି ଗାଦିକୁ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯିବାକୁ ନେଇ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ନାଗା ସାଧୁ।

ଏମାର ମଠ

ଲଙ୍ଗୁଳି ମଠ ପରେ ବହୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଏମାର ମଠର ପାଳି ପଡିଥିଲା। ଭଙ୍ଗାଯାଇଛି ଏହି ଦ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଠ। ମହନ୍ତଙ୍କ ଅସହଯୋଗ ଯୋଗୁ ଯଦିଓ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଭଙ୍ଗାଯାଇ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ ଅଂଶ ମାଟିରେ ମିଶିଛି। ଏହି ମଠ ଭାଙ୍ଗିବା ପରେ ମିଳିଥିଲା ଭୂତଳ ଘରର ସନ୍ଧାନ। ଭୂମିଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୧୦ରୁ ୧୫ଫୁଟ ତଳକୁ ରହିଥିବା ଏହି ଘର ଉପରକୁ ପ୍ରାୟ ୪୦ ଫୁଟ ରହିଥିଲା। ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ଧକାରମୟ ଥିବା ଏହି ଘର ମଠର କୋଠି ଘର (ଧାନ, ଚାଉଳ ରହୁଥିଲା) ଥିଲା। ଏହା ୬ ଥାକିଆ ରହିଥିଲା। ଏହି ମଠ ଇତିହାସ ସମ୍ପର୍କରେ ଐତିହ୍ୟ ବିଶାରଦ ଡ. ସୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମିଶ୍ର କୁହନ୍ତି, ଶ୍ରୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଏହି ମଠ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ସବୁଠୁ ପୁରୁଣା ମଠମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ।

ବାହାରିଥିଲା ୫୨୨ ଖଣ୍ଡ ରୁପା ଇଟା

୨୦୧୧ରେ ଏମାର ମଠରୁ ବାହାରିଥିଲା ୫୨୨ ଖଣ୍ଡ ରୁପା ଇଟା। ଏହା ସେତେବେଳେ କେବଳ ରାଜ୍ୟ ନୁହେଁ, ଦେଶରେ ବି ଚର୍ଚ୍ଚାର ବିଷୟ ପାଲଟିଥିଲା। ଏହି ରୁପା ଇଟାର ଓଜନ ପ୍ରାୟ ୧୮ ଟନ୍‌ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଥିବାବେଳେ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ୮୦ରୁ ୯୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା। ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ରୁପା ଇଟାକୁ ନେଇ କୌଣସି ଫଇସଲା ହୋଇ ନ ଥିବା ବେଳେ ଏହା ପୋଲିସ ହେପାଜତରେ ରହିଛି।

ବଡ଼ଆଖଡ଼ା ମଠ

ଲଙ୍ଗୁଳି ଏବଂ ଏମାର ମଠ ପରେ ତୃତୀୟ ମଠ ଭାବେ ଧରାଶାୟୀ ହୋଇଛି ବଡ଼ ଆଖଡା ମଠ। ଠାକୁରଙ୍କ ବିଜେସ୍ଥଳୀ ଏବଂ ମହନ୍ତଙ୍କ ଆସ୍ଥାନକୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇ ପ୍ରାୟ ୮୫ ବଖରା ଘରକୁ ମାଟିରେ ମିଶାଇ ଦିଆଯାଇଛି। ଏହି ମଠର ଇତିହାସ ବି ବେଶ୍ ଲମ୍ବା। ଶହ ଶହ ବର୍ଷ ଧରି ବାହାର ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରେ ବହୁ ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ଦେଇ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଓ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ଆଜି ବଞ୍ଚିରହିଛି। ଏହି ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ସମୟରେ ସବୁଠୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦାନ ଥିଲା ଶ୍ରୀରାମାନନ୍ଦାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନାଗା ସାଧୁମାନଙ୍କର। ଅତୀତରେ ବର୍ଷକୁ ମହାପ୍ରଭୁ ଦୁଇଥର ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ବାହାରକୁ ବିଜେ କରୁଥିଲେ। ଥରେ ଗୁଣ୍ଡିଚା ଯାତ୍ରାରେ ଏବଂ ଥରେ ଦୋଳ ଯାତ୍ରାରେ। ଦୋଳବେଦୀରେ ଅଘଟଣ ଘଟିବା ପରେ ଏବେ ଆଉ ମହାପ୍ରଭୁ ଦୋଳଯାତ୍ରାରେ ବିଜେ କରୁନାହାନ୍ତି।

ମଙ୍ଗୁ ମଠ

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ସୁରକ୍ଷା ଜୋନରେ ଲଙ୍ଗୁଳି ମଠ, ଏମାର ମଠ ଏବଂ ବଡ଼ ଆଖଡା ମଠ ଭଙ୍ଗାଯିବା ପରେ ଭଙ୍ଗାଯାଇଛି ମଙ୍ଗୁ ମଠ। ଏହି ମଠ ଉଚ୍ଛେଦକୁ ନେଇ ଏକାଧିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଥିଲା। ମଙ୍ଗୁମଠ ଉଚ୍ଛେଦ କରାଗଲେ ଗୁରୁ ନାନକଙ୍କ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଆଗମନ ସ୍ମୃତି ଲୋପ ପାଇଯିବ ବୋଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଗୁରୁଦ୍ୱାର ପ୍ରବନ୍ଧକ କମିଟି ଜିଲାପାଳଙ୍କୁ ଭେଟି ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା। ପଞ୍ଜାବ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଏହି ମଠକୁ ନ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନବୀନ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ଟୁଇଟ୍ କରିଥିଲେ।

କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ ମଠ ନୁହନ୍ତି, ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ମେଘନାଦ ପାଚେରି କଡରୁ ୭୫ ମିଟର ପରିଧି ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ୱ, ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱ, ପଞ୍ଜାବୀ, ସାନଛତା ପ୍ରମୁଖ ଏକାଧିକ ମଠ ଉଚ୍ଛେଦ ହୋଇଛି।

ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ବଲ୍ଲଭ ମଠ

ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଓ ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ବଲ୍ଲଭ ମଠ ଓ ଉଦ୍ୟାନ ଅବସ୍ଥିତ। ବଗିଚା ମଧ୍ୟରେ ୫ଟି ପୁଷ୍କରିଣୀ ରହିଛି। ମଠ ପୂର୍ବରେ ବଡଦାଣ୍ଡ, ପଶ୍ଚିମରେ ମାର୍କଣ୍ଡେଶ୍ୱର, ଉତ୍ତରରେ ଚୁଡ଼ଙ୍ଗ ସାହି ଓ ଦକ୍ଷିଣରେ ନରେନ୍ଦ୍ର ପୁଷ୍କରିଣୀ ଅବସ୍ଥିତ। ବଲ୍ଲଭ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପ୍ରିୟ। ଏହି ଉଦ୍ୟାନ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅତି ପ୍ରିୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ନାମ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ବଲ୍ଲଭ ହୋଇଥିବା ମନେ କରାଯାଏ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁଞ୍ଜ ମଠ

ଶ୍ରୀ ଗୌଡ଼ୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର କୁଞ୍ଜମଠ ପୁରୀ ବାଲିସାହିର ଗଣାମଲ୍ଲ ଲେନ୍‌ରେ ଅବସ୍ଥିତ। ପୂର୍ବେ ମଠସ୍ଥଳୀରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଫୁଲ ତୋଟାଟିଏ ଥିଲା। ଏହି ତୋଟାରୁ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟହ ଫୁଲ ଆସୁଥିଲା। ଏକଦା ରଥଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଶ୍ରୀନରୋତ୍ତମ ଠାକୁରଙ୍କ ସହଚର ଶ୍ରୀଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଓ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଶ୍ରୀରସିକାନନ୍ଦ ଚାଲି ଚାଲି ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆସୁଥିଲେ। ସନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇଯିବାରୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ପଞ୍ଚକୋଶୀ ମଧ୍ୟରେ ରାତ୍ରିଯାପନ କରିଥିଲେ। ଏହାର ପରଦିନ ଥିଲା ରଥଯାତ୍ରା। ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥ ଓ ଦର୍ପଦଳନ ରଥ ଅନାୟାସରେ ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିରରେ ପହଞ୍ଚିଲା। ହେଲେ ନନ୍ଦିଘୋଷ ଗଡିଲା ନାହିଁ। ମହାପ୍ରଭୁ ମୁଦିରଥଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ଦେଇ କହିଲେ ମୋ ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଓ ଶ୍ରୀରସିକାନନ୍ଦ ଅଠରନଳାଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି। ତୁମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଯତ୍ନପୂର୍ବକ ନେଇ ଆସିବା ପରେ ରଥ ଚାଲିବ। ମୁଦିରଥ ଏକଥା ଗଜପତି ମହାରାଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପରେ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ଶ୍ରୀଶ୍ୟାମାନନ୍ଦ ଓ ଶ୍ରୀରସିକାନନ୍ଦଙ୍କୁ ଅଣାଗଲା।

ବଡ଼ ଓଡ଼ିଆ ମଠ

ପୁରୀ ସହରର ବାସେଳୀ ସାହିରେ ବଡ଼ ଓଡ଼ିଆ ମଠ ଅବସ୍ଥିତ। ଏହାକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ରଚୟିତା ତଥା ପଞ୍ଚସଖା ଯୁଗର ଅନ୍ୟତମ ରଥୀ ଅତିବଡ଼ୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ। ଜନଶ୍ରୁତି ରହିଛି ଉତ୍କଳର ଗଜପତି ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ପାଟମହିଷୀ ଗୌରା ପାଟ ମହାଦେଇ ଅତିବଡ଼ୀଙ୍କ ପ୍ରତିଭାରେ ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ବାୟୁକୋଣସ୍ଥିତ ତାଙ୍କର ସାମୟିକ ଅବସ୍ଥାନର ଏହି ଉଆସକୁ ଅତିବଡ଼ୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଏହିଠାରେ ରହି ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଚାରରେ ନିମଗ୍ନ ରହିଥିଲେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେହି ରାଣୀ ଉଆସ ବଡ଼ ଓଡ଼ିଆ ମଠରେ ନାମିତ ହୋଇଥିଲା।

ଦଶାବତାର ମଠ

ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ ରାମାନନ୍ଦୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଦଶାବତାର ମଠ ଅବସ୍ଥିତ। ୧୧ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଜୟଦେବ ସମସ୍ତ ପାର୍ଥିବ ମୋହ ତୁଟାଇ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶରଣାଗତ ହୋଇ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲେ। ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପହଞ୍ଚି ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଏକ ଗଛ ମୂଳରେ ଏବଂ ପରେ ଏକ କୁଡ଼ିଆରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ। ଏହିଠାରେ ସେ ଧର୍ମ ଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ଭଜନ କୀର୍ତ୍ତନରେ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିଥିଲେ। ଜୟଦେବଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଗାମୀମାନେ ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା କୁଡ଼ିଆକୁ ନୂତନ ଭାବେ ନିର୍ମାଣ କରି ଦଶାବତାର ମଠ ନାମରେ ନାମିତ କରିଥିଲେ। ଦ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ତଥା ବର୍ତ୍ତମାନର ଦଶାବତାର ମଠ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଥିଲା ଶ୍ରୀଜୟଦେବଙ୍କ ସାଧନା ପୀଠ।

ହାତୀ ଆଖଡ଼ା ମଠ

ପୁରୀ ବଳଗଣ୍ଡି ନିକଟରେ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡର ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତାରେ ହାତୀ ଆଖଡା ମଠ ଅବସ୍ଥିତ। ଶ୍ରୀରାମାନନ୍ଦୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନିର୍ବାଣୀ ଆଖଡା ରୂପେ ଏହା ପରିଚିତ। ଏହି ମଠ ପ୍ରାୟ ୬୦୦ ବର୍ଷ ତଳର। ଅତୀତରେ ଯବନମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଆକ୍ରମଣ ସମୟରେ ଭାରତ ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ଆଖଡାର ନାଗା ସାଧୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆସି ରଥ, ସ୍ନାନ, ଦୋଳଯାତ୍ରାକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ। ଏମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ଯୁଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଥିଲେ। ଏମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଧର୍ମ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ସୁରକ୍ଷା କରିବା।

–ହେମନ୍ତ ନାୟକ

୧୨ ଗାଁ: ବାଲ୍ୟ ବିବାହକୁ ନା

ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ରୋକିବା ପାଇଁ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଜିଲା ପ୍ରଶାସନର ସଫଳତା ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଉଦାହରଣ ସାଜିଛି। ବାଲ୍ୟବିବାହ ପ୍ରତିରୋଧ ପାଇଁ ଜିଲା ପ୍ରଶାସନ 'ସଙ୍କଳ୍ପ' ନାମରେ ଏକ ଜିଲା ବ୍ୟାପି ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରିଛି। ଏହି ଅଭିଯାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଜିଲାପାଳ ମୋନିଷା ବାନାର୍ଜୀଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପ୍ରଶାସନ ସମାଜର ସମସ୍ତ ବର୍ଗର ଲୋକଙ୍କୁ ବାଲ୍ୟବିବାହ ରୋକିବା ଦିଗରେ ସଙ୍କଳ୍ପ ନେବା ପାଇଁ ସଚେତନ କରିବା ସହିତ ଏହାର ଶିକାର ହେଉଥିବା କିଶୋର ଓ କିଶୋରୀମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ପୋଷଣ, କୌଶଳ ବିକାଶ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ମାଣ ଦିଗରେ ସାମୂହିକ ଉଦ୍ୟମ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ କରୁଛନ୍ତି। ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ୱାରା ଜିଲାର ୪୩ଟି ଗାଁକୁ ବାଲ୍ୟବିବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିପଦସଙ୍କୁଳ ଗ୍ରାମ ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି। ପ୍ରଶାସନ ଏହି ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମକୁ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ମୁକ୍ତ ଗ୍ରାମ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଉଦ୍ୟମ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି। ବାଲ୍ୟବିବାହ ମୁକ୍ତି ଦିଗରେ ଜିଲା ପ୍ରଶାସନ ଆକ୍ସନ ଏଡ୍ ଓ ୟୁନିସେଫ୍ ମିଳିତ ଭାବରେ କିଶୋର ଓ କିଶୋରୀ ମାନଙ୍କର ସଶକ୍ତୀକରଣ, ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ଓ ବାଲ୍ୟ ବିବାହକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଜିଲା ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ, ବ୍ଲକସ୍ତରୀୟ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତସ୍ତରୀୟ ଟାସ୍କ ଫୋର୍ସ ଗଠନ କରିବା ସହିତ ଜିଲାସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି।

ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଗାଁଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ସୋନପୁର ବ୍ଲକର ରୁଗୁଡିପାଲି ସର୍ବପ୍ରଥମେ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ମୁକ୍ତ ଗ୍ରାମ ଭାବେ ଘୋଷିତ ହୋଇଛି। ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ରୋକିବାରେ ରୁଗୁଡିପାଲି(ଖ) ଅଙ୍ଗନୱାଡି କର୍ମୀ ଗୀତାଞ୍ଜଳି ରଣା ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିଥିଲା ବେଳେ ଏହାକୁ ଗ୍ରାମବାସୀ ମାନି ବାଲ୍ୟ ବିବାହ କରାଇ ଦେଇ ନ ଥିଲେ। ଏହି ଗାଁରେ ୨୦୧୯ରେ ସମସ୍ତ ବାଲ୍ୟ ବିବାହକୁ ରୋକାଯାଇ ପାରିଥିବାରୁ ଜିଲାପାଳ ଜାନୁୟାରୀ ୬ ତାରିଖରେ ରୁଗୁଡୁପାଲି ଗ୍ରାମକୁ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ମୁକ୍ତ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ। ଏହି ଜିଲାର ଉଦାହରଣ ଦେଇ ରାଜ୍ୟ ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ ଏବଂ ମିଶନ ଶକ୍ତି ବିଭାଗର ଯୁଗ୍ମ ସଚିବ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପତ୍ରସଂଖ୍ୟା ୬୯୨୧/୧୨।୬।୨୦ ରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲାପାଳଙ୍କୁ ପତ୍ର ଲେଖି ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ମୁକ୍ତ ଗାଁ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା ସମ୍ପର୍କରେ ସଫଳ କାହାଣୀ ବୟାନ କରିବାକୁ ଜଣାଇଥିଲେ। ରୁଗୁଡିପାଲି ଗ୍ରାମର ୬୫ ବର୍ଷୀୟା ଜ୍ଞାନ ରଣାଙ୍କ ନାତୁଣୀର ୧୫ ବର୍ଷ ବୟସରେ ବିବାହ ଠିକ୍ ହୋଇଥିବାରୁ ଦୃଢ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ। ଏହା ଚର୍ଚ୍ଚାର ବିଷୟ ହୋଇଥିଲା। ଏଥିରୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇ ଜିଲାର ୧୨ଟି ଗାଁ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ମୁକ୍ତ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି। ୨ ଅକ୍ଟୋବର ଗାନ୍ଧୀ ଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ ୭ଟି ଗାଁକୁ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ମୁକ୍ତ ଘୋଷଣା କରା ଯାଇଥିଲା। ଏହି ଗ୍ରାମ ଗୁଡିକ ହେଲା ସୋନପୁର ବ୍ଲକର ଜନମୁରା, ଉଲୁଣ୍ଡା ବ୍ଲକର ସାଲିପାଲି, ବିନିକା ବ୍ଲକର ଜାମପାଲି, ବୀରମହାରାଜପୁର ବ୍ଲକର ଖେରମାଲ, ଡୁଙ୍ଗୁରିପାଲି ବ୍ଲକର ଗଜବନ୍ଧ ଏବଂ ତରଭା ବ୍ଲକର ଭୁରାଡ ଓ ସୁର୍ଜିମୁଣ୍ଡା। ୧୪ ନଭେମ୍ବର ଶିଶୁ ଦିବସରେ ପୁଣି ୪ଟି ଗାଁ ସୋନପୁର ବ୍ଲକର କବାଟତଲେଇ, ବିନିକା ବ୍ଲକର ଫଟ୍‌ସି, ଡୁଙ୍ଗୁରିପାଲି ବ୍ଲକର ସାଲେପାଲି ଏବଂ ତରଭା ବ୍ଲକର ରଙ୍ଗପୁରକୁ ବାଲ୍ୟବିବାହ ମୁକ୍ତ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି।

ଜାତୀୟ ପରିବାର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଓଡିଶାର ୭.୫ ଭାଗ ମହିଳା ୧୫ରୁ ୧୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ ମା ହେଉଛନ୍ତି। ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଜିଲାରେ ଏହା ୩.୨%। ସେହିପରି ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ୨୧.୩ ପ୍ରତିଶତ ମହିଳା ୧୮ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ବାହା ହେଉଛନ୍ତି। ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ଜିଲାରେ ୨୨.୨ଭାଗ ମହିଳା ବାଲ୍ୟ ବିବାହ କରୁଛନ୍ତି। ଅଧାରୁ ପାଠ ଛାଡିବା, ମାତୃ ମୃତ୍ୟୁ ହାର ବୃଦ୍ଧି, ରକ୍ତହୀନତା, ଅପପୁଷ୍ଟି ଓ ଘରୋଇ ହିଂସା ଭଳି ସମସ୍ୟା ସହିତ ବାଲ୍ୟବିବାହର ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି। ସମାଜରେ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ ଓ ଝିଅଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଏମାନଙ୍କ ପ୍ରଗତିରେ ବାଧକ ସାଜୁଛି। ଏହି କାରଣରୁ ଅନେକ କିଶୋରୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯିବା ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଦିଅନ୍ତି। ତେଣୁ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ଜିଲା ପ୍ରଶାସନ ଲଗାତର ଉଦ୍ୟମ କରିଆସୁଛି। ୨୦୧୮ରେ ବାଲ୍ୟବିବାହକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ସକାଶେ ଜିଲାସ୍ତରରେ ମାନବ ଶୃଙ୍ଖଳର ଆୟୋଜନ କରା ଯାଇଥିଲା। ଏଥିରେ ହଜାର ହଜାର ଲୋକ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ। ଆକ୍ସନ ଏଡ୍‌ର ଘାସିରାମ ପଣ୍ଡା, ଜିଲା ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଦାସ, ଜିଲା ପରାମର୍ଶଦାତା ରାକେଶ ପ୍ରଧାନ, ସମସ୍ତ ବାଲ୍ୟବିବାହ ପ୍ରତିରୋଧ ଅଧିକାରୀ ତଥା ସିଡିପିଓ ବୃନ୍ଦ, ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ପ୍ରତିରୋଧ କମିଟି ସଭ୍ୟ, ଅଙ୍ଗନୱାଡି କର୍ମୀ, ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଗ୍ରାମବାସୀ ଏଥିରେ ସହଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି।

– ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ ଶତପଥୀ

ସୋନପୁର ବ୍ଲକର କବାଟତଲେଇକୁ ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ମୁକ୍ତ ବୋଲି ଶପଥ ପାଠ କରାଯାଉଛି।

କଳଦ୍ୱୀପ ଓ ମା' ବରୁଣେଇ

ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରକନିକାର ଜୈବ ବିବିଧତା ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀଙ୍କୁ ଆହ୍ଲାଦିତ କରିଥାଏ। ବନ୍ୟ ପଶୁପକ୍ଷୀ, ଲୁଣା କୁମ୍ଭୀରଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଗହୀରମଥାର ବିରଳ ଅଲିଭ୍ ରିଡ୍‌ଲେ କଇଁଛଙ୍କ ଆଗମନ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆନମନା କରେ। ଭିତରକନିକାର ଏହି ବିଭବ ମଧ୍ୟରେ ଗଡଚଣ୍ଡୀ ଭାବେ ମାଆ ବରୁଣେଶ୍ୱରୀ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜିଲା ରାଜନଗର ଓ ମହାକାଳପଡ଼ା ବ୍ଲକର ମିଳନସ୍ଥଳ ବରୁଣେଇ ବେଳାଭୂମି ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲରେ ମାଆ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି। ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଅଛି ସାତଭାୟା, ଅଲିଭ୍ ରିଡ୍‌ଲେ କଇଁଛଙ୍କ ମିଳନସ୍ଥଳୀ ଗହୀରମଥା ଓ ବିଶ୍ୱ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଭିତରକନିକାର ଲୁଣା କୁମ୍ଭୀର ପ୍ରଜନନ କେନ୍ଦ୍ର ଡାଙ୍ଗମାଳ। ସେହିପରି ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ର ବତୀଘର ଓ ହୁକିଟୋଲା। ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଶାଖା ହଂସୁଆର ଜଳ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ବରୁଣେଇ ମୁହାଣରେ ବଙ୍ଗୋପସାଗରରେ ମିଶୁଛି। ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ମାଆ ବରୁଣେଶ୍ୱରୀ ପୂର୍ବରୁ ଚାଳଘରେ ପୂଜା ପାଉଥିବାବେଳେ ଏବେ ସିମେଣ୍ଟ ଚଉତରା ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି।

ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ ଓ ପତ୍ରିକାରେ ମାଆଙ୍କୁ ଗଡଚଣ୍ଡୀ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି। ଏପରି କି କୌଶକ୍ତି ଓ ମା' ବରୁଣେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ବଳରେ କନିକାର ବୀର ଯୋଦ୍ଧାଗଣ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ କଟକର ନବାବଙ୍କୁ ହରାଇଥିଲେ। ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ କନିକା ଉପକୂଳସ୍ଥ ବଙ୍ଗୋପସାଗରର ଏକ ଅଂଶକୁ କନିକା ଉପସାଗର, ଧାମରା ନଦୀକୁ କନିକା ନଦୀ ଓ ଉପସାଗର ଉତ୍ତରଅଂଶ ବାଲିଚରକୁ କନିକା ଦ୍ୱୀପ କୁହାଯାଉଥିଲା। ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟରେ ରାଧାଚରଣ ପଣ୍ଡା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଭଞ୍ଜ ରାଜବଂଶ ଦ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ କନିକା ଜୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ଚାରିଗୋଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇଲାକା ଥିଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଚତୁର୍ଥଟି ସମୁଦ୍ରତଟରେ ଥିବାରୁ କଳଦ୍ୱୀପ ଭାବେ ଜଣାଶୁଣା ଥିଲା।

ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକରେ ଜଗବନ୍ଧୁ ସିଂହ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇଥିବା ବେଳେ ଭଞ୍ଜ କନିକା ପୁସ୍ତକରେ ଦାମୋଦର ସରସ୍ୱତୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି। ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ମାଆ ବରୁଣେଶ୍ୱରୀ ଐତିହାସିକ ଓ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଦୂରରେ ଅଛନ୍ତି। ଅପରପକ୍ଷେ ବରୁଣେଇ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରକନିକାରେ ଥିବାରୁ ୧୯୯୮ରେ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିବା ବେଳେ ୨୦୦୨ରେ ରାମସାର ସାଇଟ୍ ବା ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନ୍ୟତା ମିଳିଛି। ୧୮୭୦ରେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳ ୨୦୦ ବର୍ଗକିଲୋମିଟର ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ଥିବାବେଳେ ତଟକ୍ଷୟ ଯୋଗୁ ଏବେ ପ୍ରାୟ ୫୦ ବର୍ଗକିଲୋମିଟର ରହିଛି। ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଏକନାଳିଆ ଓ ସମୁଦ୍ରପଥ ଦେଇ ଏକମାତ୍ର ରାସ୍ତା ଅଛି। ଫେରିଘାଟ, ସୂଚନା କେନ୍ଦ୍ର, ବିଶ୍ରାମାଗାର, ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟାଟେରି ଚାଳିତ ଡଙ୍ଗା ଆଦି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲେ ଏଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବ।

–ଜଗନ୍ନାଥ ଧଳ

କଳାଘୋଡ଼ାର ଗାଁ

ଓଡ଼ିଶାର ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲାକୁ କଳା ଓ କଳାକାରମାନଙ୍କର ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଭୂମି ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ। ବହୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ କଳାକାର ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିଭା ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଦେଶବିଦେଶରେ ସମ୍ମାନିତ ହେବା ସହିତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ଜନ୍ମଭୂମି ଗର୍ବିତ। ସେହିପରି ଏକ ଗାଁ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲା ରେମୁଣା ବ୍ଲକର 'ଗୁଡୁଦା'। ସଦର ମହକୁମାରୁ ମାତ୍ର ୧୨ କି.ମି. ଦୂର ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ରାସ୍ତାରେ ପଡ଼େ ଗାଁଟି। 'ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲା ପୋଷ୍ୟ କଳାଗ୍ରାମ' ଭାବେ ଗତ ୨୦୧୯ରେ ମାନ୍ୟତା ପାଇଛି। ଏହି ଗାଁ ପ୍ରାୟ ୭୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କୁମ୍ଭାର ଘର ଭଳିକି ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ଆକାରର କଳାଘୋଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଜିଲା ତଥା ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି।

କୌଳିକ ବୃତ୍ତିରେ ପୂର୍ବପୁରୁଷରୁ ଏହି ଗ୍ରାମର ଲୋକେ କୁମ୍ଭାର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପରିବାର ପୋଷଣ କରି ଆସୁଛନ୍ତି। ମୁଖ୍ୟତଃ ଏମାନେ ଭଳିକି ଭଳି, ବିଭିନ୍ନ ଆକାରର କଳା ଘୋଡ଼ା ଅତି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ତିଆରି କରିଥାନ୍ତି। କଳାଘୋଡ଼ା ଗୋଟିଏକୁ ୨ଶହରୁ କରାଯାଇଥାଏ। ଗୋଟିଏ ଘୋଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ୬ଟି ଅଂଶ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ। ପରେ ଏହି ଅଂଶଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ା ଯାଏ। ଅଳ୍ପ ଶୁଖିବା ପରେ ମହିଳା କାରିଗରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୁଟି କାମ କରାଯାଇ ଖରାରେ ଶୁଖାଯାଏ। ୧୫ଦିନ ପରେ ପୋଡ଼ାଯିବା ପାଇଁ ଭାଟିରେ ଦିଆଯାଏ ଓ ୬ଦିନ ପରେ ଭାଟିରୁ ବାହାର କରାଯାଏ। ଘୋଡ଼ାଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଚତା ୧ଫୁଟ୍‌ରୁ ୪ଫୁଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥାଏ। ୧ଫୁଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଘୋଡ଼ାକୁ ୨୦୦ରୁ ୨୫୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଉଥିବା ବେଳେ ୪ଫୁଟିଆ ଘୋଡ଼ାକୁ ୮୦୦ରୁ ୧ହଜାର ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥାଏ। ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ବରାଦ ଦେଇ ଏହି ଘୋଡ଼ା ସବୁ ନେଇଥାନ୍ତି।

ମହିଳା କାରିଗର ଉମାମଣି ବେହେରା କୁହନ୍ତି, ବୟସ ୬୧। ୧୭ବର୍ଷ ବୟସରେ ସ୍ୱାମୀ କୃପାସିନ୍ଧୁଙ୍କ ହାତ ଧରି ଗୁଡୁଦା ଗ୍ରାମକୁ ଆସିଥିଲି। ଟେରାକୋଟା କଳାର ତାଲିମ ନେଇ ୩୫ବର୍ଷ ଧରି କଳା ଘୋଡ଼ା ତିଆରି କରିଆସୁଛି। ଭକ୍ତମାନେ ନିଜର ମନସ୍କାମନାପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଦେବୀପୀଠରେ

୧ହଜାର ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ରି କରିଥାନ୍ତି। ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଘର ସାମ୍ନାରେ ଛୋଟବଡ଼ ଆକାରର ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର କଳାଘୋଡ଼ା ସବୁ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଏ। ଏଭଳି ଓ ଏତେ ସଂଖ୍ୟାରେ କଳାଘୋଡ଼ା କେବେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ ବା ରାଜ୍ୟରେ କୋଚିତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ। 'ଗୁଡୁଦା' ହେଉଛି 'କଳାଘୋଡ଼ାର ଦେଶ'। ବିଶିଷ୍ଟ କଳାକାର କେଶୁ ଦାସ କହିଛନ୍ତି, ଏହି ପଞ୍ଚାୟତରେ ଯାତ୍ରା କଳାକାରଙ୍କଠାରୁ ପାଲାଗାୟକଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଳାକାର ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି। ୨୦୧୯ ଡିସେମ୍ବରରେ କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ବାଲେଶ୍ୱର ଏମ୍‌ପି ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ ଓ ଜିଲା ପ୍ରଶାସନ ମିଳିତ ଭାବେ ଏହି ପୋଷ୍ୟ କଳାଗ୍ରାମକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ।

ମାଷ୍ଟର ଟ୍ରେନର କାର୍ତ୍ତିକ ମୁଦୁଲି କୁହନ୍ତି, ମୁଁ ୭୦ବର୍ଷରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ୫୮ବର୍ଷ ଧରି ପିତୃପୁରୁଷଙ୍କର ଏହି କୌଳିକ ବୃତ୍ତିକୁ କରିଆସୁଛି। ପ୍ରଥମେ ନଦୀ ଏବଂ ବିଲରୁ ମାଟି ଆଣି ଘରେ ରଖାଯାଏ। ପରେ ଉକ୍ତ ମାଟିରେ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣର ବାଲି ମିଶାଇ କମାଣି (ମାଟି ଚିରା) କରାଯାଏ। ଚିରା ମାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପରେ ମାଟି ଚକ ଘୂରାଣି ସାହାଯ୍ୟରେ କଳାଘୋଡ଼ାର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଳାଘୋଡ଼ା ମାନସିକ କରିଥାନ୍ତି। ସେଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚତାରେ ଆଗରୁ ବଇନା ଦେଇଯାନ୍ତି। ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲା ସମେତ ଭଦ୍ରକ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, କେନ୍ଦୁଝର ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକ ଆସି ଏହି ଗ୍ରାମରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି। ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରେ ମାସିକ ୧୦ହଜାରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଟଙ୍କା ମୋ ପରିବାରର ପାରିଶ୍ରମିକ ଉଠିଥାଏ।

ସରପଞ୍ଚ ବସନ୍ତ କୁମାର ପ୍ରଧାନ କୁହନ୍ତି, ଗୁଡୁଦା ପଞ୍ଚାୟତ ଯାତ୍ରା କଳାକାର, ଚଢ଼େୟା ନାଟ, ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନ ମଣ୍ଡଳୀ, ପାଲା ଗାୟକ ବ୍ୟତୀତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କଳାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ। ଏହାରି ଆଧାରରେ ଜିଲା ପ୍ରଶାସନ 'ଗୁଡୁଦା'କୁ 'ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲା ପୋଷ୍ୟ କଳାଗ୍ରାମ'ର ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛନ୍ତି। ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ସାମୂହିକ ସଭାଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବା କଥା ପ୍ରଶାସନ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଯାଏଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନାହିଁ। ଏଠାକାର କଳା ଓ କଳାକାରଙ୍କୁ କେବେ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଦେଖିବାକୁ ବା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିନାହିଁ। ଏହାକୁ ଜିଲା ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀର ମାନ୍ୟତା ଦିଆଗଲେ ଅଞ୍ଚଳର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ହୋଇପାରନ୍ତା।

–ମାନସ ବିଶ୍ୱାଳ

ବିଷ ବଳୟରେ ଭାରତ

ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଏବେ ଭାରତ ସମେତ ସାରା ବିଶ୍ୱ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାର କାରଣ ହୋଇଛି। ୨୦୧୯ରେ ଏକ ସର୍ଭେ ଅନୁଯାୟୀ ବିଶ୍ୱର ୩୦ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରଦୂଷିତ ସହର ମଧ୍ୟରୁ ୨୧ଟି ଭାରତରେ ରହିଛି। ଦେଶର ୧୪ କୋଟି ଲୋକ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟାରେ ଯେଉଁ ବାୟୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି, ତାହା ବିଶ୍ୱ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନ (ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ୍ଓ)ର ନିରାପତ୍ତା ସୀମାର ୧୦ ଗୁଣରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଦୂଷିତ। ଭାରତରେ ୫୧ ପ୍ରତିଶତ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ କଳ କାରଖାନାର ଧୂଆଁ ଓ ବିଷାକ୍ତ ବର୍ଜ୍ୟ ଯୋଗୁ ହେଉଥିବାବେଳେ ଗାଡ଼ିମୋଟର ଯୋଗୁ ୨୭%, ନଡ଼ା ପୋଡ଼ିବା ଯୋଗୁ ୧୭% ପ୍ରଦୂଷଣ ହେଉଛି। ପ୍ରଦୂଷିତ ବାୟୁ ଯୋଗୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେଶରେ ୧୭ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କର ଅସମୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟୁଥିବା ଜଣାପଡିଛି।

ବର୍ଷକୁ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ନେଉଛି ୧୭ ଲକ୍ଷ ଜୀବନ

ବାୟୁରେ ଧୂଆଁ, ଧୂଳିକଣା, ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ୟାସ୍ ଓ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ମିଶିବା ଯୋଗୁ ଏହା ପ୍ରଦୂଷିତ ହୋଇଥାଏ। ଏହି ପ୍ରଦୂଷିତ ବାୟୁ ମାନବ ସମାଜ ସମେତ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ। ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜୀବାଶ୍ମ ଇନ୍ଧନର ଦହନ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନରୁ ହୋଇଥାଏ। ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରଦୂଷଣ ଦାୟୀ। ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁ ପରିବେଶ କୁହୁଡ଼ିମୟ ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଅଲ୍‌ଟ୍ରାଭାଓଲେଟ ବିକିରଣ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ହୁଏ।

ସହରାଞ୍ଚଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ କଳକାରଖାନା ଏବଂ ଗାଡ଼ିମୋଟରରୁ ନିର୍ଗତ ଧୂଆଁ ଓ ବିଷାକ୍ତ ଗ୍ୟାସ୍ ଯୋଗୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ହେଉଥିବାବେଳେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ନଡ଼ା ପୋଡ଼ିବା, ଘସି ଓ କାଠିକୁଟା ଜାଳିବା ଯୋଗୁ ହୋଇଥାଏ। ଚାଇନା ଓ ଆମେରିକା ପରେ ଭାରତ ତୃତୀୟ ବୃହତ୍ ସବୁଜ ବାଷ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଦେଶ।

ପେଟ୍ରୋଲ, ଡିଜେଲରେ ଅପମିଶ୍ରଣ ଯୋଗୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ। ଏହାବ୍ୟତୀତ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସହରରେ ଟ୍ରାଫିକ୍ ଜାମ୍ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା। ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣର ଅନ୍ୟତମ କାରଣ। ଏହିସବୁ ପ୍ଲାଣ୍ଟରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ କୋଇଲା, ତେଲ କିମ୍ବା ପ୍ରାକୃତିକ ଗ୍ୟାସ୍ ଜଳାଯାଇ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥାଏ। ଫଳରେ ବାୟୁରେ ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ପାଏ।

ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଅନେକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ଭାରତର ପ୍ରମୁଖ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ହେଲା ଆଜ୍‌ମା। ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କ ଠାରେ ଆଜ୍‌ମା ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେଉଛି। ପ୍ରଦୂଷିତ ବାୟୁରେ ଅଧିକ ଦିନ ରହିଲେ ଆଜ୍‌ମା, ବ୍ରୋଙ୍କାଇଟିସ୍, ସିଓପିଡି, ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ କ୍ୟାନ୍‌ସର, ହୃଦ୍‌ଘାତ ଭଳି ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ। ୨୦୨୦ରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତରେ ବାହ୍ୟ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ପଞ୍ଚମ ସର୍ବାଧିକ ଘାତକ। ଏଥିପାଇଁ ବର୍ଷକୁ ୬ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କର ଅକାଳ ବିୟୋଗ ହେଉଛି। ଭାରତରେ ସର୍ବାଧିକ ସିଓପିଡି ରୋଗୀ ରହିଥିବାବେଳେ ଏହି ରୋଗଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ ଦେଶରେ ସର୍ବାଧିକ।

> ହେଲ୍‌ଥ ଇଫେକ୍ଟସ୍ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟର ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଭାରତରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧୭ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଲୋକଙ୍କର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଯୋଗୁ ହେଉଛି। ୨୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଶିଶୁଙ୍କର ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ଅସ୍ୱାଭାବିକତା ଦେଖାଯାଉଛି। ୨୦୧୭ରେ ଗ୍ଲୋବାଲ ବର୍ଡନ ଅଫ୍ ଡିଜିଜ୍ ଷ୍ଟଡି ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଧ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ ୭୬.୮ ପ୍ରତିଶତ ଭାରତୀୟ ବିପଜ୍ଜନକ କଣିକା ଥିବା ବାୟୁକୁ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟାରେ ନେଉଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ବିଷାକ୍ତ କଣିକା ପରିମାଣ ଘନମିଟର ପ୍ରତି ୪୦ ମାଇକ୍ରୋଗ୍ରାମରୁ ଅଧିକ ରହିଛି। ଏହାକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଜାତୀୟ ସୁପାରିସ ସ୍ତରକୁ କମାଇପାରିଲେ ଭାରତୀୟଙ୍କ ହାରାହାରି ଆୟୁଷ ୧.୭ ବର୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ପାଇପାରନ୍ତା।

କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନର ବାୟୁର ମାନକୁ ମାପି ସାଂଖ୍ୟିକ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ବାୟୁ ଗୁଣବତ୍ତା ସୂଚକାଙ୍କ ବା ଏକ୍ୟୁଆଇ କୁହାଯାଇଥାଏ। ବାୟୁ ମାନ ଜାଣିବା ପାଇଁ ସେଥିରେ ଥିବା ୮ଟି ପ୍ରଦୂଷକ ଯଥା ପିଏମ୍୧୦, ପିଏମ୍୨.୫, ନାଇଟ୍ରୋଜେନ୍ ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ, ସଲ୍‌ଫର ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍, କାର୍ବନ ମନୋଅକ୍ସାଇଡ୍, ଓଜୋନ, ଆମୋନିଆ ଏବଂ ସିସାକୁ ମପାଯାଇଥାଏ। ଏକ୍ୟୁଆଇ ବଢ଼ିଲେ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ବିପଦ ବଢ଼ିଥାଏ। ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବୋର୍ଡ ପ୍ରତିଦିନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ଦେଶର ପ୍ରମୁଖ ସହରଗୁଡ଼ିକର ବାୟୁ ଏକ୍ୟୁଆଇ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ। ଏହି ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଦିଲ୍ଲୀ, ଅହମଦାବାଦ, ପାଟନା, ଗୁରୁଗ୍ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ନୌରେ ଏକ୍ୟୁଆଇ ସର୍ବାଧିକ ରହିଛି।

ସମ୍ପ୍ରତି ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣର ଶିକାର ହୋଇଛି। ବିଶ୍ୱ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନ ସର୍ଭେ ଅନୁଯାୟୀ ଦିଲ୍ଲୀର ସ୍ଥିତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିନ୍ତାଜନକ। ପ୍ରଦୂଷିତ ବାୟୁ ଯୋଗୁ ୫୦% ଶିଶୁ ଆଜ୍‌ମା, ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ଜନିତ ରୋଗର ଶିକାର ହୋଇଥାନ୍ତି । ଦିଲ୍ଲୀ ଓ ଏହାର ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳକୁ ହେଲ୍‌ଥ ଇମର୍ଜେନ୍ସି ଭାବେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି। ତେଣୁ ଏବେଠାରୁ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରତି ସଚେତନ ହେବା ଜରୁରୀ।

–ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାସ, ଅରୂପାନନ୍ଦ ଦେଠୀ

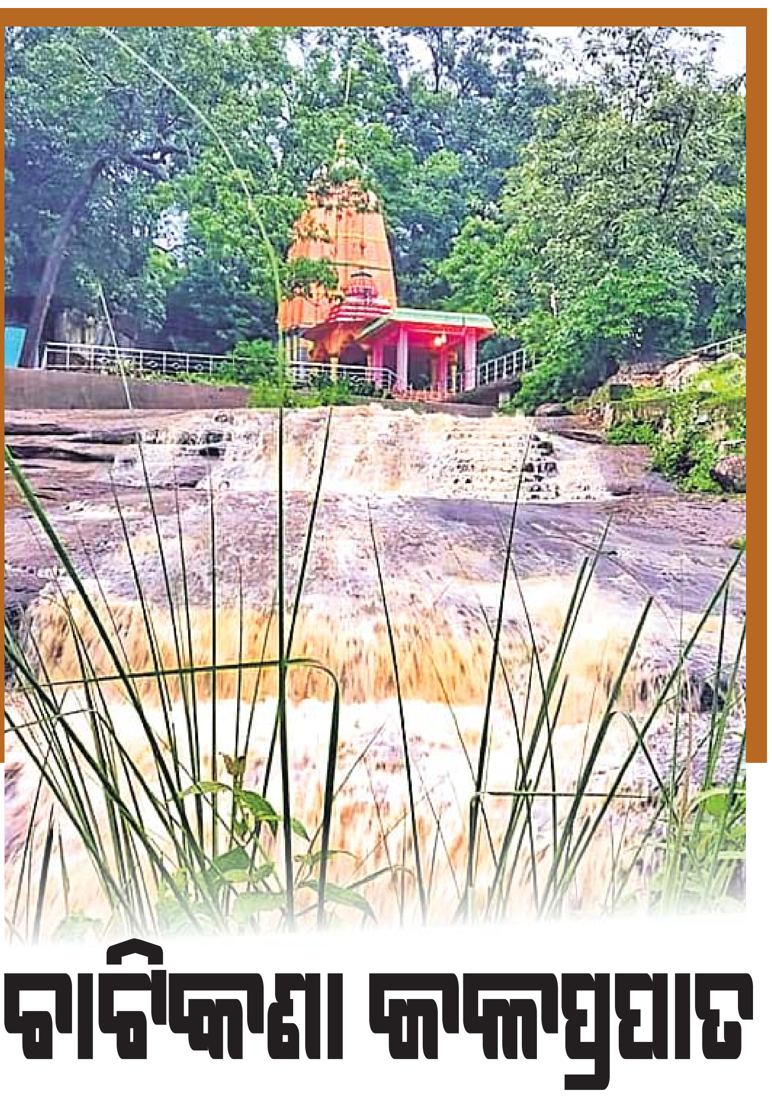

ଚାଟିକଣା ଜଳପ୍ରପାତ

ଆଦିବାସୀ ବହୁଳ ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲାର ବିଷମକଟକ ବ୍ଲକ୍ ନିୟମଗିରି ପାଦଦେଶର ଏକ ଛୋଟିଆ ଗାଁ ଚାଟିକଣା। ଏଠାରେ ରହିଛି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗଦଗଦା ଜଳପ୍ରପାତ। ନିୟମଗିରି ପାହାଡ଼ରୁ ଝରି ଆସୁଥିବା ଜଳପ୍ରପାତର ମନଲୋଭା ଦୃଶ୍ୟ ସାଙ୍ଗକୁ ଏଠାରେ ଥିବା ଶୈବପୀଠ ଲୋକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରେ। ରାୟଗଡ଼ା ସହରଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୪୦ କି.ମି. ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ବର୍ଷା ଦିନ ବ୍ୟତୀତ ବର୍ଷ ତମାମ୍ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଭିଡ଼ ଜମେ। ବଶେଷ କରି କାର୍ତ୍ତିକ ମାସ, ଶିବରାତ୍ରି ଏବଂ ଶୀତଦିନେ ପିକ୍‌ନିକ୍ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ଏଠାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି। ନିୟମଗିରି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଆଦିମ ଜନଜାତି 'ଡଙ୍ଗରିଆ'ମାନେ ଏଠାକାର ଅନ୍ୟତମ ଆକର୍ଷଣ।

ଡଙ୍ଗରିଆଙ୍କ ପାରମ୍ପରିକ ଜୀବନଶୈଳୀ, ବେଶ ପୋଷାକ, ଖାଦ୍ୟ, ଚିତ୍ରକଳା ଆଦି ନିଆରା। ଏଠାକାର ଆଦିବାସୀ ହାଟରେ ଡଙ୍ଗରିଆଙ୍କ ହାତବୁଣା କପଡ଼ାଗୁନ୍ଦା ଏବଂ କଳାକୃତିର ସାମଗ୍ରୀ ମିଳିଥାଏ। ଚାଟିକଣା ବୁଲିଯିବାକୁ ହେଲେ ରାୟଗଡ଼ା ସହରରୁ ବସ୍ ଏବଂ ଟାକ୍ସିର ସୁବିଧା ରହିଛି। ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଆସୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟଟକ ନିକଟସ୍ଥ ବିଷମକଟକ ଷ୍ଟେଶନରେ ଓହ୍ଲାଇ ଯାଇପାରିବେ।

କରୋନା କଟକଣା ଯୋଗୁ ଏବେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କମିଛି। ଜିଲା ପ୍ରଶାସନର ସହଯୋଗରେ ଏକ ରୁରାଲ୍ ପାର୍କ, କମ୍ୟୁନିଟି ସାନିଟାରି କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ମନ୍ଦିର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଲୋକୀକରଣ, ସୁରକ୍ଷା ବାଡ଼ ତିଆରି ଯୋଜନା ରହିଛି। ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ବୋଲି ପଞ୍ଚାୟତ ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି। ସମସ୍ତ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିଆର୍‌ଡିଏ ପିଡି ଅମ୍ରିତ୍ ଋତୁରାଜଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ବିଷମକଟକ ବିଡିଓ ଆଲବର୍ଟ ଲାକ୍ରାଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ କରାଯାଉଥିବା ସେ କହିଛନ୍ତି।

–ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ନାୟକ

ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ନ୍ୟାସ
ପସନ୍ଦିତ ବନ୍ଦର
SAGARMALA
ଏକ ଆଇଏସ୍ଓ ୯୦୦୧-୨୦୧୫ ପ୍ରମାଣିତ ଓ ଆଇଏସ୍‌ପିଏସ୍ ମାନ୍ୟ ବନ୍ଦର

- ଭାରତର ପୂର୍ବତଟର ସାମୁଦ୍ରିକ ପ୍ରବେଶପଥରେ ଏହାର ଅବସ୍ଥିତି ।
- ଗୋଟିଏ ସ୍ଥଳରେ ସମସ୍ତ ସେବା ଉପଲବ୍ଧ ।
- ପଣ୍ୟ କାରବାର ନିମିତ୍ତ ଆଧୁନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ।
- ଦକ୍ଷ ଏବଂ ସୁଲଭ ସେବା ଉପଲବ୍ଧ ।
- ବର୍ତ୍ତମାନ କେପ୍ ସାଇଜ ଜାହାଜ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ପୋତାଶ୍ରୟ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ୩,୫୦,୦୦୦ ଡିଡବ୍ଲୁଟି କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଜାହାଜ ସିଙ୍ଗଲ୍ ପଏଣ୍ଟ୍ ମୁରିଂ (ଏସ୍‌ପିଏମ୍)ଠାରେ କାରବାର କରାଯାଉଅଛି ।
- ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରରେ ସାର ପଣ୍ୟର କାରବାର କରାଯାଉଅଛି ।
- ପାର୍ଶ୍ୱ ବ୍ୟବସାୟିକ କ୍ଷେତ୍ର ସହିତ ରେଳ ଓ ସଡ଼କର ଉତ୍ତମ ଯୋଗାଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
- ଶୁଷ୍କ ପୋତାଶ୍ରୟ (ଡ୍ରାଏ ଡକ୍) ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ।
- କମ୍ପ୍ୟୁଟରଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ସହ ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରୋନିକ୍ ଡାଟା ଇଣ୍ଟରଚେଞ୍ଜ (ଇ.ଡି.ଆଇ) ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ।
- ଜାହାଜ ଯାତାୟତ ପ୍ରବନ୍ଧନ (ଭି.ଟି.ଏମ୍.ଏସ୍) ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ।
- ଆର୍ଥିକବର୍ଷ ୨୦୧୯-୨୦ ରେ ୧୧୨.୬୯ ନିୟୁତ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ପଣ୍ୟ କାରବାର କରାଯାଇଛି ।
- ଆଗାମୀ ୨୦୨୦ରେ ବନ୍ଦରର ପଣ୍ୟ କାରବାର କ୍ଷମତା ୩୨୫ ନିୟୁତ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚିବ ।
- ଦେଶର ସମସ୍ତ ବୃହତ ବନ୍ଦରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ପଣ୍ୟ କାରବାରରେ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ନିଜର ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ଥାନ ବଜାୟ ରଖିଛି ।
- ସମ୍ଭବତଃ ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରରେ ଭୂମଧ୍ୟସାଗରୀୟ ମୁରିଂ ପଦ୍ଧତିରେ ପଣ୍ୟ ଖଲାସ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ଓ ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ବିନା ବର୍ଥରେ ଜାହାଜରୁ ଖାଇବା ତେଲ ଖଲାସ କରଯାଉଛି ।

paradipport.gov.in www.paradipport.gov.in paradipport

SAMBALPUR NURSING COLLEGE
ADMISSIONS OPEN
M.Sc. NURSING &
P.B. B.Sc. NURSING

ALONG WITH ITS EXISTING COURSES
B.Sc. NURSING
GNM & ANM
ADDITIONAL UNIT
D.PHARMA
SALIENT FEATURES
- CAMPUS PLACEMENT AVAILABLE
- ROCK SOLID GREEN CAMPUS
- HOSTEL FACILITY AVAILABLE
- PROVIDING STUDY MATERIAL
- ALONG WITH ONLINE CLASSES
SAMBALPUR NURSING COLLEGE SERVICE TO MANKIND
ASA Academy, Jayantpur, Sambalpur - 768112
Email: sambalpur.nc@gmail.com
Contact: 9338204000, 9338426555

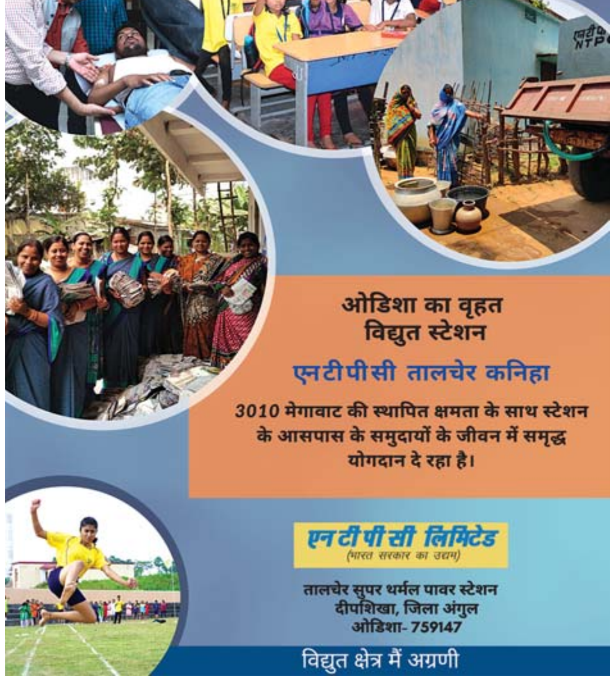

एनटीपीसी NTPC
ओडिशा का वृहत विद्युत स्टेशन
एनटीपीसी तालचेर कनिहा
3010 मेगावाट की स्थापित क्षमता के साथ स्टेशन के आसपास के समुदायों के जीवन में समृद्ध योगदान दे रहा है।
एनटीपीसी लिमिटेड
(भारत सरकार का उद्यम)
तालचेर सुपर थर्मल पावर स्टेशन
दीपशिखा, जिला अंगुल
ओडिशा- 759147
विद्युत क्षेत्र मैं अग्रणी

ପରିବର୍ତ୍ତନର ନାଁ ବାଇଡେନ୍

ଆମେରିକାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିର୍ବାଚନ ହେଲା। ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଟ୍ରମ୍ପ୍ ହାରିଗଲେ ଓ ପୂର୍ବତନ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବାଇଡେନ୍ ଜିତିଲେ। ଏମିତି ଦେଖିଲେ ସାଧା କଥା। ନିର୍ବାଚନ ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା। ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଶାସକ ପରାଜିତ ହୋଇଛନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ ବିଚାର କଲେ ଅହଂକାରୀ ରିପବ୍ଲିକାନ୍ ଡୋନାଲ୍ଡ ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ପରାଜୟ ଓ ଅନୁଭବୀ ଡେମୋକ୍ରାଟ୍ ଜୋ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କ ପୁନଃ ଅଭ୍ୟୁଦୟ ଭୂ-ରାଜନୈତିକ ପ୍ରେକ୍ଷାପଟରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସଙ୍କେତ ଦିଏ। ୭୪ ବର୍ଷୀୟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ନେତା ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପାର୍ଟିର ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଗରେ ଧରାଶାୟୀ କରିବା ସହଜ କି ସମ୍ଭବ ନ ଥିଲା। ହେଲେ ଏହି ଅସମ୍ଭବକୁ ବାସ୍ତବର ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି ୭୭ ବର୍ଷୀୟ ରାଜନେତା ବାଇଡେନ୍। ଆମେରିକାର ମଙ୍ଗ ଜୋ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କ ହାତକୁ ଏମିତି ସମୟରେ ଆସିଛି ଯେତେବେଳେ କରୋନା ମହାମାରୀ ଯୋଗୁ ଏହି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଦେଶ ସର୍ବାଧିକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛି। ଅବଶିଷ୍ଟ ପୃଥିବୀ ସବୁ କଥାରେ ଆମେରିକାକୁ ଦେଖୁଥିବାବେଳେ ଘାତକ କୋଭିଡ୍ ମାଡ଼ରେ ସବୁଠୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅଣ୍ଟା ନଇଁ ଯାଇଛି। କୁଢ଼ କୁଢ଼ ଶବ, ଭଣ ଭଣ ସଂକ୍ରମଣ, ମୃତ୍ୟୁର ଆତଙ୍କ ଓ ପରିଜନଙ୍କ ଚିତ୍କାର ସହ ବଢ଼ିଚାଲିଥିବା କବର ସଂଖ୍ୟା କହିଦେଉଛି ଯେ, ସ୍ଥିତି ଆଦୌ ଭଲ ନାହିଁ। କୋଭିଡ୍-୧୯ ଭୂତାଣୁଜନିତ କଟକଣା ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତିକୁ ରସାତଳଗାମୀ କରିଛି। ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ଓ ବେକାରି ସମସ୍ୟା ଦିନକୁ ଦିନ ଉତ୍କଟ ହେବାରେ ଲାଗିଥିବାବେଳେ ଭଙ୍ଗାଘର ସଜାଡ଼ିବା ବଡ଼ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ସାଜିଛି। ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଅନେକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଚୁକ୍ତିରୁ ଆମେରିକା ଓହରିଯିବା ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ଅସହିଷ୍ଣୁ ତଥା ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦୀ ବିଚାରଧାରାକୁ ପଦାରେ ପକାଇଥିଲା। ଶରଣାର୍ଥୀ ସମସ୍ୟା ଓ ବର୍ଣ୍ଣଭେଦ ଆନ୍ଦୋଳନ ଟ୍ରମ୍ପ୍ ପ୍ରଶାସନକୁ ସବୁଠି ନିନ୍ଦିତ କରିଥିଲା। ଏସବୁ ବିଫଳତାକୁ ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ପରାଜୟର ପ୍ରମୁଖ କାରଣ କୁହାଯାଉଥିବାବେଳେ ସବୁକିଛିର ସମାଧାନ ସମ୍ଭବ। ଏକତାରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ ବୋଲି ନାରା ଦେଇ ନିର୍ବାଚନ ଜିତିଛନ୍ତି ବାଇଡେନ୍। ହେଲେ ବିଦାୟୀ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଟ୍ରମ୍ପ୍ ନିଜ ପରାଜୟକୁ ସ୍ୱୀକାର ନ କରିବା ହ୍ୱାଇଟ୍ ହାଉସ୍ ପରମ୍ପରାରେ କଳଙ୍କିତ ଅଧ୍ୟାୟ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି। ବର୍ତ୍ତମାନର ଅଭୂତପୂର୍ବ ରାଜନୈତିକ ସ୍ଥିତି ଆମେରିକାକୁ ଦୋଛକିରେ ଛିଡ଼ା କରାଇଛି। କାରଣ ଆମେରିକାରେ ଏବେ ବସ୍ତୁତଃ ଦୁଇଜଣ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି। ଜଣେ ଚୌକିରେ ବସିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବସୁରୀ ଚୌକି ଛାଡୁନାହାନ୍ତି। ନିର୍ବାଚନ ଜିତିବାର ୬ ଦିନ ପରେ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇ ଆମେରିକା ପ୍ରତି ଚାଇନା ନିଜ ପୂର୍ବ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଦୋହରାଇଛି କହିଲେ ଚଳେ। ତଥାପି ବେଜିଂ ସହ ଟ୍ରେଡ୍‌ୱାର୍ ପରେ କରୋନା ଭୂତାଣୁକୁ ଚାଇନା ଭାଇରସ୍‌ର ଆଖ୍ୟା ଦେଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟୀ ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ତୁଳନାରେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ବାଇଡେନ୍ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ସମ୍ପର୍କକୁ ସୁଧାରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇପାରନ୍ତି।

ଭାରତ ନୁହେଁ, ଆମେରିକାକୁ ନେଇ ଗର୍ବିତ

ଡେମୋକ୍ରାଟ୍ କମଳା ହାରିସ୍ ଏକକାଳୀନ ୩ ବିରଳ ରେକର୍ଡର ଅଧିକାରିଣୀ ହେବାର ଗୌରବ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି। ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଆମେରିକାର ପ୍ରଥମ ମହିଳା ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଦକ୍ଷିଣ ଏସୀୟ ତଥା କୃଷ୍ଣକାୟ ଭାବେ ଏହି ପଦରେ ଆସୀନ ହେବାରେ ମଧ୍ୟ କମଳା ପ୍ରଥମ। ତେବେ ଭାରତୀୟ ବଂଶୋଦ୍ଭବ ଭାବେ କମଳା କୌଣସି ଅବସରରେ ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଇ ନ ଥାଆନ୍ତି, ବରଂ ଆମେରିକୀୟ ରୂପେ ସେ ଗର୍ବିତ। କମଳାଙ୍କ ବିଜୟକୁ ନେଇ ତାମିଲନାଡୁସ୍ଥିତ ତାଙ୍କ ମା'ଙ୍କ ଗାଁ ଥୁଲାସେନ୍ଦ୍ରପୁରମ୍ ସମେତ ସାରା ଭାରତ ଉଲ୍ଲସିତ ହୋଇ ଉତ୍ସବ ମନାଉଥିବାବେଳେ କମଳାଙ୍କ ଏଭଳି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ ନିରାଶ କରିଛି।

ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ହେବା ପରେ ନଭେମ୍ବର ୮ ରାତିରେ ଡେଲାୱେରସ୍ଥିତ ୱିଲ୍‌ମିଂଟନର ଚେସ୍ ସେଣ୍ଟରରେ କମଳା ହାରିସ୍ ଜାତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମ୍ବୋଧିତ କରିଥିଲେ। ସେ କହିଥିଲେ, ଆମେରିକାରେ ମହିଳାଙ୍କୁ ଭୋଟ ପାଇବା ପାଇଁ ୧୦୦ ବର୍ଷ ଧରି ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କୃଷ୍ଣକାୟ ମହିଳାଙ୍କୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇଛି। କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଆମ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ମେରୁଦଣ୍ଡ ବୋଲି ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛନ୍ତି। କୃଷ୍ଣକାୟ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭାବେ ମୁଁ ପ୍ରଥମ ହୋଇପାରେ। କିନ୍ତୁ ଶେଷ ମହିଳା ନୁହେଁ। ଏହି ଅବସରରେ କମଳା ହାରିସ୍ ତାଙ୍କ ମା' ଶ୍ୟାମଳା ଗୋପାଳନ୍ ହାରିସ୍‌ଙ୍କୁ ମନେପକାଇ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଦେଇଥିଲେ। ଶ୍ୟାମଳାଙ୍କୁ ୧୯ ବର୍ଷ ହେଉଥିବାବେଳେ ସେ ଡାକ୍ତରୀ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମେରିକା ଯାଇଥିଲେ। ୨୦୦୯ରେ ଆର ପାରିକୁ ଚାଲିଯାଇଥିବା ମା'ଙ୍କୁ କମଳା ତାଙ୍କ ସଫଳତାର ଶ୍ରେୟ ଦେଇ ସେ ସବୁବେଳେ ଆମ ହୃଦୟରେ ରହିବେ ବୋଲି କହିଥିଲେ।

କମଳା ହାରିସ୍

- ୧୯୬୪ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦ରେ କାଲିଫର୍ନିଆର ଅକ୍‌ଲାଣ୍ଡରେ ଜନ୍ମିତ କମଳା ହେଲେ କର୍କଟ ଗବେଷକ ଶ୍ୟାମଳା ଗୋପାଳନ୍ (ଭାରତୀୟ) ଓ ଜାମାଇକା ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞ ଡୋନାଲ୍ଡ ହାରିସ୍‌ଙ୍କ ବଡ଼ଝିଅ।
- କମଳାଙ୍କୁ ମାତ୍ର ୭ ବର୍ଷ ହେଉଥିବାବେଳେ ମା'ବାପାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଚ୍ଛେଦ ହୋଇଥିଲା।
- ୧୯୯୦ରେ କମଳା ଆଇନ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ କରି ଆଲାମେଡା କାଉଣ୍ଟି ପ୍ରୋସିକ୍ୟୁଟର ଅଫିସ୍‌ରେ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟ ଆର୍ଟର୍ନି ଭାବେ କ୍ୟାରିୟର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ।
- ୨୦୦୪ରେ ସେ ଡେମୋକ୍ରାଟିକ୍ ପାର୍ଟିରୁ କାଲିଫର୍ନିଆରୁ ସିନେଟ୍‌କୁ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଥିଲେ।
- ୨୦୧୪ରେ କମଳା ହାରିସ୍ କର୍ପୋରେଟ୍ ଲୟର ଡୋଉଗ୍ ଏମ୍‌ହୋଫ୍‌ଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ।

ଆଗକୁ ବଡ଼ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ

ଆମେରିକା ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିର୍ବାଚନରେ ଡୋନାଲ୍ଡ ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କୁ ହରାଇ ଜୋ ବାଇଡେନ୍ ଦେଶର ୪୬ତମ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚଳାଇଛନ୍ତି। ପରବର୍ତ୍ତୀ ୪ ବର୍ଷରେ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କ ଆଗରେ ଅନେକ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ରହିଛି। ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଆହ୍ୱାନ ହେଉଛି କଂଗ୍ରେସରେ ରିପବ୍ଲିକାନ୍ ନେତାମାନଙ୍କୁ ମନାଇବା। ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପଦ ସମ୍ଭାଳିବା ପରେ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କ ଆଗରେ ବୈଦେଶିକ ନୀତି, କରୋନା ମହାମାରୀ ବ୍ୟତୀତ ଆମେରିକାର ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପୁଣି ଥରେ ଟ୍ରାକ୍‌କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ଭଳି ପ୍ରସଙ୍ଗ ରହିବ। ଅର୍ଥନୀତିକୁ ନେଇ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ...

- କିଛି ମାସ ଧରି ଆମେରିକାର ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞ କରୋନା ସହାୟତା ପ୍ୟାକେଜ୍ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାବି କରୁଛନ୍ତି। ରିପବ୍ଲିକାନ୍ ପାର୍ଟି ନେତାଙ୍କ ମୁତାବକ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ନେଇ ସହମତି ହୋଇପାରି ନ ଥିବାରୁ ଗତିରୋଧ ଜାରି ରହିଛି। କୌଣସି କାରଣରୁ ଏହି ପ୍ୟାକେଜ୍ ଡେମୋକ୍ରାଟିକ୍ ନେତାଙ୍କ ଆଶାନୁରୂପ ନ ହେଲେ ଓ ଅର୍ଥବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ରିକଭରି ସଙ୍କେତ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ହେଲେ ବାଇଡେନ୍ କ'ଣ କରିବେ? ସେ କେତେ ବଡ଼ ଆର୍ଥିକ ପ୍ୟାକେଜ୍ ଦାବି କରିବେ?
- ବିଗତ ୫ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଆମେରିକାରେ ଆୟ ଅସମାନତା ସବୁଠୁ ଉଚ୍ଚସ୍ତରରେ ରହିଛି। ଉଦାରବାଦୀଙ୍କ କହିବା ହେଲା ସରକାରଙ୍କୁ ଧନୀଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁଥିବା ଟ୍ୟାକ୍ସ ବଢ଼ାଇବା ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମୁତାବକ ବାଇଡେନ୍ ବଡ଼ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଲାଗୁଥିବା ଟ୍ୟାକ୍ସକୁ ୨୧%ରୁ ୨୮%କୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରନ୍ତି। ଏପରି କଲେ ଆଗାମୀ ଦଶନ୍ଧିରେ ସରକାରଙ୍କୁ ୩୦ ଟ୍ରିଲିୟନ ଡଲାର ମିଳିପାରେ। କରୋନା ମହାମାରୀ ଯୋଗୁ ଆଗକୁ ଆମେରିକାର ଜାତୀୟ ଋଣ ବଢ଼ିଲେ ଏହି ଅର୍ଥ ସରକାରଙ୍କ କାମରେ ଆସିପାରେ। କିନ୍ତୁ ଟିକସ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଜନାକୁ ରିପବ୍ଲିକାନ୍ ବିରୋଧ କରିବେ।
- ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହ ଲଢ଼ିବା ପାଇଁ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କ ଯୋଜନାକୁ ନେଇ ବିରୋଧ ହେବା ପରେ ସେ ଏକ ନୂଆ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଣିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସମାଲୋଚକଙ୍କ କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ। ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗବେଷଣା ପାଇଁ ୪ ଟ୍ରିଲିୟନ ଡଲାରର ନିବେଶ କଥା ଏଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା। ଏହାକୁ ରିପବ୍ଲିକାନ୍ ନେତାମାନେ ଆମେରିକୀୟ ଅର୍ଥନୀତିକୁ 'ସମାଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇବା' ପ୍ରସ୍ତୁତି ବୋଲି କହିଥିଲେ।
- ବାଇଡେନ୍ ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଗତ ୪ ବର୍ଷରେ ଟ୍ରମ୍ପ୍ ପ୍ରଶାସନ ନେଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପକୁ ବଦଳାଇପାରନ୍ତି। ସେ ବିଶ୍ୱ ମଞ୍ଚରେ ଆମେରିକାର ଭୂମିକାକୁ ପୁଣି ମଜଭୁତ କରିବାରେ ଲାଗିପାରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ସେ ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କଠାରୁ କେତେ ଅଲଗା ହେବେ?

ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ପରାଜୟର କାରଣ

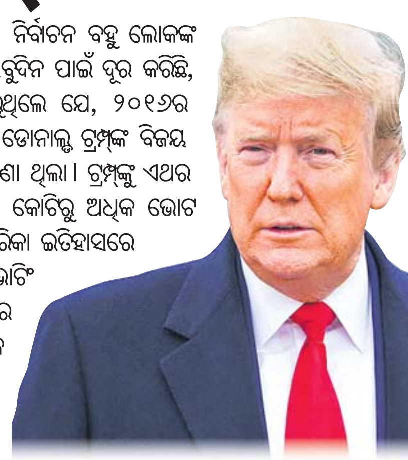

୨୦୨୦ ଆମେରିକା ନିର୍ବାଚନ ବହୁ ଲୋକଙ୍କ ଭୁଲ ଧାରଣାକୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଦୂର କରିଛି, ଯେଉଁମାନେ ମନେକରୁଥିଲେ ଯେ, ୨୦୧୬ର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିର୍ବାଚନରେ ଡୋନାଲ୍ଡ ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ବିଜୟ ଏକ ଐତିହାସିକ ଦୁର୍ଘଟଣା ଥିଲା। ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କୁ ଏଥର ୭୦ ନିୟୁତ ଅର୍ଥାତ୍ ୭ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ଭୋଟ ମିଳିଛି, ଯାହାକି ଆମେରିକା ଇତିହାସରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବାଧିକ ଭୋଟିଂ ନମ୍ବର। ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ତାଙ୍କୁ ୪୭%ରୁ ଅଧିକ ଭୋଟ ମିଳିଛି ଓ ଫ୍ଲୋରିଡା-ଟେକ୍ସାସ୍ ଭଳି ଫେଭୋରାଇଟ୍ ଷ୍ଟେଟ୍ ସମେତ ୨୪ ରାଜ୍ୟରେ ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ବିଜୟ ହୋଇଛି। ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ପରାଜୟ ପରେ ତାଙ୍କ ନାମ ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ସେହି ୪ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମିଲ ହୋଇଯାଇଛି, ଯେଉଁମାନେ କ୍ଷମତାରେ ଥାଇ ନିର୍ବାଚନ ହାରିଛନ୍ତି। କୁହାଯାଏ ଡୋନାଲ୍ଡ ଟ୍ରମ୍ପ୍ ଅଣରାଜନୈତିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରୁ ଆସିଥିବା ନେତା ହୋଇଥିବାରୁ ୨୦୧୬ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିର୍ବାଚନରେ ଜିତିଥିଲେ। ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ରାଜନୈତିକ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉ ନ ଥିଲା ଟ୍ରମ୍ପ୍ ତା' ଉପରେ ଖୋଲାଖୋଲି ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ରାଜନେତାମାନେ ମୁହଁ ଖୋଲିବା ପାଇଁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରନ୍ତି ସେନେଇ ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ଢଙ୍ଗରେ ବୟାନ ଦେବା ଯୋଗୁ ଟ୍ରମ୍ପ୍ ୨୦୨୦ ନିର୍ବାଚନ ହାରିଗଲେ। ଏହାବାଦ୍ ବର୍ଣ୍ଣବୈଷମ୍ୟ ଜନିତ ଉତ୍ତେଜନାକୁ ଉପହାସ କରିବା, ଟ୍ୱିଟର୍‌ରେ ବର୍ଣ୍ଣଭେଦୀ ଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରି କୃଷ୍ଣକାୟଙ୍କୁ ବଦନାମ କରିବା ଏବଂ ଶ୍ୱେତାଙ୍ଗ ଅଫିସରଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଭୁଲ୍ ପାଇଁ ସମାଲୋଚନା ନ କରିବା ଟ୍ରମ୍ପ୍‌ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯାଇଛି। ଟ୍ରମ୍ପ୍ ନିର୍ବାଚନ ପରିଣାମକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିବାରୁ କେତେଜଣ ସମାଲୋଚକ ତାଙ୍କୁ 'ଏକଚ୍ଛତ୍ରବାଦର ସମର୍ଥକ' କହୁଛନ୍ତି। ଟ୍ରମ୍ପ୍ ୨୦୧୬ରେ ୩୦ ରାଜ୍ୟ ଜିତିଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ଏପରି ଶାସନ କଲେ, ଯେମିତି କି ସେ କେବଳ ରୁଢ଼ିବାଦୀ ଆମେରିକୀୟଙ୍କ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି। ଟ୍ରମ୍ପ୍ ସେହି ୨୦ ରାଜ୍ୟର ଲୋକଙ୍କୁ କେବେ ନିଜ ଆଡ଼କୁ ଟାଣିବା ପାଇଁ ମଜଭୁତ ପ୍ରୟାସ କଲେ ନାହିଁ, ଯେଉଁଠି ହିଲାରୀ କ୍ଲିଣ୍ଟନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଭୋଟ ମିଳିଥିଲା।

ହ୍ୱାଇଟ୍ ହାଉସ୍ ନ ଛାଡ଼ିଲେ...

ନଭେମ୍ବର ୭ରେ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କ ବିଜୟ ଖବର ଆସିବାବେଳେ ଟ୍ରମ୍ପ୍ ୱାଶିଂଟନ ନିକଟରେ ଗଲ୍ଫ ଖେଳୁଥିଲେ। କିଛି ସମୟ ପରେ ତାଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପେନ୍ ପକ୍ଷରୁ ବିବୃତି ଜାରି କରି କୁହାଯାଇଥିଲା, ନିର୍ବାଚନ ଏବେ ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ। ବାଇଡେନ୍ ନିଜକୁ ଭୁଲ୍ ଉପାୟରେ ବିଜୟୀ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବାକୁ ତରତର ହେଉଛନ୍ତି। ଆମେରିକାର ୨୪୪ ବର୍ଷର ଇତିହାସରେ କେବେ ଏପରି ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିନାହିଁ, ଯିଏ ନିର୍ବାଚନ ହାରିବା ପରେ ହ୍ୱାଇଟ୍ ହାଉସ୍ ଛାଡ଼ିବାକୁ ମନା କରିଥିବେ। ଜୁନ୍ ୧୧ରେ ଏକ ଟିଭି ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ବେଳେ ବାଇଡେନ୍‌ଙ୍କୁ ପଚରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯଦି ଟ୍ରମ୍ପ୍ ହ୍ୱାଇଟ୍ ହାଉସ୍ ଛାଡ଼ିବାକୁ ମନା କରନ୍ତି ତେବେ ସେ କ'ଣ କରିବେ। ବାଇଡେନ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ, ଯଦି ଏପରି ସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ତେବେ ଅମାନିଆ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କୁ ହ୍ୱାଇଟ୍ ହାଉସ୍‌ରୁ କିପରି ବାହାର କରାଯିବ ତାହା ସେନା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ।

-ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମିଶ୍ର

ଆଇପିଏଲ୍ ଆବିଷ୍କାର ଟି. ନଟରାଜନ

ଆଇପିଏଲ୍‌ରେ ପ୍ରଭାବୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଯୁବ ଦ୍ରୁତ ବୋଲର ଟି. ନଟରାଜନ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି। ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଗସ୍ତ ପାଇଁ ସେ ଭାରତୀୟ ଟି୨୦ ଦଳରେ ସାମିଲ ହୋଇଛନ୍ତି। ଯୁବାବସ୍ଥାରୁ ୟର୍କର ପକାଇବାର ଦକ୍ଷତା ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ଦେଇଛି। ତାମିଲନାଡୁର ଏହି ପ୍ରତିଭାସମ୍ପନ୍ନ ଯୁବ ବୋଲର ବହୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାର ସମ୍ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି...।

ଇଣ୍ଡିଆନ ପ୍ରିମିୟର ଲିଗ୍ (ଆଇପିଏଲ)ରେ ସନ୍‌ରାଇଜର୍ସ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରଥିବା ତାମିଲନାଡୁର ଯୁବ ଦ୍ରୁତ ବୋଲର ଟି. ନଟରାଜନ ଏବେ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ। ପ୍ରଭାବୀ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଆଇପିଏଲରୁ ଆବିଷ୍କାର ହୋଇଥିବା କେତେକ ଯୁବ ଖେଳାଳିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନଟରାଜନ ଅନ୍ୟତମ। ଯୁବ ଅବସ୍ଥାରୁ ୟର୍କର ସ୍ପେଶାଲିଷ୍ଟର ମାନ୍ୟତା ପାଉଥିବା ଏହି ପେସ୍ ସେନ୍‌ସେଶନ ଭାରତୀୟ ଟି୨୦ ଦଳରେ ସାମିଲ ହୋଇ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଗସ୍ତ କରିଛନ୍ତି। ବରୁଣ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କାନ୍ଧରେ ଇଞ୍ଜୁରି କାରଣରୁ ଏହି ହାଇପ୍ରୋଫାଇଲ ଗସ୍ତରୁ ବାଦ୍ ପଡ଼ିବା ପରେ ନଟରାଜନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଛି। ଆଇପିଏଲ୍‌ରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଦଳକୁ ପ୍ଲେ-ଅଫ୍‌କୁ ନେବାରେ ନଟରାଜନଙ୍କ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଥିଲା। ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ସେ ଚୟନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଆକର୍ଷଣ କରି ଟି୨୦ ଦଳରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଥିଲେ। ପୂର୍ବରୁ ସେ କେବଳ ନେଟ୍ ବୋଲର ଭାବେ ଚୟନ ହୋଇ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଯିବାକୁ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିଲେ। ମାତ୍ର ଏବେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ଜର୍ସି ପରିଧାନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଆସିଛି।

ଟେଷ୍ଟ ସିରିଜ ପୂର୍ବରୁ କେତେଜଣ ତାରକା ବୋଲରଙ୍କୁ ବିଶ୍ରାମ ଦେବାକୁ ଟିମ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବାରୁ ନଟରାଜନଙ୍କୁ ଦଳରେ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା। ୟର୍କର ସ୍ପେଶାଲିଷ୍ଟ ଭାବେ ଜଣାଥିବା ନଟରାଜନ ସଦ୍ୟ ସମାପ୍ତ ଆଇପିଏଲ୍‌ରେ ୭୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ୟର୍କର ପକାଇଥିଲେ। ତାମିଲନାଡୁ ପାଇଁ ଘରୋଇ କ୍ରିକେଟ ଖେଳିଥିବା ନଟରାଜନ ୨୦ଟି ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀ ମ୍ୟାଚ୍, ୧୫ଟି ଲିଷ୍ଟ-ଏ ଓ ୩୮ଟି ଟି୨୦ ମ୍ୟାଚ୍ ଖେଳିଛନ୍ତି।

ଆଇପିଏଲ୍ ଢାଞ୍ଚାରେ ଖେଳାଯାଉଥିବା ତାମିଲନାଡୁ ପ୍ରିମିୟର ଲିଗ୍ (ଟିଏନ୍‌ପିଏଲ୍), କର୍ନାଟକ ପ୍ରିମିୟର ଲିଗ୍‌ରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଖେଳାଳିଙ୍କୁ ଖେଳିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା। ଟିଭିରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଲିଗ୍‌ର ମ୍ୟାଚ୍ ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଫଳରେ ନଟରାଜନଙ୍କ ପରି ଯୁବ ଖେଳାଳିଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଭଲ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ସଦୃଶ ହୋଇଥିଲା। ୨୦୧୬ରେ ଟିଏନ୍‌ପିଏଲ୍‌ର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସଂସ୍କରଣରେ ଏକ ମ୍ୟାଚ୍‌ରେ କ୍ରମାଗତ ୬ଟି ୟର୍କର ପକାଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ନଜରକୁ ଆସିଥିଲେ। ଏହାକୁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦର୍ଶକ ଟିଭିରେ ଦେଖିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଆଇପିଏଲ୍ ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ କିଙ୍ଗ୍ସ ଇଲେଭେନ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ୨୦୧୭ରେ ୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ତାଙ୍କୁ କ୍ରୟ କରିଥିଲା। ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ବେସ୍ ପ୍ରାଇସ୍ ମାତ୍ର ୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା। ଏଥିସହ ସେ ପ୍ରଥମ ବିଗ୍ ବ୍ରେକ୍ ପାଇଥିଲେ। ମାତ୍ର କ୍ୟାରିୟରର ପ୍ରଥମ ଆଇପିଏଲ୍‌ରେ ନଟରାଜନ ନିରାଶ କରିଥିଲେ। ୬ଟି ମ୍ୟାଚ୍ ଖେଳି ସେ ମାତ୍ର ୨ଟି ଉଇକେଟ ହାସଲ କରିଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର ଇକୋନୋମି ରେଟ୍ ୯.୦୭ ଥିଲା। ୨୦୧୭ ଆଇପିଏଲ୍‌ରେ ସେ ୭୬ଟି ବଲ୍ ପକାଇଥିଲେ। ଏହାପରେ ପଞ୍ଜାବ ତାଙ୍କୁ ରିଲିଜ୍ କରିଥିଲା ଓ ନିଲାମରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଡ୍ ଦାଖଲ କରି ନ ଥିଲା।

ଆଇପିଏଲ୍‌ରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବିଫଳତା ସତ୍ତ୍ୱେ ପୁଣି ନିଲାମରେ ସାମିଲ ହେବେ ବୋଲି ତାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା। ସର୍ବନିମ୍ନ ବେଶ୍ ପ୍ରାଇସ୍ ୨୦ ଲକ୍ଷ ଥିବା ବେଳେ ତାଙ୍କ ବେଶ୍ ପ୍ରାଇସ୍ ୪୦ ଲକ୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା। ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଏକମାତ୍ର ଫ୍ରାଞ୍ଚାଇଜ ଭାବେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଡ୍ ଦାଖଲ କରିଥିଲା। ତାଙ୍କୁ ବାଦ ଦେଲେ ବାସିଲ ଥାମ୍ପି, ସିଦ୍ଧାର୍ଥ କାଉଲ ଓ ଖଲିଲ ଅହମ୍ମଦ ନବାଗତ ଦ୍ରୁତ ବୋଲର ଭାବେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଲାଇନ୍- ଅପ୍‌ରେ ଥିଲେ। ତେବେ ବେସ୍ ପ୍ରାଇସ୍‌ରେ ନଟରାଜନଙ୍କୁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ କିଣିଥିଲା। ୨୦୧୮ ଓ ୨୦୧୯ ଆଇପିଏଲ୍‌ରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ କେନ୍ ୱିଲିୟମସନଙ୍କୁ ହାଇଦ୍ରାବାଦର ନେତୃତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା। କିନ୍ତୁ ୱିଲିୟମସନଙ୍କ ନଜରକୁ ଆସିପାରି ନ ଥିଲେ ନଟରାଜନ। ଫଳରେ ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ କାଳରେ ନଟରାଜନଙ୍କୁ ଖେଳିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳି ନ ଥିଲା। ତେବେ ଡେଭିଡ୍ ୱାର୍ନର ନେତୃତ୍ୱ ନେବା ପରେ ନଟରାଜନଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା। ଆଇପିଏଲ ୨୦୨୦ରେ ସେ ୧୬ଟିଯାକ ମ୍ୟାଚ୍ ଖେଳିଥିଲେ। ସୁଯୋଗର ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର କରି ସେ ୧୬ଟି ଉଇକେଟ ଅକ୍ତିଆର କରିଥିଲେ।

ଅଳ୍ପ କେତେ ସଂଖ୍ୟକ ଖେଳାଳିଙ୍କ ପରି ନଟରାଜନ ଭାରତ ଏ' ଓ ବୋର୍ଡ ସଭାପତି ଏକାଦଶ ପାଇଁ ଖେଳି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସିଧାସଳଖ ଜାତୀୟ ଦଳରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛନ୍ତି। ଅବଶ୍ୟ କୋଭିଡ-୧୯ ଯୋଗୁ ଏବେ ଭାରତୀୟ କ୍ରିକେଟ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ବୋର୍ଡ (ବିସିସିଆଇ) ପାଇଁ ଭାରତ-ଏ କିମ୍ବା ବୋର୍ଡ ସଭାପତି ଏକାଦଶ ଲାଗି ମ୍ୟାଚ୍ ଆୟୋଜନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି। ତେଣୁ ଆଇପିଏଲ୍ ୨୦୨୦ରେ ଭଲ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ନଟରାଜନଙ୍କୁ ଜାତୀୟ ଦଳରେ ସ୍ଥାନ ମିଳିଛି ବୋଲି କହିଲେ ଭୁଲ ହେବନି। ଆଇପିଏଲ୍‌ରେ ଅନେକ ନାମୀ, ଦାମୀ ବୋଲର ଫେଲ୍ ମାରିଥିବାବେଳେ ନଟରାଜନ ବିପକ୍ଷ ଦଳର ବ୍ୟାଟ୍ସମ୍ୟାନଙ୍କୁ ଅସୁବିଧାରେ ପକାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛନ୍ତି। ତେବେ ସେ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଗସ୍ତରେ ସେଠାକାର ପରିବେଶରେ କେତେ ସଫଳ ହେଉଛନ୍ତି ତାହା ସମୟ କହିବ।

ଯେଉଁଠି ଶୁଖୁଆ ହୁଏ ସାତ୍ତ୍ୱିକ

ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ସିଦ୍ଧିପୀଠ
ଓଲାଶୁଣୀ

ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲା ବଡ଼ଚଣା ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଓଲାଶୁଣୀ ପୀଠ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଧର୍ମ, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀର କୀର୍ତ୍ତି ବହନ କରୁଛି। ଓଡ଼ିଶାର ମହାନ୍ ସନ୍ଥ ଓ ମହାପୁରୁଷ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ସାଧନା, ସିଦ୍ଧି ତଥା ସମାଧି ପୀଠ ଭାବରେ ଏହା ପରିଚିତ।

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ସନ୍ଥ ଶିରୋମଣି ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ଓଲାଶୁଣୀ ପର୍ବତର ଶିଖର ଦେଶରେ ସାଧନା କରୁଥିବା ସମୟରେ ମହାସମାଧି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଉତ୍କଳର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ନିଗୂଢ଼ ଚିନ୍ତନର ସାରସ୍ୱତ ସୃଷ୍ଟି ସମ୍ଭାର ବହୁ ଭାବରେ ଯଶସ୍ୱୀମଣ୍ଡିତ ହୋଇଛି। ରାଜବଂଶରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସେ ନିରାକାର ପରମବ୍ରହ୍ମଙ୍କ ନିଗୂଢ଼ ରହସ୍ୟ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ସୁଖ ଓ ମୋହପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ। ସେ ଅବିଭକ୍ତ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲାର ବଡ଼ଖେମୁଣ୍ଡି ରାଜପରିବାରରେ ଗଙ୍ଗବଂଶୀୟ ଯୁବରାଜ ଥିଲେ। ଓଲାଶୁଣୀ ପର୍ବତ ଶିଖରରେ ଅବସ୍ଥିତ ପ୍ରାଚୀନ ଗିରିଗୁମ୍ଫା, ପାଦଦେଶରେ ପ୍ରବହମାନ କୃଶୋଦରୀ ଗୋବରୀ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଅନ୍ତିମ ସାଧନା କ୍ଷେତ୍ର ରହିଥିଲା। ପୀଠର ଅନତିଦୂରରେ ରହିଛି ତୁଳସୀ କ୍ଷେତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା। ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଲୋକପ୍ରିୟ ଶାସକ ରାଧାଶ୍ୟାମ ନରେନ୍ଦ୍ର ଥିଲେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ତତ୍କାଳୀନ ଜମିଦାର, ଯାହାଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିଲା ଓଲାଶୁଣୀ ଗୁମ୍ଫା ପାହାଡ଼। ପରମ ଆଧ୍ୟାତ୍ମବାଦୀ ରାଧାଶ୍ୟାମ ତାଙ୍କ ଜମିଦାରିରେ ଥିବା ଓଲାଶୁଣୀ ପାହାଡ଼କୁ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କୁ ଦାନ କରିଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରାଚୀନ ପୀଠର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ଦେବୀ ହେଉଛନ୍ତି ଓଲାଶୁଣୀ। ସେ ପାହାଡ଼ର ଶୀର୍ଷଦେଶରେ ପୂର୍ବରୁ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିଲେ। ହେଲେ ମା' ଓଲାଶୁଣୀ ଭକ୍ତ ଅରକ୍ଷିତଙ୍କ ସାଧନାରେ ପ୍ରୀତ ହୋଇଥିଲେ। ଫଳରେ ପାହାଡ଼ର ଶୀର୍ଷସ୍ଥାନକୁ ଭକ୍ତ ଅରକ୍ଷିତଙ୍କ ପାଇଁ ଛାଡ଼ି ପାଦଦେଶକୁ ଓହ୍ଲାଇପଡ଼ିଥିଲେ ବୋଲି ଲୋକକଥା ରହିଛି। ଏବେ ମା' ଓଲାଶୁଣୀ କୃଶୋଦରୀ ନଦୀ ଗୋବରୀ କୂଳରେ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି।

ସନ୍ଥକବି ଅରକ୍ଷିତ ବିଶେଷ କୌଣସି ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦେବୀ ଓଲାଶୁଣୀଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରୁ ଅନେକ ମାନବବାଦୀ ବାଣୀ ଲେଖିଯାଇଛନ୍ତି। ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ମହୀମଣ୍ଡଳ ଗୀତା ହେଉଛି ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭବର ପ୍ରଥମ ଆତ୍ମଜୀବନୀମୂଳକ ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ। ମୁଖ୍ୟତଃ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦର୍ଶନରେ ସେ ଥିଲେ ନାମବ୍ରହ୍ମର ଉପାସକ, ନିର୍ଗୁଣ ସାଧକ ତଥା ଅବଧୂତପନ୍ଥୀ। ଓଲାଶୁଣୀ ପୀଠରେ ୧୮୩୦ରେ ସେ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିଲେ। ଏହା ପୂର୍ବରୁ ସେ ପ୍ରାୟ ୩୫ ବର୍ଷ ଧରି ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା କରିଥିଲେ। ଓଲାଶୁଣୀ ଗୁମ୍ଫାଠାରେ ୧୮୩୭ ମସିହା ମାଘ କୃଷ୍ଣ ଏକାଦଶୀ ତିଥିରେ ସେ ବ୍ରହ୍ମଲୀନ ହୋଇଥିଲେ। ସେହି ତିଥିରୁ ଆୟୋଜିତ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଓଲାଶୁଣୀ ଗୁମ୍ଫାଯାତ୍ରା।

ଓଲାଶୁଣୀ ପୀଠର ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଲା ମହାପୁରୁଷ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କ ସମାଧି ପୀଠରେ ଭକ୍ତମାନେ ମାନସିକ କରି ପୋଡ଼ପିଠା ଅର୍ପଣ କରିଥାଆନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କୁ ମଠ ପକ୍ଷରୁ ପବିତ୍ର କାଞ୍ଜିପାଣି ପରଷା ଯାଇଥାଏ, ଯାହାକି ଏକ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୌଷଧି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ବୋଲି ସାଧାରଣରେ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି। ଏହାସହ ଏଠାରେ ଭକ୍ତମାନେ ମାନସିକ ରଖି ଶୁଖୁଆ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ କରିବା ପ୍ରଥା ରହିଛି। ଏହାକୁ ମାନସିକ ଭୋଗ କୁହନ୍ତି। ମହାପୁରୁଷଙ୍କଠାରେ ଅର୍ପଣ କଲାପରେ ଶୁଖୁଆ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଖାଦ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେଉଥିଲା। ଏହା ଲୋକ ଜାଣିଲା ପରେ ମହାପୁରୁଷ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସଙ୍କୁ ମାଛ, ଶୁଖୁଆ ଭୋଗ ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ। ମହନ୍ତ ନାମାନନ୍ଦ ଦାସ କୁହନ୍ତି, କୈବର୍ତ୍ତ ସମାଜର ଜଣେ ବୃଦ୍ଧା ମହାପୁରୁଷ ଅରକ୍ଷିତଙ୍କଠାରେ ଏକ ନାତି ପାଇଁ ମାନସିକ କରିଥିଲେ। ମାନସିକ ପୂରଣ ହେଲା ପରେ ବୃଦ୍ଧା ଜଣକ ଟୋପେ ଶୁଖୁଆ ଧରି ବାବାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ। ବାବା ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କଲାପରେ ଶୁଖୁଆ ଭୋଗ ପୋଡ଼ପିଠା ଭାବେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଗଲା। ବାବାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପୋଡ଼ପିଠାକୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସେ ବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରବାଦକୁ ଲୋକାଚାର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି। ସେ ଯେହେତୁ ବ୍ରହ୍ମ ଅବଧୂତ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ, ତେଣୁ ତାଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ବିଚାର ନ ଥାଏ। ତେଣୁ ଶୁଖୁଆ ଓ ମାଛ ଭୋଗ ଅର୍ପଣ ବେଳେ ତୁଳସୀ ପଡ଼ିଥାଏ। ଭକ୍ତ ତା'ର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ନେଇ କରି ଆସେ, ତାହା ଅବଧୂତ ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି। ଯେତେବେଳେ ଶୁଖୁଆ ଭୋଗକୁ ବ୍ରହ୍ମାର୍ପଣ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ତାହା ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଖାଦ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଏ। ସେହିପରି ମଣିଷ ଭିତରେ ଥିବା ଗର୍ବ, ଅହଙ୍କାର, ଅଜ୍ଞାନତାକୁ ପୋଡ଼ି ଦେବା ପାଇଁ ମହାପୁରୁଷ ଅରକ୍ଷିତ ଦାସ ପୋଡ଼ପିଠାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେଇଥିଲେ। ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାଙ୍କୁ ପୋଡ଼ପିଠା ଖୁଆଇ ଦେଇଥିଲେ ବୋଲି କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ରହିଥିବା ମହନ୍ତ ନାମାନନ୍ଦ ଦାସ କହିଛନ୍ତି।

ପୀଠକୁ ଯିବାକୁ ରାସ୍ତା

ଚଣ୍ଡୀଖୋଲ-ପାରାଦୀପ ୫୩ ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ପଲାଇ ଓ ବନ୍ଦରେଶ୍ୱର ଛକଠାରୁ ମାତ୍ର ୨ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଓଲାଶୁଣୀ ପୀଠ ରହିଛି। ପାହାଡ଼ର ଶୀର୍ଷଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପକ୍କା ସଡ଼କପଥ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି। ଅପୂର୍ବ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ଓଲାଶୁଣୀ ପୀଠରେ ବ୍ୟାସଦେବ, ହନୁମାନ, ଶ୍ରୀବୈଦେଶ୍ୱର, ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଓ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମନ୍ଦିର, ଅନନ୍ତଗୁମ୍ଫା ସମେତ ଗଣେଶ ମଣ୍ଡପ, ତୁଳସୀବଣ-ଚନ୍ଦନବଗିଚା ଓ ସୁବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ରହିଛି। ମହାପୁରୁଷଙ୍କ କୃପାଲାଭ କରି ବହୁ ଭକ୍ତ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରିବା ପରେ ଖୁସିରେ ଶତାଧିକ ଏକର ଜମି ଦାନ କରିଛନ୍ତି। ଏପରିକି ପୁରୀ, ବ୍ରହ୍ମବରଦା, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଖଣ୍ଡଗିରି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଜଗତସିଂହପୁର ଆଦି ସ୍ଥାନରେ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ମଠ ରହିଛି। ସଂପ୍ରତି ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କ ରହିବା ପାଇଁ ଓଲାଶୁଣୀ ପାହାଡ଼ ଶୀର୍ଷରେ ୫୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପକ୍କାଘର ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି। ଏହାସହ ଆମୋଦପ୍ରମୋଦ ପାଇଁ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପାର୍କ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି। ଓଲାଶୁଣୀ ପୀଠ ଏବେ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟତା ଲାଭ କରିଛି। ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଋତୁରେ ଅଗଣିତ ଦର୍ଶକ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ହେଉଛି।

- ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ ବେହେରା, ପ୍ରଦୀପ୍ତ ପୃଷ୍ଟି

ନାମ ଲେଖାନ୍ତୁ ନାମ ଲେଖାନ୍ତୁ

ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାମନ୍ଦିର, ଶେରଗଡ
(ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମ) (ଓଡ଼ିଆ ମାଧ୍ୟମ)
ଶିକ୍ଷାବର୍ଷ-୨୦୨୧-୨୨ ମଧ୍ୟରେ
ଶିଶୁ ପ୍ରାରମ୍ଭଠାରୁ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
(୨୦୨୦/୨୦୨୧)
ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ।
ପ୍ରଧାନାଚାର୍ଯ୍ୟ, ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାମନ୍ଦିର, ଶେରଗଡ
ଦୂରଭାଷ- ୯୪୩୮୪୬୪୫୩୦/୯୩୪୮୨୨୯୭୩୭

ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି ଓ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ନେଇ ସମାଜକୁ ସକାରାତ୍ମକ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେଇଥିବା ଏହି ବିର୍ଷୀୟାନ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦୀର୍ଘ ଜୀବନ କାମନା କରୁଛୁ।
ଜଣେ ଶୁଭେଚ୍ଛୁ
ଶେରଗଡ

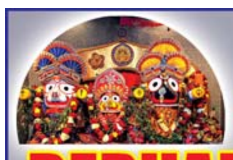

Good Wishes From
BERHAMPUR CARDIAC CENTRE
Bhavanagar Square, Berhampur

ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର କାର୍ଡ଼ିଆକ୍ ସେଣ୍ଟର ଓ ରଘୁନାଥ ଫିଲିଙ୍ଗ୍ ଷ୍ଟେସନ ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି।
ଆପଣଙ୍କ ସେବାରେ:
ରଘୁନାଥ ଫିଲିଙ୍ଗ ଷ୍ଟେସନ
ଦମକଳ କେନ୍ଦ୍ର ରାସ୍ତା, ପୁରୁଷୋତ୍ତମପୁର
ଏଠାରେ ULTRA SOUND, E.C.G., E.E.G. ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପରୀକ୍ଷା ଯଥା ମଳ, ମୂତ୍ର, ରକ୍ତ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ।

ନିର୍ମଳ କୁମାର ସାହୁ, ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର
ଭାବାନଗର ଛକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ମୋ: ୯୯୩୭୪୯୭୫୯୩

ଧରିତ୍ରର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ପାଠକପାଠିକାଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା। ତିନି ଠାକୁର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲରେ ରଖନ୍ତୁ।

ଇଂ. ଦେବୀପ୍ରସାଦ ଦାଶ
ଧବଳପୁର, ଶେରଗଡ

ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ପାଠକପାଠିକା ତଥା ବିଜ୍ଞାପନଦାତାଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ସହ ଶୁଭକାମନା ଜଣାଉଛି।
LIC
ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନିଗମ
LIFE INSURANCE CORPORATION OF INDIA
LIC କରନ୍ତୁ, ନିଜ ଜୀବନକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖନ୍ତୁ।
ଗୌତମ ମହାପାତ୍ର
LIC Agent, ଶେରଗଡ

ଧରିତ୍ରୀ ପରିବାର, ପାଠକପାଠିକା ତଥା ବିଜ୍ଞାପନଦାତା ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛୁଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା। ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲରେ ରଖନ୍ତୁ। ଶେରଗଡ ବ୍ଲକର ବିଜୁ ଜନତା ଦଳର କର୍ମୀ ଓ ନେତାଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ।
ହୃଷୀକେଶ ପାଢୀ
ବିଜେଡି ନେତା, ଶେରଗଡ

MAHAVEER FLY ASH INDUSTRIES
SUNATARA WISHES
HAPPY BIRTH ANNIVERSARY 'DHARITRI'

ଏଠାରେ ସିମେଣ୍ଟ, ଇଟା ସହ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଫେବରବ୍ଲକ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଅର୍ଡର ଅନୁସାରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ। ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଶେରଗଡ ବ୍ଲକର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା।

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ
ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର, ମହାବୀର ଫ୍ଲାଏ ଏସ୍, ସୁନାନ୍ତର, ଶେରଗଡ

इंडियनऑयल
IndianOil
ଭାରତୀୟ ତୈଳ ନିଗମ ପେଟ୍ରୋଲ ଟାଙ୍କି, ଶେରଗଡ ପକ୍ଷରୁ ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା। ଏଠାରେ ପେଟ୍ରୋଲ, ଡିଜେଲ, ମୋବିଲ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କୃଷି ସରଞ୍ଜାମ ସୁଲଭ ଦରରେ ମିଳେ।
ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ପାଢୀ
ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର, ପେଟ୍ରୋଲ ଟାଙ୍କି

ଧରିତ୍ରୀର ସ୍ୱନକ୍ଷତ୍ର ଦିବସ ଅବସରରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ସହ ଅଭିନନ୍ଦନ। ଶେରଗଡ ବ୍ଲକ ଧନନ୍ତର ପଞ୍ଚାୟତର ସମସ୍ତ ବିଜେଡି କର୍ମୀ ଓ ନେତାଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଅଭିନନ୍ଦନ। ଆଶା ଜଗତର ନାଥ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଆପଣଙ୍କ ଚଲାପଥରେ ସହାୟ ହୁଅନ୍ତୁ।
ଶ୍ରୀ ନିରଂଜନ ଜେନା
ସୁନାନ୍ତର, ଶେରଗଡ

ଧରିତ୍ରୀ କାଗଜର ଲେଖା ଛପା ନିଆରା। ବିଶେଷକରି ସମ୍ପାଦକୀୟ ପୃଷ୍ଠାର ଲେଖା, ଶୈଳୀ ମତେ ବହୁ ବର୍ଷ ହେଲା ଆକୃଷ୍ଟକରିଛି। ଆସନ୍ତୁ, ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମଦିନ ଅବସରରେ ଭଲପାଇବା ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇବା।
ଶ୍ରୀ ଅବନୀ କୁମାର ଦାଶ
ଟାକରଡା, ଶେରଗଡ

ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ପାଠକପାଠିକା ତଥା ବିଜ୍ଞାପନଦାତାଙ୍କୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଶୁଭ କାମନା।
ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ
ହିଞ୍ଜିଳି, ଶେରଗଡ

(ଘରେ ରୁହନ୍ତୁ, ସୁସ୍ଥ ରୁହନ୍ତୁ)

ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ପାଠକପାଠିକା ତଥା ବିଜ୍ଞାପନଦାତାଙ୍କୁ ଅନେକ ଅନେକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ସହ ଶୁଭକାମନା।
ଶ୍ରୀ କବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଣ୍ଡା
ଶେରଗଡ

ଧରିତ୍ରୀ କାଗଜର ଲେଖା, ଛପା ନିଆରା। ଆମେ ଧରିତ୍ରୀକୁ ଭଲପାଉ। ଏହାର କର୍ମକର୍ତ୍ତା, ସାମ୍ବାଦିକ, ବିଜ୍ଞାପନଦାତା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି।
ବନୋଜକାନ୍ତ ସେଠୀ
ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ, ଶେରଗଡ

- ଶୁଭେଚ୍ଛା -

ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ପାଠକପାଠିକାଙ୍କୁ ଅନେକ ଶୁଭେଚ୍ଛା। ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥ ସମସ୍ତଙ୍କ ଚଲାପଥରେ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କରନ୍ତୁ।
ଶ୍ରୀ ମହିନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଷଡଙ୍ଗୀ
ସହକାରୀ ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ, ଶେରଗଡ ବ୍ଲକ

BIJU PATNAIK HIGHER SECONDARY SCHOOL
Good Wishes on the occasion of the Birth Anniversary of DHARITRI.

ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉନ୍ନତମାନର ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ଅଭିଜ୍ଞ ଅଧ୍ୟାପକ/ଅଧ୍ୟାପିକାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଠଦାନ କରାଯାଏ। ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ କଳା ପାଇଁ ନାମ ଲେଖାନ୍ତୁ। ମେଧାବୀ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶତତ ଚେଷ୍ଟିତ।
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୌରହରି ବିଷୋୟୀ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଶେରଗଡ ବ୍ଲକ ତଥା ଧବଳପୁର ପଞ୍ଚାୟତର ଜନସାଧାରଣ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ପାଠକପାଠିକାମାନଙ୍କୁ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି।
ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ବିଷୋୟୀ
ଶେରଗଡ

ଧରିତ୍ରୀର ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଗଣିତ ପାଠକ ତଥା ଶୁଭେଚ୍ଛୁଙ୍କୁ ଶୁଭକାମନା ଜଣାଉଛି।
ସହକାରୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ
ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ପିତଳ ଛକ, ଶେରଗଡ ବ୍ଲକ

ହିରୋ କିଣନ୍ତୁ, ସୁରକ୍ଷିତ ରୁହନ୍ତୁ।
ଆଦିତ୍ୟ ହିରୋ ମୋଟର୍ସ, ଶେରଗଡ ପକ୍ଷରୁ ଅଭିନନ୍ଦନ।

ଏଠାରେ ହିରୋ କମ୍ପାନୀର ସମସ୍ତ ବାଇକ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଅଫର ସହ ମିଳେ।କମ୍ ମୂଲ୍ୟର ଇଏମଆଇ ଋଣ ସହଜରେ ବାଇକ୍ ନେଲାବେଳେ କରାଇ ଦିଆଯାଏ।
ପର୍ଶୁରାମ ସ୍ୱାଇଁ
ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର, ଶେରଗଡ

ଜଗଦମ୍ବା ମେଟଲ ପଥରପୁଞ୍ଜି ଓ ଶ୍ୟାମାକାଳୀ ଷ୍ଟୋନ୍ କ୍ରସର ପକ୍ଷରୁ ଧରିତ୍ରୀ ଜନ୍ମବାର୍ଷିକୀ ଉପଲକ୍ଷେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା।

ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର:
ଶ୍ୟାମାକାଳୀ କ୍ରସର | ଜଗଦମ୍ବା ମେଟଲ
ପଥରପୁଞ୍ଜି, ଶେରଗଡ

କରୋନା: ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ

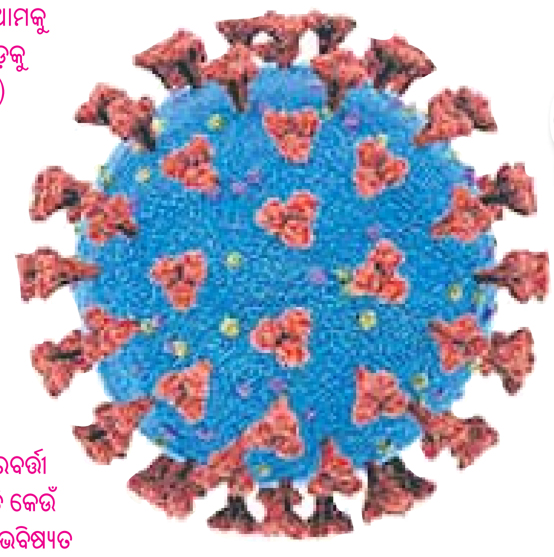

ପୂର୍ବରୁ ଏକାଧିକ ମହାମାରୀର ଭୟାବହତା ସମ୍ପର୍କରେ ଆମକୁ ଇତିହାସରୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳେ। ହେଲେ ୨୦୧୯ ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ଦେଖାଦେଇଥିବା କୋଭିଡ୍-୧୯ ପାଣ୍ଡେମିକ(ଅତିମାରୀ) କରୋନା କେବଳ ମଣିଷର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିନାହିଁ, ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ୧୯୩୦ ଦଶକର ଉତ୍କଟ ଆର୍ଥିକ ମାନ୍ଦାବସ୍ଥାକୁ ମଧ୍ୟ ପୁନର୍ବାର ଟାଣି ଆଣିଛି। ଏହିଭଳି ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୁର୍ଗତି ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପୃଥିବୀରେ ମଧ ଦେଖାଦେଇଥିଲା। ଯେହେତୁ ଅତୀତର ସେହି ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଇତିହାସ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିଛି, ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମଗ୍ର ଦୁନିଆରେ ଦେଖାଦେଇଥିବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭୂତ ହେଉଛି। କୋଭିଡ୍ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭାରତ ସମେତ ସାରା ବିଶ୍ୱର ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ଗତି କେଉଁ ସ୍ତରରେ ପହଞ୍ଚିବ ତାହା ଆକଳନ କରାଯାଇ ନ ଥିବାରୁ ଭବିଷ୍ୟତ ରଣନୀତି ସ୍ଥିର କରିବା ମଧ ଏକ ଦୁରୂହ ବ୍ୟାପାର।

ଚାଇନାର ଉହାନରେ ପ୍ରଥମେ ଅତିମାରୀ କରୋନାର ସଂକ୍ରମଣ ଘଟିବା ସମୟରେ ପୃଥିବୀବାସୀ ଏହି ଭୂତାଣୁର ଭୟାବହତା ନେଇ ଅନଭିଜ୍ଞ ଥିଲେ। ଏପରିକି କରୋନା ନାମକ ଭୂତାଣୁ ସମ୍ପର୍କରେ କାହାର ଧାରଣା ମଧ ନ ଥିଲା। ଅତି କମ୍ ସମୟ ମଧରେ ଚାଇନାର କରୋନା ସଂକ୍ରମଣ ପ୍ରଭାବ ଇଟାଲୀର ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା। ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଲୋକ ଭୂତାଣୁରେ କବଳିତ ହୋଇ ପ୍ରାଣ ମଧ ହରାଇଲେ। ଏବେ ବିଶ୍ୱର ୨୧୭ ଦେଶ କରୋନା ଭୂତାଣୁ ଦ୍ୱାରା ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଛନ୍ତି। ଭାରତରେ ମାର୍ଚ୍ଚମାସରେ କରୋନା ଭୂତାଣୁର ପ୍ରକୋପ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଥିଲା। କୁହାଯାଉଛି ଯେ, ଚାଇନା ପ୍ରଥମରୁ ଏହି ସଂକ୍ରମଣ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ଗୋପନ ରଖିବା କାରଣରୁ କରୋନା ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସତର୍କତା ଓ ସଚେତନତାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ତାହା ଅନ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ କରିଦେଇଥିଲେ। ଏପରିକି ବିଶ୍ୱ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନ (ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ୍ଓ) ମଧ କରୋନାର ଗତି ପ୍ରଗତି ସମ୍ପର୍କରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଅନ୍ଧାରରେ ରହିଥିଲା। ସାରା ପୃଥିବୀରେ କରୋନା ବ୍ୟାପିବାର ପ୍ରାୟ ବର୍ଷେ ପୂରିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ ମଧ ବିଶ୍ୱ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଂଗଠନ ଅଦ୍ୟାବଧି ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରି ନାହିଁ।

ଅତିମାରୀ କରୋନା ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱର ଅର୍ଥନୀତି ଘୋର ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଏହାର ମୁକାବିଲା କରିବା ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ହୋଇଛି। ସଂକ୍ରମଣ ରୋକିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ଜାରି କଟକଣା ଯୋଗୁ ଶିଳ୍ପ କାରଖାନା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ସହ ଆର୍ଥିକ ଗତିବିଧି ମଧ ଏକ ପ୍ରକାର ଠପ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ଏହାର ପ୍ରଭାବରେ ଆମେରିକା, ଜାପାନ ଓ ଫ୍ରାନ୍ସ ଭଳି ବୃହତ୍ ଅର୍ଥନୀତିର ମେରୁଦଣ୍ଡ ଦୋହଲିଯାଇଛି। ଏପରି କି ଭାରତରେ ମଧ ଘୋର ଆର୍ଥିକ ସଙ୍କଟ ଦେଖାଦେଇଛି। ଦେଶର ମୋଟ୍ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ (ଜିଡିପି) ଯଥେଷ୍ଟ ତଳକୁ ଖସିଯାଇଥିବାରୁ ଅର୍ଥନୀତି ଏବେ ଘୋର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛି। ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନଜୀବିକାକୁ ଟ୍ରାକ୍‌କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏକାଧିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଆର୍ଥିକ ପ୍ୟାକେଜ ଘୋଷଣା କରାଯାଉଛି। ତେବେ ଅର୍ଥନୀତି ସଜାଡ଼ିବାରେ ଏହା କେତେଦୂର ସହାୟକ ହେବ ସେନେଇ ମଧ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବାରେ ଲାଗିଛି। ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ସୁଧୁରିଲେ ଏହା ବିଷମ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିବ। ଏପରି କି ଖାଦ୍ୟ ସଙ୍କଟଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବେରୋଜଗାରୀ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି।

ଟ୍ରାକ୍‌କୁ ଫେରୁଛି ଭାରତ

ଆମେରିକା ପରେ ଭାରତ ହେଉଛି ଦ୍ୱିତୀୟ ସର୍ବାଧିକ କରୋନା ପ୍ରଭାବିତ ରାଷ୍ଟ୍ର। ନଭେମ୍ବର ଦ୍ୱିତୀୟ ସପ୍ତାହ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଦେଶରେ ୮୯ଲକ୍ଷ ଲୋକ ସଂକ୍ରମିତ ହେଲେଣି। ଏପରି କି ୧ଲକ୍ଷ ୩୧ହଜାର ଲୋକଙ୍କ କରୋନାରେ ଜୀବନ ଗଲାଣି। ଚଳିତ ମାସରେ ସଂକ୍ରମଣରେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲେ ମଧ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି। ସଂକ୍ରମଣ ଯୋଗୁ ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଅର୍ଥନୀତି ବିଶେଷଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି। ସରକାର ଜୀବନଜୀବିକାକୁ ଟ୍ରାକ୍‌କୁ ଫେରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି। ଏପରି କି ସଂକ୍ରମଣକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ଲଗାଯାଇଥିବା ଅନେକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ମଧ ଉଠାଇ ଦିଆଗଲାଣି। ବିଶେଷକରି ବାଣିଜ୍ୟବ୍ୟବସାୟକୁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରହିଛି। ଫଳରେ ଲକ୍‌ଡାଉନ ଯୋଗୁ ଗାଁକୁ ଫେରିଥିବା ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକ ଏବେ ସହର ମୁହାଁ ହୋଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି।

ମୁକାବିଲାରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ପ୍ରଶଂସା

କରୋନା ଅତିମାରୀ ମୁକାବିଲା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ଭାରତର ପଦକ୍ଷେପକୁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାବେ ନିଆଯାଉଥିବାବେଳେ ଓଡ଼ିଶାର ରଣନୀତି ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ହୋଇପାରିଛି। କରୋନାକୁ ରୋକିବା ସକାଶେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଲକ୍‌ଡାଉନ, ଶଟ୍‌ଡାଉନ ସମେତ ପ୍ରବାସୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରଭାବୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି, କ୍ୱାରାଣ୍ଟାଇନ୍ ଓ କଣ୍ଟେନମେଣ୍ଟ ଜୋନ୍ ଘୋଷଣା ଆଦି ପଦକ୍ଷେପ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଢଙ୍ଗରେ କରାଯାଇପାରିଥିଲା। ତେବେ କରୋନା ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ସରକାରଙ୍କୁ ଘେରିଛନ୍ତି ବିରୋଧୀ। ସରକାର ଇତିମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାଭାବରୁ କ୍ୱାରାଣ୍ଟାଇନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ଆକ୍ରାନ୍ତଙ୍କୁ ଗୃହ ସଙ୍ଗରୋଧ (ହୋମ୍ ଆଇସୋଲେଶନ)ରେ ରହିବାର ପରାମର୍ଶ ଦେବା ସହ କରୋନା ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକାକୁ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବେ ପାଳନ କରିବାକୁ କହୁଛନ୍ତି। ତେବେ ଗତ କିଛିଦିନ ହେବ ରାଜ୍ୟରେ ଦୈନିକ ସଂକ୍ରମଣ ହାରରେ ହ୍ରାସ ଘଟିଥିବାବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ନ ଥମିବା ସରକାରଙ୍କ ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧାର କାରଣ ସାଜିଛି। ସାମାଜିକ ଦୂରତା (ସୋସିଆଲ ଡିଷ୍ଟାନ୍ସିଂ) ଏବଂ ମାସ୍କ ପରିଧାନକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବାକୁ ଯାଇ ଉଲ୍ଲଂଘନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜରିମାନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି।

ଟିକାକୁ ନେଇ ପ୍ରତିଯୋଗିତା

କରୋନା ଅତିମାରୀରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବାସୀ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବାବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଟିକା ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଏଦିଗରେ ଗବେଷଣା ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି। ଆମେରିକୀୟ ଫାଇଜର ଏବଂ ମଡର୍ନା ଫାର୍ମାସ୍ୟୁଟିକାଲ କମ୍ପାନୀ ଟିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ସହ ଏହା ୯୫% ଫଳପ୍ରଦ ବୋଲି ଦାବି କରିଛି। ସେହିପରି ରୁଷିଆ ଏହାର ସ୍ପୁଟନିକ ଭି ଟିକା ୯୨% ଫଳପ୍ରଦ ବୋଲି କହୁଛି। ଏହି ଟିକା ପାଇବା ପାଇଁ ଭାରତ ରୁଷିଆର ଗାମାଲେୟା ରିସର୍ଚ୍ଚ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ ସହ ମଧ ଚୁକ୍ତି କରିଛି। ଭାରତର ବାୟୋଟେକ୍, ସେରମ୍ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଏବଂ ଜାଇଡସ୍ କାଡ଼ିଲା ଭଳି ଫାର୍ମା ସଂସ୍ଥା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ କରୋନା ପ୍ରତିଷେଧକ ଟିକାର ମାନବ ପରୀକ୍ଷଣ ଆରମ୍ଭ କରି ସାରିଛନ୍ତି। ବାୟୋଟେକ୍‌ର କୋଭାକ୍ସିନ୍ ନାମକ ପ୍ରତିଷେଧକର ତୃତୀୟ ବା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ମାନବ ପରୀକ୍ଷଣ ଚାଲିଛି। ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ୍ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଟିକାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇ ନ ଥିଲେ ମଧ ଅତିମାରୀ କବଳରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ୱାରା ଭାକ୍ସିନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କ ମନରେ ଆଶା ସଞ୍ଚାର କରିଛି। ଗୋଟିଏ ପଟେ ଭାକ୍ସିନ ବିକଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଜୋର୍‌ଦାର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଚାଲିଥିବାବେଳେ ତା'ର ବଜାର ପ୍ରବେଶ ପୂର୍ବରୁ ବିପୁଳ ପରିମାଣର ଟିକା ହାତେଇବା ପାଇଁ ଧନୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକାର ଜମାଇଲେଣି। ଫଳରେ ସ୍ୱଳ୍ପ, ମଧ୍ୟମ ଆୟକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଲୋକେ ଆଗାମୀ ୪ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟିକା ପାଇବେ କି ନାହିଁ ସେନେଇ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି। ଏଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ୍ଓ ଭାକ୍ସିନ ସହ ସଚେତନତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛି। କେବଳ ଟିକା ଏହି ଅତିମାରୀକୁ ସମୂଳେ ନାଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ନିକଟରେ ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏଚ୍ଓ ସତର୍କ କରାଇଛି।

—ଲାଲା ସୁନୀଲ କୁମାର ରଥ

ଭାରତରେ ଆତସବାଜି

ଡ. କମଳାକାନ୍ତ ଜେନା

୨୦୨୦ ମସିହା ଦୀପାବଳିରେ ବାଣ ବର୍ଜନ ଭାରତ ପାଇଁ ଏକ ଐତିହାସିକ ପଦକ୍ଷେପ । କାରଣ ଦୀପାବଳି ହେଉଛି ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସବ । ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କୃତିରେ ଭଗବାନ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ୧୪ ବର୍ଷ ବନବାସ ପରେ ରାବଣକୁ ବଧ ସହ ସୀତାଦେବୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଏହି ଦିନ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଫେରିଥିଲେ । ତେଣୁ ସେଦିନ ଅଯୋଧ୍ୟାବାସୀ ଦୀପ ଜାଳି ଅନ୍ଧକାର ବିପକ୍ଷରେ ଆଲୋକର ବିଜୟ ଦିବସ ପାଳନ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେଦୂର ବିଶ୍ୱାସ, ବାଣ ଫୁଟେଇ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳିନାହିଁ କି ରାମାୟଣରେ ଉଲ୍ଲେଖନାହିଁ ।

ମନୋରଞ୍ଜନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି କରି ଫୁଟୁଥିବା କିମ୍ବା ଦୀପ୍ତି ବାହାରୁଥିବା ଅଥବା ଫୁଟିବା ସହିତ ଦୀପ୍ତି ବାହାରୁଥିବା ବସ୍ତୁକୁ ଆମେ 'ବାଣ' ବୋଲି କହିଥାଉ, ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ ହେଉଛି ବାରୁଦ । ଚାଇନାରେ ପ୍ରଥମେ ବାରୁଦ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି । ନିଆଁରେ ବାଉଁଶ ଗଣ୍ଠି ଫୁଟିବା ପରି ଘଟଣା ସେମାନଙ୍କୁ ୨୨୦୦ ବର୍ଷ ତଳେ ବାଣ ତିଆରି ପାଇଁ ବାଟ ଦେଖେଇଥିଲା। ସେମାନେ ୭ମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବାଣ ପାଇଁ ବାରୁଦ ତିଆରି କରିଥିଲେ ଓ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ବିସ୍ଫୋରକ ଅସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ। ଏକାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ରକେଟ୍ ଓ ବିସ୍ଫୋରକ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଚାଇନାରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁକ ତିଆରି ହେଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ବାରୁଦ ଓ ବନ୍ଧୁକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ।

ବିଶିଷ୍ଟ ଐତିହାସିକ ସ୍ୱର୍ଗତ ପି. କେ. ଗୋଡେଙ୍କ ମତରେ ପ୍ରାୟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ୧୪୦୦ ପରେ ଭାରତରେ ବାରୁଦର ବ୍ୟବହାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା। ଆଗ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲା ଏବଂ ପରେ ମନୋରଞ୍ଜନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାଣ ତିଆରିରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲା । ୧୯୫୦ ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଗୋଡେଙ୍କ ପୁସ୍ତକରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି । ଆଉ କେତେକ ସୂତ୍ରରୁ ସୂଚନା ମିଳେଯେ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ୩୦୦ ରୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ୩୦୦ ମଧ୍ୟରେ ରଚିତ କୌଟିଲ୍ୟଙ୍କ ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରରେ 'ଅଗ୍ନିଚୂର୍ଣ୍ଣ' (ସଲ୍ଟପିଟର) ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଏହି ଅନୁସାରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଧୂଆଁ ସୃଷ୍ଟି କରି ଶତ୍ରୁକୁ ଘଉଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଅଗ୍ନିଚୂର୍ଣ୍ଣ, ଝୁଣା ଓ ଗଛର ବକ୍କଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ। ୧୩୦୦ ବର୍ଷ ତଳେ ଚୀନା ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଭାରତର 'ଅଗ୍ନିଚୂର୍ଣ୍ଣ' ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି। ସେହିପରି ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ୬୦୦ ରୁ ୮୦୦ ମଧ୍ୟରେ ଲିଖିତ କଶ୍ମୀରର ଏକ ପୁରାଣରେ ଆତସବାଜି ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି ।

କୁହାଯାଇଛି, ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକ ବ୍ୟବହାର କରି କାର୍ତ୍ତିକମାସ ଦୀପାବଳିରେ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କୁ ଆସିବା ପାଇଁ ରାସ୍ତା ଦେଖାଯାଏ । ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଓଡ଼ିଶାର ଗଜପତି ପ୍ରତାପରୁଦ୍ରଦେବଙ୍କ 'କୌତୁକଚିନ୍ତାମଣି'ରେ ମଧ୍ୟ ବାଣକୌଶଳ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ।

ଭାରତରେ ବାରୁଦ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ପ୍ରବେଶ ସମ୍ପର୍କରେ ଇତିହାସ କହେ, ଚାଇନାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ପରେ ମଙ୍ଗୋଲିଆ ୧୨୨୧ ମସିହାରେ ଭାରତ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରି ବିଜୟ ଲାଭ କରିଥିଲା । ମଙ୍ଗୋଲିଆ ସହାୟତାରେ ଚାଇନା ଓ ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା। ଫଳରେ ଚାଇନାଠାରୁ ବାଣ ଓ ବାରୁଦ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଧିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଭାରତକୁ ଆସିଲା । ଏହି ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବକ ୧୬ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଭାରତ ନିଜେ ବିଭିନ୍ନ ବିସ୍ଫୋରକ-ଅସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିପାରିଥିଲା । ୧୫୨୬ରେ ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ମୁଣ୍ଡଟେକିଲା, ଯାହାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଥିଲେ ବାବର । ମୋଗଲ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ୧୮ଶ ଶତାବ୍ଦୀ ବେଳକୁ ଭାରତ ପୃଥିବୀର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଲୁହା ରକେଟ୍ ତିଆରି କରିପାରିଥିଲା। ୧୭ଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ୟୁରୋପକୁ ସଲ୍ଟପିଟର ଓ ବାରୁଦ ରପ୍ତାନିରେ ଭାରତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ପରେ ଭାରତରୁ ବାରୁଦ-ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ପଶ୍ଚିମ-ଏସିଆ, ଇଜିପ୍ଟ ଓ ତୁର୍କୀ ଭୂଖଣ୍ଡକୁ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେଲା ।

ଦୀପାବଳିରେ ବାଣ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ବୋଲି କେତେକ ମୋଗଲ-ଚିତ୍ରରୁ ମଧ ପ୍ରମାଣ ମିଳେ । ତେବେ ୧୬୬୭ ମସିହାରେ ମୋଗଲ ସମ୍ରାଟ୍ ଆଉରଙ୍ଗଜେବ ବାଣ ବର୍ଜନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ପରିବେଶକୁ ଶାନ୍ତ ରଖିବା ସକାଶେ ଏହା ଏକ ଆଦର୍ଶ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା, ମନୋରଞ୍ଜନ ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ଆଜିର ପ୍ରଦୂଷିତ ପରିବେଶକୁ ଆଉ ନଷ୍ଟ କରିବା ଆମ ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପରିଚାୟକ ହେବ ନାହିଁ । ଆଗକୁ ବଞ୍ଚିରହିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଉପାଦାନ ବା-ପା-ମା (ବାୟୁ-ପାଣି-ମାଟି)କୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ଜରୁରୀ ଏବଂ ସେଥିଲାଗି ଆମକୁ ଛୋଟ ଛୋଟ କିଛି ମୋହକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ ।

-କୋଅର୍ଡିନେଟର, ସ୍ନାତକୋତର ପ୍ରାୟୋଗିକ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ, ଭଦ୍ରକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭଦ୍ରକ,
ଫୋନ-୯୪୩୯୫୦୧୬୫୧

ନୟନତାରା

ମୂଳ ବଂଗଳା: କବୀର ସୁମନ
ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ: ମୃଣାଳ

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା
ଚାହିଁ ଦେଖୁଛି ପ୍ରଥମ ତାରା
ସେ ଯେମିତି ଚାହିଁଛି ମୋ' ଆଖିରେ
ତା'ର ଦୁଇଟି ନୟନତାରା

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା
ଏବେ ଘରକୁ ଫେରୁଛି ଯିଏ
ତା' ମନରେ ଶାନ୍ତି ଆସୁ
ଶାନ୍ତି ଆଣୁ ସନ୍ଧ୍ୟାତାରା

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା
ଚାହିଁ ଦେଖୁଛି ପ୍ରଥମ ତାରା
ସେ ଯେମିତି ଚାହିଁଛି ମୋ' ଆଖିରେ
ତା'ର ଦୁଇଟି ନୟନତାରା

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା
କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଦିନ ସରିଲା
ଏବେ ଅବସନ୍ନ ଜନ
ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସନ୍ଧ୍ୟାତାରା

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା
କେବେ ତୁମେ ଆସିବ କୁହ
ଅପେକ୍ଷାରେ ମୁଁ ତନ୍ଦ୍ରାହରା
ଆକାଶ ରହିବ ତାରା ଭରା

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲା
ଚାହିଁ ଦେଖୁଛି ପ୍ରଥମ ତାରା
ସେ ଯେମିତି ଚାହିଁଛି ମୋ' ଆଖିରେ
ତା'ର ଦୁଇଟି ନୟନତାରା।

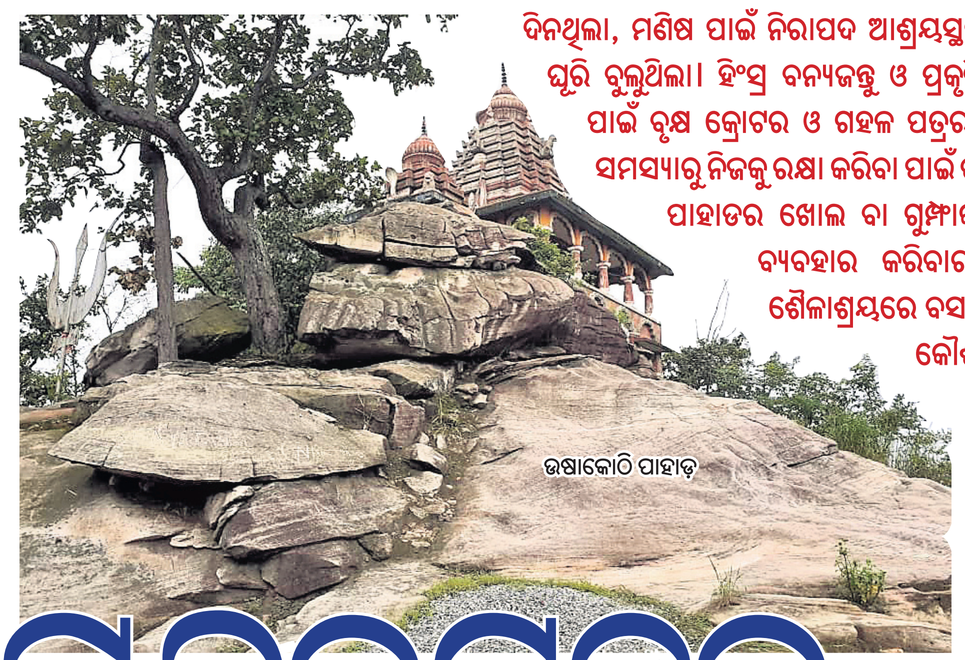

ଉଷାକୋଟି ପାହାଡ଼

ଦିନଥିଲା, ମଣିଷ ପାଇଁ ନିରାପଦ ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ ନ ଥିଲା। ସେ ଘଞ୍ଚ ବଣଜଙ୍ଗଲରେ ଘୂରି ବୁଲୁଥିଲା। ହିଂସ୍ର ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ଓ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରକୋପରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ବୃକ୍ଷ କ୍ରୋଟର ଓ ଗହଳ ପତ୍ରର ଛାୟାରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଉଥିଲା। ଏହି ସମସ୍ୟାରୁ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ପୁରାତନ ପ୍ରସ୍ତର ଯୁଗରେ ମାନବ ପାହାଡର ଖୋଲ ବା ଗୁମ୍ଫାକୁ ତାର ନିରାପଦ ଆବାସସ୍ଥଳୀରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା। ଏହି ଶୈଳାଶ୍ରୟରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ସମୟରେ ନିଜସ୍ୱ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ, ସୃଜନଶକ୍ତିର ଆଧାରରେ ପ୍ରସ୍ତର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା। ବିଶେଷକରି ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ପରିସ୍ଥିତିର ପ୍ରଭାବରେ ସେ ଶୈଳାଶ୍ରୟର ଗାତ୍ର, କାନ୍ଥ ଓ ଛାତରେ ଶୈଳଚିତ୍ର ତିଆରି କରିଥିଲା ବୋଲି ଐତିହାସିକମାନେ ମତ ଦେଇଥାନ୍ତି।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ପ୍ରସ୍ତରକଳା

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲାର ପ୍ରସ୍ତରକଳା ବିଶ୍ୱ ଐତିହ୍ୟ ମାନଚିତ୍ରରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି। ଜିଲାର ହେମଗିରି ବ୍ଲକସ୍ଥିତ ମାଣିକମୋଡା, ଲେଖାମୋଡା, ଇମଲିମୁଣ୍ଡା, ପେଟେନ୍‌ମୁଣ୍ଡା, ଛେରାମୁଣ୍ଡା, ଡୋଲାମୁଣ୍ଡା, ଟୋଙ୍ଗୋରେ ଏହି କଳାରେ ନିଖୁଣ ଚିତ୍ର ରହିଛି। ଜାମକାନିସ୍ଥିତ ଉଷାକୁପ, ବାରିକୁପ, ରାଜାମଚାନ୍, ଲେଫ୍ରିପଡା ବ୍ଲକସ୍ଥିତ ରାଜବାହାଲର ଉଷାକୋଠି ଆଦି ଶୈଳାଶ୍ରୟରେ ଚିତ୍ରିତ ଓ ଖୋଦିତ ପ୍ରସ୍ତରଚିତ୍ର ଏବେ ବି ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ସାଜିଛି।

ଜିଲାର ମାଣିକମୋଡ଼ା, ଉଷାକୋଠି, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜିଲାର ବିକ୍ରମଖୋଲ, କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲାର ଗୁଡହାଣ୍ଡି ଓ ଯୋଗୀମଠରେ ଥିବା ଶୈଳାଶ୍ରୟଗୁଡିକରେ ରହିଥିବା ଶୈଳଚିତ୍ର ଐତିହାସିକ ତଥା ଗବେଷକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଚୀନ ପ୍ରସ୍ତରଯୁଗୀୟ ପ୍ରସ୍ତରକଳା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରାମାଣିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲାର ହେମଗିରି ବ୍ଲକ ଅଧୀନ ମାଣିକମୋଡାରେ ଥିବା ଶୈଳାଶ୍ରୟରେ ୬୦ଟି ଶୈଳଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ। ଏହି ଚିତ୍ରଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପଶୁ ଯଥା ଝାମ୍ପ ଦେଉଥିବା ଗାଈ, ବିଭିନ୍ନ ଜ୍ୟାମିତିକ ଏବଂ ଅଣଜ୍ୟାମିତିକ ରେଖାଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଲାଲ, ହଳଦିଆ ଓ ଧଳା ରଙ୍ଗର ଚିତ୍ର ରହିଛି। ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଗାଢ଼ ଲାଲରଙ୍ଗରେ ମଣିଷର ଚିତ୍ର ସହିତ ଖଣ୍ଡା, ଢାଲ ଓ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ରର ଚିତ୍ର ଉଭୟ ଲାଲ ଏବଂ ଧଳା ରଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି। ହେମଗିରି ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଲେଖାମୋଡାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ୧୨ଟି ଶୈଳାଶ୍ରୟରେ ୫୦୨ଟି ଶୈଳଚିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ୩୬ଟି ଖୋଦିତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଇଥାଏ। ଏଠାରେ ଅଙ୍କିତ ମାନବ ହାତରେ ଏକ ଯଷ୍ଟି ଓ ବାଜା କାନ୍ଧରେ ପକାଇଥିବାର ଚିତ୍ରକଳା ରହିଛି। ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହରିଣ, ମାଙ୍କଡ, ଷଣ୍ଢ, ଛେଳି, ସାପ, ମୟୂରର ଚିତ୍ର ସହ ହାତ ପାପୁଲି ଓ ପାଦର ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ। ହେମଗିରି ବ୍ଲକ ଗିରିପୁର ଗ୍ରାମ ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଟୋଙ୍ଗୋ ଶୈଳାଶ୍ରୟରେ ଥିବା ୧୦୯ଟି ଶୈଳଚିତ୍ର ଖୋଦିତ ହୋଇଛି।। ତ୍ରିକୋଣାଗାର ଜ୍ୟାମିତିକ ରେଖା, ହାତ ପାପୁଲି ଓ ମହୁଫେଣାର ଚିତ୍ର ଏବଂ ରୋମାନ ଅକ୍ଷର ଏକ୍ସ, ୱାଇ ଏବଂ ଏଚ୍ ଆକାରର ଚିତ୍ର ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗରେ ରହିଛି। ହେମଗିରି ବ୍ଲକ ଧନୁବାନୁସ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲରେ ଇମଲିମୁଣ୍ଡା, ପାଟେନ ମୁଣ୍ଡା, ଡୋଲା ମୁଣ୍ଡା, ଚେରେନମୁଣ୍ଡା ଶୈଳାଶ୍ରୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତର ଚିତ୍ର ରହିଛି। ପାଟେନମୁଣ୍ଡା ଶୈଳାଶ୍ରୟ ଛତିଶଗଡ଼ ରାଜ୍ୟର ସୀମାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏଠାରେ ଲାଲରଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ରିତ ହରିଣ, ମହୁଫେଣାର ଚିତ୍ର, ତ୍ରିକୋଣାକାର ଜ୍ୟାମିତି ରେଖା ଚିତ୍ର, ୧୫୩ଟି ଶୈଳଚିତ୍ରଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ମାଛ, ବେଙ୍ଗ ଓ କଇଁଛ ଚିତ୍ର ହଳଦିଆରଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି। ଏହି ଶୈଳାଶ୍ରୟର ଚଟାଣରେ ଅନେକ ଗର୍ତ୍ତ ରହିଛି। ସେହିପରି ଜିଲାର ଲେଫ୍ରିପଡା ବ୍ଲକ ଅଧୀନ ରାଜବାହାଲଠାରେ ଉଷାକୋଠି ଶୈଳାଶ୍ରୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରାଗ୍‌ଐତିହାସିକ ମାନବର ଉପାସନାସ୍ଥଳୀ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ।

ଉଷାକୋଠି ପଥରରେ ଖୋଦେଇ ହୋଇଥିବା ଚିତ୍ର

ଐତିହାସିକ ତଥା ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ସରକାରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଡା. ସରୋଜ କୁମାର ପଟେଲ ଏ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୁହନ୍ତି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଶୈଳଚିତ୍ର ଆଜି କାଳର କରାଳ ଗର୍ଭରେ ଲୀନ ହେବାକୁ ବସିଛି। ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷାଣାବେକ୍ଷଣ ଅଭାବରୁ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି। ଭାରତୀୟ ପ୍ରତ୍ନତାତ୍ତ୍ୱିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥା ଏହି ବିରଳ ପ୍ରାଚୀନ କଳାକୃତି ଓ ଆଦିମାନବର ଆବାସସ୍ଥଳୀଗୁଡିକର ସଂରକ୍ଷଣ ଦିଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଧ୍ୟାନଦେବା ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି।

– ଜୟ ନାରାୟଣ ମେଣ୍ଡୁଲୀ

ବଦଳୁଛି କୋରାପୁଟିଆ ଜନଜାତି ସଂସ୍କୃତି

ଅସରନ୍ତି ବୈଭବରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କୋରାପୁଟ ଜିଲା। ଲୋଭନୀୟ ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ସମ୍ପଦ ଏଠି ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ମନ କିଣେ। ଏଠାରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ସରଳ ନିରୀହ ଜନଜାତି, ଏମାନଙ୍କ ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି, ଜୀବନ ଚଳଣି ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରେ। କନ୍ଧ, ପରଜା, ଗଦବା, ବଣ୍ଡା, ଅମନାତ୍ୟ, ଭତ୍ରା, ଭୂମିଆ, ଦୁରୁଆ ଓ ଗଣ୍ଡ ଜନଜାତିଙ୍କ ଚିତ୍ରିତ ଚିତ୍ରଶାଳାର ଭୂମି ଇଏ। ଏମାନଙ୍କର ନିଜର ଏକ ଭାଷା ରହିଛି। ନୃତ୍ୟ, ସଙ୍ଗୀତ, ଖାଦ୍ୟପେୟ, ପୋଷାକ ପରିଧାନ ରୀତିରେ ମଧ ରହିଛି ପାର୍ଥକ୍ୟ। ତେବେ ଆଧୁନିକତାର ଅନୁପ୍ରବେଶ ପରେ ଏହାର ତୀବ୍ର ପ୍ରଭାବ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡିଛି। ସେମାନଙ୍କ ଭାଷା, ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛେଦ, ଖାଦ୍ୟପେୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି।। ବିଭିନ୍ନ ନଦୀବନ୍ଧ ଯୋଜନା, ଶିଳ୍ପାୟନ, କୋଠାବାଡି, ରାସ୍ତାଘାଟର ନିର୍ମାଣରେ ବନଭୂମି ପଦା ହେଲା। ଜନଜାତି ମଣିଷଙ୍କ ଜୀବନ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡିଲା। ବହୁ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାଲିଗଲେ। ସଂସ୍କୃତିକୁ ବାଦ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ନିରର୍ଥକ। ଜନଜାତି ଜୀବନ କହିଲେ ଯେଉଁ ପରିବେଶ ମନକୁ ଆସେ ସେସବୁ ଜଙ୍ଗଲକୈନ୍ଦ୍ରିକ। ଆଧୁନିକତାର ସ୍ପର୍ଶରେ ଜଙ୍ଗଲ ଅବକ୍ଷୟ ଯୋଗୁ ଏବେ ସେସବୁ ପାଲଟିଛି ଦୁର୍ଲଭ। ଘନ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ଜଙ୍ଗଲର କାଠ ଏକାଠି କରି ନିଆଁ ଜଳା ହୋଇଥିବ, ପାଖରେ ଥିବ କ୍ଷୁଦ୍ର ପଲ୍ଲୀଟିଏ, ସେଇଠି ଜଙ୍ଗଲକୁ କମ୍ପାଇ ବାଦ୍ୟ ବାଜୁଥିବ, ଧାଙ୍ଗଡା, ଧାଙ୍ଗଡି ନୃତ୍ୟ କରୁଥିବେ। ଏହା ହେଉଛି କୋରାପୁଟିଆ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀର ପୁଷ କିମ୍ବା ଚଇତି ପରବର ପରିବେଶ ଯାହା ଏବେ କ୍ରମଶଃ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ।

–ଅମିତାଭ ବେହେରା

କବିତା

କୁହୁଡ଼ି ହଟେନାହିଁ

ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମହାନ୍ତି

ଜାଣିଚି, ସୋଜାରେ ଛାଡ଼ିବନି ତମେ !
ଦିନରାତି ତୁମକୁ ନିହାତି
ନିମ୍ନସ୍ତରର ପ୍ରାଣୀ କହି ଭର୍ତ୍ସନା କରିଛି ମୁଁ,
ନାନା ଅକଥ୍ୟ ଗାଳିଫଜିତ୍‌ରେ
ଲାଂଛିତ କରିଛି ତୁମକୁ, ତୁମପରି
ମହାମହିମ ଓ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ୍‌କୁ।

ଏଥିକୁ କି କଠୋର ଦଂଡ଼ାଦେଶ
ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ ତମେ, ଜଣା ନାହିଁ।
ସବୁଠୁ ଯଂତ୍ରଣାକ୍ତ, ମରଣଠୁ ଆହୁରି ବେଶି,
ପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସମସ୍ତ ନରକଠୁ
ଆହୁରି ମାରକ କିଛି ଦଣ୍ଡ ହୁଏତ...
କଳ୍ପନାର ସବୁ ସୀମା ଡେଇଁ, କେଉଁ ଦଣ୍ଡ
ମୋ’ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ ତମେ ?

ତମେ ଚାଲିଚ ମହାଦର୍ପରେ
ପହଣ୍ଡି ଠାଣିରେ ଝୁଲିଝୁଲି ରାଜପଥରେ,
ମୁଁ ଆବର୍ଜନାରେ ଜୁବୁବୁଡୁ ବସ୍ତିର ବୁଲା କୁକୁର
ଭୁକି ଚାଲିଛି ପ୍ରଚୁର ନିଷ୍ଠାରେ...
ତମେ ଜହ୍ନରେ, ମୁଁ ଜହନ୍ନମ୍‌ରେ ଜୁବୁବୁଡୁ !

ମୋ’ ହାତ ମୁଠାର ଦୁର୍ବଳ ମୁଣିରେ
କେତେ ସମୟ ଭରିଛ ତମେ
ଜଣାନାହିଁ, ଆସନ୍ନ ଏ ବିକଟ ଘୂର୍ଣ୍ଣି
ଗୋଟାଏ ନତଜାନୁ ପ୍ରାରବ୍‌ଧ
କି ଏକତରଫା ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ଯୁଦ୍ଧ
କି ଯୁଦ୍ଧଫୁଦ୍ଧ କିଛି ହିଁ ନୁହ, କେବଳ
ମୋ’ ଭଳି ଗୋଟେ ଅଦୃଶ୍ୟପ୍ରାୟ ଜୀବାଣୁର
ଏକତରଫା ଯୁଯୁତ୍ସା ?

ଗୋଟେ ଈର୍ଷାଳୁ ଭୂତଦ୍ୱାରା ତୁମପରି
ଭଲଲୋକର ଆଜୀବନ କୁତ୍ସା ?

– ଅମୃତାଶ୍ରୁ, ୩–ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନଗର
ଗ୍ୟାରେଜ୍ ଛକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର–୨

ଗଣତନ୍ତ୍ର

ସମରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମହାପାତ୍ର

ମୋତେ ମାରିଦିଅନା
ମୁଁ ତ ମରିଗଲିଣି ଅନେକ ଦିନରୁ–

କେବେ ସାମ୍ୟବାଦ ନାମରେ ବ୍ୟକ୍ତିବାଦ
କେବେ ସମାଜବାଦ ନାମରେ ବଂଶବାଦ
କେବେ ସୁଶାସନ ନାମରେ ଶୋଷଣ
କେବେ ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା ନାମରେ ଧର୍ଷଣ
କେବେ ଶିଳ୍ପାୟନ ନାମରେ ବିସ୍ଥାପନ
କେବେ କଲ୍ୟାଣ ନାମରେ କର୍ଷଣ
କେବେ ଯୋଜନା ନାମରେ ଯାତନା

କେବେ କ୍ଷମତାର ଅଳିନ୍ଦ ନିଳୟରେ
ଦୁର୍ନୀତି ପରି ଦୂଷିତ ରକ୍ତର ବନ୍ୟା

ମୁଁ କୋଉ ଦେଶର କନ୍ୟା
ଯୋଉ ଦେଶର ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାରୀ ଶାସକ ପାଇଁ
ମୋତେ ବାରମ୍ବାର କରିବାକୁ ହୁଏ ଡାକ୍ତରୀ ମାଇନା !

ଏଫ–୩୧, ସେକ୍ଟର–୬, ସିଡିଏ, କଟକ–୭୫୩୦୧୪
ମୋ: ୯୪୩୯୨୯୧୨୭୭

ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟଟନର ଗନ୍ତାଘର ଭିତରକନିକା

ଡ. ବିଜୟ କେତନ ପଟ୍ଟନାୟକ

ପ୍ରାକ୍ତନ କନିକା ରାଜ୍ୟର ଭିତିରିଆ ଅଞ୍ଚଳ ହୋଇଥିବାରୁ ନାଁ ତା’ର ଭିତରକନିକା। ଅନାବିଳ ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ଘଞ୍ଚ ହେନ୍ତାଳବନ ପରିବେଷ୍ଟିତ ଏହି ଇଲାକା ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ପାଲଟିଛି। ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳରେ, ବଙ୍ଗୋପସାଗର ତଟ ଦେଶରେ ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ, ବୈତରଣୀ ଓ ଧାମରା ନଦୀ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ତ୍ରିକୋଣ ଭୂମି ଅଞ୍ଚଳରେ ରହିଛି ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଗନ୍ତାଘର ଭିତରକନିକା ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ, ଅଭୟାରଣ୍ୟ ଓ ଗହୀରମଥା ସାମୁଦ୍ରିକ ଅଭୟାରଣ୍ୟର ତ୍ରିବେଣୀ ସଂଗମ।

ଡାଙ୍ଗମାଳ: ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଭିତରକନିକାର ଡାଙ୍ଗମାଳ ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ। ଏହି ମନୋମୁଗ୍ଧକର, ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳୀରେ ରହିଛି ଭାରତର ସର୍ବବୃହତ୍ କୃତ୍ରିମ ବଉଳା କୁମ୍ଭୀର ପ୍ରଜନନ କେନ୍ଦ୍ର। ଅନେକ ଛୋଟବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କୁଟୀର ବ୍ୟତୀତ ରହିଛି ଗୋଟେ ଛୋଟ ମ୍ୟୁଜିୟମ୍, ଯେଉଁଠି ବଉଳା କୁମ୍ଭୀର ଓ ଲୁଣା ଜଙ୍ଗଲରେ ମିଳୁଥିବା ମାଛ, କଙ୍କଡା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରୀସୃପମାନଙ୍କର କଙ୍କାଳ ସଂରକ୍ଷିତ ରହିଛି। ଦୁଇ ପଟରୁ ପହଞ୍ଚି ହେବ ଏହି ଅନନ୍ୟ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଷ୍ଟନୀ ଭିତରେ। ଭଦ୍ରକ ଜିଲାର ଚାନ୍ଦବାଲିଠାରୁ ମୋଟର ଲଞ୍ଚ୍‌ରେ ବୈତରଣୀ ନଦୀରେ କିଛିବାଟ ଗଲେ ପଡ଼ିବ ‘ଦୁର୍ଗାପୁର’ ମୁହାଣ, ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୈତରଣୀ ନଦୀର ସଂଗମସ୍ଥଳ। ଏଠାରୁ ନଦୀସ୍ରୋତରେ ତଳକୁ କିଛି ବାଟ ଗଲେ ପଡ଼ିବ ‘ଖୋଲା’। ପ୍ରାୟ ୮୫/୯୦ ବର୍ଷ ତଳେ ତତ୍କାଳୀନ କନିକା ରାଜା ଖୋଳାଇଥିଲେ ଦୁଇ କିଲୋମିଟର ଦୀର୍ଘ ଏହି କୃତ୍ରିମ ନାଳ, ଅପରପଟେ ବୋହି ଯାଇଥିବା ଭିତରକନିକା ନଦୀ ସହ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ। କୃତ୍ରିମ ଭାବରେ ଖୋଳା ଯାଇଥିବାରୁ ନାଁ ତାର ‘ଖୋଳା’। ଏହି ଖୋଳା ନାଳି ବା କ୍ରିକ୍ ବାଟରେ ଗଲେ ମୋଟର ଲଞ୍ଚ୍‌ରେ ଡାଙ୍ଗମାଳରେ ପହଞ୍ଚି ହେବ।

ବଗ ଗହନ: ବର୍ଷା ଋତୁର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ, ମୌସୁମୀ ପ୍ରବାହର ଆଗମନରେ ବଗ, ଗେଣ୍ଡାଳିଆ, ପାଣିକୁଆ, କ୍ରୋଞ୍ଚ, କର୍ମୋରାଣ୍ଟ ଆଦି ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାର ବଗ ଦମ୍ପତି ପ୍ରଜନନ ପାଇଁ ଏଠାରେ ବସା ବାନ୍ଧନ୍ତି। ଦଶ ଏକର ବ୍ୟାପ୍ତ ଗୁଆଁ ଓ ସୁନ୍ଦରୀ ଗଛର ଜଙ୍ଗଲ ମଝିରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବର୍ଷାଋତୁରେ ଗଢ଼ିଉଠେ ହଜାର ହଜାର ଦେଶୀୟ ବଗପକ୍ଷୀ ଦମ୍ପତିଙ୍କ ବସତି ଓ ପ୍ରସୂତିଶାଳା। ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ ମନେହେବ, ସତେଯେପରି ପରିବ୍ୟାପ୍ତ ଲୁଣା ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ଧଳା ଚାଦରଟିଏ କିଏ ଘୋଡ଼ାଇ ଦେଇଛି। ବର୍ଷା ଦିନେ ଯେତେବେଳେ ଭିତରକନିକାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଏ, ସେତେବେଳେ ‘ବଗ ଗହନ’ ପ୍ରକୃତ ପର୍ଯ୍ୟଟନର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ପାଲଟିଥାଏ।

ଗହୀରମଥା ବେଳାଭୂମି: ସତୁରି କିଲୋମିଟର ବ୍ୟାପ୍ତ ଗହୀରମଥା ବେଳାଭୂମିରେ ରହିଛି ‘ଏକକୂଳା’, ‘ହାବାଳି ଖଟି’, ‘ବରୁଣେଇ’, ‘ହୁକିଟୋଲା’ ଏବଂ ହ୍ୱିଲର ଆଦି ଛୋଟ ଛୋଟ ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜ ଓ ତା’ ନିକଟରେ ଥିବା ନାସି–୧, ନାସି–୨, ବାହୁବଳୀ ଏବଂ ଅଗରନାସିର ମନୋରମ ବେଳାଭୂମି। ବିଜୁଳି ଆଲୋକ ଓ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଶବ୍ଦର କୋଳାହଳଠାରୁ ଅନେକ ଦୂରରେ ଏଠି ରହିଛି ଏକ ନିଆରା ପୃଥିବୀ, ଯେଉଁଠି ଘଡ଼ିଏ ବସିଗଲେ ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ ହଜିଯାଏ ପର୍ଯ୍ୟଟକ। ବାହାର ଦୁନିଆକୁ ପୂରାପୂରି ଭୁଲିଯାଏ ସେ।

ଗହୀରମଥା ବେଳାଭୂମି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସମୁଦ୍ରକୁ ‘ଅଲିଭ୍ ରିଡ୍‌ଲେ’ କଇଁଛମାନେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଆସି ନଭେମ୍ବରରୁ ମେ’ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ଷର ଅଧାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଅଗଭୀର ଜଳରେ ରହିଥାଆନ୍ତି। ଫେବୃୟାରୀରୁ ଏପ୍ରିଲ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟାରେ ମାଈ କଇଁଛ ବେଳାଭୂମି ଉପରକୁ ଉଠିଆସି ସାମୂହିକ ଅଣ୍ଡା ଦେବାର ଦୃଶ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିରଳ। ଅଲିଭ୍ ରିଡ୍‌ଲେ କଇଁଛମାନଙ୍କର ସାମୂହିକ ଅଣ୍ଡାଦାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ‘ଆରିବାଦା’ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ। କେବଳ କୋଷ୍ଟାରିକାର ପାସିଫିକ୍ ବେଳାଭୂମି ଓ ମେକ୍ସିକୋ, ନିକାରାଗୁଆର ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରୀୟ ବେଳାଭୂମିକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ, ବିଶ୍ୱର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବେଳାଭୂମିରେ ଏହି ବିରଳ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ। **ଏକକୂଳା:** ଭିତରକନିକା ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରେ ବାହ୍ୟ ଜଗତରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ଏକାନ୍ତ ନିର୍ଜନ, ନିରୋଳା ପରିବେଶରେ ରହିଛି ‘ଏକକୂଳା’– ବନ ବିଭାଗର ଅତିଥିଶାଳା। ଗୋଟେ ପଟେ ସମୁଦ୍ର ଏବଂ ବେଳାଭୂମିର ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବାଲୁକା ଶଯ୍ୟା। ଅନ୍ୟପଟେ ମହୀପୁରା ନଈ। କେବଳ ଜୁଆର ଆସିବା ସମୟରେ ଛୋଟ ଡଙ୍ଗା ବା ବୋଟ୍‌ରେ ଏକକୂଳାରେ ପହଞ୍ଚି ହେବ। ଏଠି ରାତି ବିତାଇବା ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ନିର୍ଜନ ବିଶ୍ରାମାଗାର ଓ ତମ୍ବୁର କଟେଜ୍‌ମାନ ରହିଛି। ଯେଉଁଠି ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଟିଏ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ସ୍ନିଗ୍‌ଧ ବେଳାଭୂମିରେ ବସି ନିର୍ଜନତାର ସ୍ୱାଦ ଉପଭୋଗ କରିପାରିବ।

ହାବାଳିଖଟି: ମହୀପୁରା ନଈରୁ ବାଉଁଶଗଡ଼ ଯୋରରେ ପଶିଲେ ହାବାଳିଖଟି ଜେଟି ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚି ହେବ। ଜେଟିରୁ କିଛି ବାଟ ପାଦଚଲା ରାସ୍ତାରେ ଗଲେ ପଡ଼ିବ କାଠ ନିର୍ମିତ ପୁରାତନ ବଙ୍ଗଳାଟିଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତୋଟି ଛୋଟବଡ଼ ଅତିଥିଶାଳା। ବଙ୍ଗଳାର ସାମ୍ନା ପାର୍ଶ୍ୱରେ ରହିଛି ଦୀର୍ଘ, ନୀରବିତ ବେଳାଭୂମି। ଏକାକୂଳାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ମାଇଲ ମାଇଲ ବ୍ୟାପ୍ତ ଏହି ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବେଳାଭୂମି ‘ହାବାଳିଖଟି’ ଦେଇ ସାତଭାୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବିଯାଇଛି।

କାଳିଭଞ୍ଜଡିହା: ୮ କିଲୋମିଟର ଲମ୍ବ ଏବଂ ୧ କିଲୋମିଟର ଓସାର ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ଦ୍ୱୀପଟି ଭିତରକନିକାର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦ୍ୱୀପ। ଜାତୀୟ ଜୈବ ବିବିଧତାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ଦ୍ୱୀପ। ଏଠାରେ ତେଣୁ ହେନ୍ତାଳବନ ବା ଜୁଆରିଆ ଜଙ୍ଗଲ ଉପରେ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରଟିଏ ଖୋଲାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି। ଦ୍ୱୀପର ବିଶାଳତା ଓ ଜୈବବିବିଧତା ଅନେକ ସମୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରେ।

ହୁକିତୋଲା: ବରୁଣେଇ ମୁହାଣରୁ ଅଗରନାସି ଦେଇ ଆଉ ଟିକିଏ ତଳକୁ ଗଲେ ପଡ଼ିବ ବ୍ରିଟିଶ୍ ଅମଳରେ ନିର୍ମିତ ଅର୍ଦ୍ଧଭଗ୍ନ ଐତିହାସିକ ପ୍ରାସାଦ ‘ହୁକିଟୋଲା ବା ହୁକିତୋଳା’। ଜଣେ ବ୍ରିଟିଶ୍ ଅଫିସର ହୁକି ୱାକରଙ୍କ ନାମରେ ଏହା ନାମିତ। ଏହି ପ୍ରାସାଦଟିର ନିର୍ମାଣ ଶୈଳୀରେ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଏଠାରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବର୍ଷସାରା ଦୈନନ୍ଦିନ ବ୍ୟବହାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ବର୍ଷାଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ କରି ରଖାଯାଇପାରୁଥିଲା। ସେ ସମୟରେ ହୁକିତୋଲା ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବନ୍ଦର ଥିଲା ଏବଂ ୧୯୨୪ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଶ୍ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ଥିଲା। ଏବେ କୋଳାହଳଠାରୁ ଦୂରରେ ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଜନତାର ପସରା ମେଲାଇ ବସିଛି ହୁକିତୋଲା।

ପରିସଂସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏବଂ ପରିବେଶୀୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ହେତୁ ଭିତରକନିକାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଆର୍ଦ୍ରଭୂମିକୁ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ରାମସର ସାଇଟ୍‌ରେ ମାନ୍ୟତା ୨୦୦୨ ମସିହାରେ ମିଳିଛି। ଭିତରକନିକାକୁ ବିଶ୍ୱର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରାକୃତିକ ଐତିହ୍ୟସ୍ଥଳୀ ରୂପେ ଘୋଷଣା କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରହିଛି। ସର୍ପିଳ ଗତିରେ କୁଳୁକୁଳୁ ନାଦରେ ବୋହି ଯାଉଥିବା ଭିତରକନିକା ନଦୀରେ ନୌକାଯାତ୍ରା, ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଘଞ୍ଚ ହେନ୍ତାଳବନ, କର୍ଦ୍ଦମାକ୍ତ ନଈପଠାରେ ଘୁମେଇ ପଡ଼ିଥିବା ଅସଂଖ୍ୟ ବଉଳା କୁମ୍ଭୀର, ପର୍ଯ୍ୟଟନ କୁଟୀର ବାହାରେ ନିର୍ଜନରେ, ନିର୍ଭୟରେ ଚାରଣରତ ମୃଗଦଳ, ଖାଦ୍ୟ ଅନ୍ୱେଷୀ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର କଳରବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟହ ପ୍ରତ୍ୟୁଷ ଓ ଗୋଧୂଳିର ରୋମାଞ୍ଚକର ବର୍ଣ୍ଣ ବିଭବ ଏସବୁ ଦେଖିଲେ ମନେହେବ, କେଉଁ ନିପୁଣ ଚିତ୍ରକରର ତୂଳୀରେ ଆଙ୍କି ହୋଇଯାଇଛି ଭିତରକନିକାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମତୁଆଲା ଦୃଶ୍ୟପଟ।

–ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନ ମୁଖ୍ୟ ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ସଂରକ୍ଷକ, ଓଡ଼ିଶା, ଜାଗମରା ଭୁବନେଶ୍ୱର, ମୋ–୯୪୩୭୦୦୦୯୦୪

ଇ-ୱେଷ୍ଟରୁ ଇନୋଭେସନ

ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀର ବିକାଶ ଏବଂ କ୍ରମାଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଇ-ୱେଷ୍ଟର ପରିମାଣ ଦିନକୁ ଦିନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି। ଲୋକେ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ନିଜ କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍, ଟାବ୍‌ଲେଟ୍‌ସ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଉପକରଣକୁ ଅପ୍‌ଗ୍ରେଡ୍ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଇ-ୱେଷ୍ଟର ବୋଝ ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରେ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି। ୨୦୧୬ରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରୁ ୪୯ ମିଲିୟନ୍ ଟନ୍‌ର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ୱେଷ୍ଟ୍ ବାହାରିଥିବା ବେଳେ ଏହା ୪୫୦୦ଟି ଏଫିଲ୍ ଟାୱାର ସଦୃଶ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି। ତେବେ ୨୦୨୧ ସୁଦ୍ଧା ବିଶ୍ୱରେ ଇ-ୱେଷ୍ଟର ପରିମାଣ ୫୭ ମିଲିୟନ ଟନ୍‌ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହେବାନେଇ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଆକଳନ କରିଛନ୍ତି। ଚୀନ୍ ଏବଂ ଆମେରିକା ପଛକୁ ଭାରତ ୩ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଭାବେ ସର୍ବାଧିକ ଇ-ୱେଷ୍ଟ୍ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ନିକଟରେ ଏକ ରିପୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି। ଏପରିସ୍ଥଳେ କିଛି ଟେକ୍ କମ୍ପାନୀ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଇ-ୱେଷ୍ଟର ସୁପରିଚାଳନା ସହ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଷ୍ଟେନେବୁଲ୍ ହେବାଲାଗି ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି। ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ୱେଷ୍ଟର ପରିମାଣ ଅନେକାଂଶରେ କମିପାରିଛି।

ଆପଲ୍

ଟେକ୍ ଜାୟାଣ୍ଟ କମ୍ପାନୀ ଆପଲ୍‌ର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନବୀକରଣ ଶକ୍ତି ବା ରିନିୱେବୁଲ୍ ଏନର୍ଜି ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ। ଆପଲ୍ ଏହାର ସମସ୍ତ ଉତ୍ପାଦର ଉତ୍ପାଦର ପ୍ରସ୍ତୁତିଠାରୁ ପ୍ୟାକେଜିଂ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସବୁଥିରେ ପରିବେଶ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ। ଆପଲ୍‌ର ଆସେମ୍ବଲି ସାଇଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଜିରୋ ୱେଷ୍ଟର ମାନ୍ୟତା ପାଇଥିବା ବେଳେ ଗତ ୧୦ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆପଲ୍ ଏହାର ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶକ୍ତିର ପରିମାଣକୁ ୭୦% ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମାଇପାରିଛି। ସେହିଭଳି ଆପଲ୍ ଏବଂ ଏହାର ସପ୍ଲାୟରମାନେ ମିଳିତଭାବେ ଗ୍ରୀନ୍‌ହାଉସ୍ ଗ୍ୟାସ୍ ନିର୍ଗମନକୁ ୪୬୬,୦୦୦ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମାଇପାରିଛନ୍ତି, ଯାହାକି ଗୋଟିଏ ବର୍ଷରେ ୧ ଲକ୍ଷ କାର୍‌ରୁ ନିର୍ଗତ ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ୍ ଗ୍ୟାସ୍ ସହ ସମାନ।

ଏଚ୍‌ପି

ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀରେ ଇନୋଭେସନ ଆଣିବା ଭଳି ଏଚ୍‌ପି ସଷ୍ଟେନେବିଲିଟିରେ ଇନୋଭେସନ ଆଣି ବିଶେଷ ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଛି। ଏଚ୍‌ପି ଏହାର ଅଧିକାଂଶ ଉତ୍ପାଦକୁ ରିସାଇକଲ୍ ହୋଇଥିବା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍‌ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛି। ୨୦୨୫ ସୁଦ୍ଧା ଏଚ୍‌ପି ଏହାର ୩୦% ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦରେ ରିସାଇକଲ୍ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି। ସେହିଭଳି ଏଚ୍‌ପି ବ୍ରାଣ୍ଡର ପେପର ଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟର ଦୁଇବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ୧୦୦% ଜିରୋ ଡିଫରେଷ୍ଟେସନ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିଛି। ଗତ କିଛିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏଚ୍‌ପି ଏହାର କାର୍ବନ ଫୁଟ୍‌ପ୍ରିଣ୍ଟକୁ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ କମାଇପାରିଛି। ତେବେ ଏଚ୍‌ପିର ଏହି ପ୍ରୟାସ କେବଳ ପରିବେଶ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇନି, ବରଂ କମ୍ପାନୀର ଲାଭାଂଶକୁ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିପାଇଛଇ।

ଡେଲ୍

ଆମେରିକାନ୍ ମଲ୍ଟିନ୍ୟାସନାଲ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀ କମ୍ପାନୀ 'ଡେଲ୍' ପରିବେଶ ଉପଯୋଗୀ ବିଭିନ୍ନ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇଥିବା ବେଳେ ସେମାନେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ୭୫% ଟାର୍ଗେଟ୍ ହାସଲ କରିସାରିଛନ୍ତି। ଡେଲ୍ ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ପାଦରେ ୧୦୦ ମିଲିୟନ୍ ପାଉଣ୍ଡର ରିସାଇକେଲ୍ ହୋଇଥିବା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର କରି ରେକର୍ଡ ସୃଷ୍ଟିକରିଛି। ସେହିଭଳି ବିଶ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ସମୟରେ ଜରୁରୀ ସେବା ଯୋଗାଇଦେଇଛି। ମ୍ୟାନୁଫ୍ୟାକ୍‌ଚରିଂରୁ ନିର୍ଗତ ୱେଷ୍ଟ୍ ୱାଟର୍ ବା ବର୍ଜ୍ୟଜଳର ପରିମାଣକୁ ୪.୫୬ ମିଲିୟନ୍ କ୍ୟୁବିକ୍ ମିଟର କମାଇପାରିଛି।

ସାମ୍‌ସଙ୍ଗ୍

ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆର ମଲ୍ଟିନ୍ୟାସନାଲ କମ୍ପାନୀ 'ସାମ୍‌ସଙ୍ଗ୍‌ଗ୍ରୁପ୍' ୨୦୧୯ରେ ଏହାର ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକରେ ପରିବେଶ ଉପଯୋଗୀ ତଥା ସଷ୍ଟେନେବୁଲ୍ ପ୍ୟାକେଜିଂ ବ୍ୟବହାର କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟିକରିଛି। ରିସାଇକେଲ୍ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଏହା ପ୍ୟାକେଜିଂରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି। ଉଭୟ ମ୍ୟାନୁଫ୍ୟାକ୍‌ଚରିଂ ଏବଂ ପ୍ୟାକେଜିଂରେ ଏହା ଡିସ୍‌ପୋଜେବୁଲ୍ ମ୍ୟାଟେରିଆଲର ବ୍ୟବହାର କମାଇଦେଇଛି। ଆଗାମୀ ୨୦୩୦ ସୁଦ୍ଧା ସାମ୍‌ସଙ୍ଗ୍ ୭.୫ ବିଲିୟନ୍ ପାଉଣ୍ଡର ଇ-ୱେଷ୍ଟ୍‌କୁ ରିସାଇକେଲ ବା ପୁନଃ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି। ସେହିଭଳି ନବୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ବା ରିନିୱେବୁଲ୍ ଏନର୍ଜିର ବ୍ୟବହାରକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି କମ୍ପାନୀ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛି।

ଲିନୋଭୋ

ଲିନେଭୋ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଏହାର ଜନଉପଯୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଯେତିକି ଲୋକପ୍ରିୟତା ହାସଲ କରିଛି ପରିବେଶ ଉପଯୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗି ମଧ୍ୟ ସେତିକି ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇଛି। ଲିନୋଭୋର କର୍ପୋରେଟ୍ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଆରମ୍ଭକରି ମ୍ୟାନୁଫାକ୍‌ଚରିଂ ହବ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସବୁଠାରେ ସଷ୍ଟେନେବିଲିଟିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥାଏ। ୨୦୨୧ ସୁଦ୍ଧା ଲିନୋଭୋ ଏହାର ଗ୍ରୀନ୍‌ହାଉସ୍ ଗ୍ୟାସ୍ ଏମିଶନକୁ ୪୦% ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମାଇବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି। ସେହିଭଳି ପ୍ରଡକ୍ଟ ପ୍ୟାକେଜିଂରେ ମଧ୍ୟ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ। ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଓ ଅନ୍ୟା ସାମଗ୍ରୀ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହା ଆଖୁ ଓ ବାଉଁଶକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ୟାକେଜିଂକୁ ଅଧିକ ପତଳା ଓ ହାଲ୍‌କା କରିଥାଏ। କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ଇଣ୍ଟେଲ୍, ଆସସ୍ ଭଳି ଟେକ୍ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ସଷ୍ଟେନେବିଲିଟିକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି।

ମାଇକ୍ରୋସଫ୍ଟ

ମଲ୍ଟିନ୍ୟାସନାଲ ଟେକ୍ନୋଲୋଜୀ କମ୍ପାନୀ 'ମାଇକ୍ରୋସଫ୍ଟ' ଏହାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଷ୍ଟେନେବିଲିଟିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥାଏ। ୨୦୨୩ ସୁଦ୍ଧା ମାଇକ୍ରୋସଫ୍ଟର ୭୦% ମାସିଭ୍ ଡାଟା ସେଣ୍ଟରଗୁଡ଼ିକୁ ନବୀକରଣ ଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତିରେ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି। ସେହିଭଳି ୨୦୩୦ ସୁଦ୍ଧା ଏହି କମ୍ପାନୀ କାର୍ବନ୍ ନେଗେଟିଭ୍ ହେବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥିବା ବେଳେ ୨୦୫୦ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ନିଜର କାର୍ବନ ନିଗମନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି। ପ୍ରତି ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କାର୍ବନ ଏମିସନ ପିଛା ମାଇକ୍ରୋସଫ୍ଟ ୧୫ ଡଲାରର ଇଣ୍ଟରନାଲ କାର୍ବନ ଫି ଚାର୍ଜ କରି ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ଦିଗରେ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଛି। ଏହି ଫାଇନ୍ ଅର୍ଥରେ ମାଇକ୍ରୋସଫ୍ଟ ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶ ଉପଯୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାନ କରିଥାଏ। ସେହିଭଳି ମାଇକ୍ରୋସଫ୍ଟ ଏହାର ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ରିସାଇକେଲ ଓ ପୁନଃ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ।

–ସସ୍ମିତା ପାଇକରାୟ

ପଲଟନ କୂଅର ପାଣି

ସମ୍ବଲପୁର ମାଟି ଐତିହାସିକ କୀର୍ତ୍ତିରାଜି, ପରମ୍ପରା, ସଂସ୍କୃତିକୁ ନେଇ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ବହନ କରିଆସିଛି। ଏହି ବୀର ମାଟିର ପାହାଡ, ପୁଷ୍କରିଣୀ, ନଦୀ ଓ କୂଅରେ ସାଇତା ହୋଇ ରହିଛି ଅନେକ ଇତିହାସ । ସେମିତି ଏକ କୂଅ ରହିଛି ସମ୍ବଲପୁର ସହରର ମଧ୍ୟଭାଗରେ । ଜିଲା ସ୍କୁଲ ଛକରେ ରହିଥିବା ଏହି ଐତିହାସିକ ସ୍ମାରକୀ 'ପଲଟନ୍ କୂଅ' ନାମରେ ପରିଚିତ । ଏହି କୂଅଟି ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ମୂକସାକ୍ଷୀ ସାଜିଛି । ଏହି ସମୟରେ ବସନ୍ତ ଓ ହଇଜା ରୋଗ ବ୍ୟାପୁଥିଲା । ରୋଗର ଉପଶମ ପାଇଁ ଲୋକେ ପଲଟନ କୂଅର ପାଣିକୁ ପାନୀୟ ଜଳ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ନଜିର ରହିଛି ।

ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟାନୁସାରେ ବ୍ରିଟିଶ ସରକାରଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ଉଲଗୁଲାନ ଡାକରା ଦେଇଥିଲେ । ଏପରି ଡାକରାରେ ବ୍ରିଟିଶ ଅଧିକାରୀମାନେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ଶାସନକୁ ଠିକ୍ ଭାବେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ ମୁକାବିଲା କରିବା ଲାଗି ରାଞ୍ଚି, କଟକ, ରାୟପୁର ଓ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟରୁ ସୈନ୍ୟ ସହାୟତା ଲୋଡ଼ା ଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ୍ ରେଜିମେଣ୍ଟ (ପଲଟନ୍) ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଆସିଥିଲା । ପଲଟନ୍ ମାନଙ୍କ ପାନୀୟ ଜଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ୧୯୬୦ ଦଶକର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏହି କୂଅ

ଖୋଳା ଯାଇଥିଲା । ସମ୍ବଲପୁର ସହରରେ ରହୁଥିବା ପଲଟନ (ସୈନ୍ୟ)ମାନଙ୍କ ବାସସ୍ଥଳୀକୁ ପେନସନପଡା ଓ ଖନନ କରାଯାଇଥିବା କୂଅକୁ ପଲଟନ କୂଅ ଭାବେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପଲଟନ୍ କୂଅର ପାଣିରେ ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ଭରି ରହିଥିଲା। ସେହି ପାଣି ବ୍ୟବହାର କରି ହଇଜା, ବସନ୍ତ ଭଳି ମହାମାରୀରେ ପୀଡ଼ିତ ରୋଗୀମାନେ ସୁସ୍ଥ ହେଉଥିଲେ ବୋଲି ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି। ପୁରୁଣା ବଙ୍ଗଳା ପୁସ୍ତକ ନବ ଯୁଗେର୍ ମହାପୁରୁଷରେ ସ୍ୱାମୀ ଆତ୍ମାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନୀ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ସମ୍ବଲପୁରର ପଲଟନ୍ କୂଅ, ବୁଢ଼ାରଜା ପାହାଡ଼ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି। ପୁସ୍ତକ ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ ସ୍ୱର୍ଗତ ବୀରେନ ସରକାରଙ୍କ ବାପା ସୁଶିଲ ସରକାର ୧୯୧୬ ଦଶହରା ମହାସପ୍ତମୀରେ ବେଲୁର ମଠ ଯାଇଥିଲେ । ସ୍ୱାମୀ ସୁଧାନନ୍ଦଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରି ଆତ୍ମାନନ୍ଦଙ୍କୁ ସମ୍ବଲପୁର ପରିଦର୍ଶନ ଲାଗି ଡାକିଥିଲେ । ବିଜୟା ଦଶମୀ ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ହାୱଡାରୁ ଟ୍ରେନ ଯୋଗେ ସ୍ୱାମୀ ସୁଧାନନ୍ଦ ସମ୍ବଲପୁର ଆସିଥିଲେ । ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ସ୍ୱାମୀ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପଡିଥିଲେ । ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କୁ ଡା. ତାରକାନାଥ ମିତ୍ର ଚିକିତ୍ସା କରିଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ପଲଟନ କୂଅର ପାଣି ଆଣି ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କୁ କିଛି ଦିନ ଲଗାତାର ପିଇବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହାପରେ ସେ ସୁସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ସେହିପରି ପ୍ରଖ୍ୟାତ ବଙ୍ଗଳା ଲେଖକ ପ୍ରବୋଧ ସାନ୍ୟାଲ ମଧ୍ୟ ପଲଟନ କୂଅର ପାଣିକୁ ବିଚିତ୍ର ପାଣି ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ସେ ହିମାଳୟ ବୁଲିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ଅଦ୍ଭୁତ ପାଣି ପିଇ ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପଲଟନ କୂଅ ପାଣି ପିଇ ତାଙ୍କର ହଜମ ଶକ୍ତି, ଖାଇବା ଶକ୍ତି ବଢ଼ି ଥିବା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ସଂପ୍ରତି ଏହି ଐତିହାସିକ ପଲଟନ କୂଅ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଛୋଟ ବଗିଚାଟିଏ ରହିଛି । ବଗିଚା ମଝିରେ ମିଶାଇଲ୍ ମ୍ୟାନ୍ ତଥା ଭାରତର ପୂର୍ବତନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଡ. ଏପିଜେ ଅବଦୁଲ କଲାମ୍‌ଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ହେଲେ ସେଠାରେ ଏହି କୂଅ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୌଣସି ବର୍ଣ୍ଣନା ନାହିଁ। ଯଦି ସେଠାରେ ଏକ ଫଳକରେ ପଲଟନ୍ କୂଅ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଆ'ନ୍ତା, ତେବେ ତାହା ଛାତ୍ରୀଛାତ୍ର, ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ହୁଅନ୍ତା ବୋଲି ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀମାନେ କହିଛନ୍ତି।

–ବି. ଶଙ୍କର

ପଛ କଲେ ଚାକିରି, ପଡ଼ିଲେ ପକ୍ଷୀ ପ୍ରେମରେ...

କେବେ ସଉକରେ ପାଳୁଥିଲେ ଚଢ଼େଇ। ଏବେ ତାହା ଦେଉଛି ଲକ୍ଷାଧିକ ଟଙ୍କାର ରୋଜଗାର। ମୋଟା ଅଙ୍କର ଚାକିରିକୁ ପଛ କରି ପକ୍ଷୀପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଥିବା ଏହି ଯୁବ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଜଣକ ହେଲେ ଗିରିଜା ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର। ତାଙ୍କ ଫାର୍ମରେ ଏବେ ଶୋଭା ପାଉଛନ୍ତି ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ, ଆମାଜନ ସମେତ ଦେଶବିଦେଶର ବହୁ ପକ୍ଷୀ। କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ମିଳନ କରାଇ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛନ୍ତି ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ଶାବକ।

ପକ୍ଷୀଙ୍କ କିଚିରିମିଚିରି ଶବ୍ଦ ସହ ସକାଳ ଆରମ୍ଭ କରୁଥିବା ଗିରିଜା ହେଉଛନ୍ତି ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲା ଭୁବନ ବ୍ଲକ ମାର୍ଥାପୁର ବ୍ରାହ୍ମଣଶାସନର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଏବଂ ପୁଷ୍ପାରାଣୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପୁଅ। ପେସାରେ ଇଞ୍ଜିନିୟର। ପାଠପଢ଼ା ସରିବା ପରେ ମୁମ୍ବାଇର ଏକ ଘରୋଇ କମ୍ପାନୀରେ ମାସିକ ୯୨ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ଚାକିରି କରୁଥିଲେ। ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣା ତାଙ୍କ ଜୀବନର ମୋଡ଼ ବଦଳାଇଦେଲା। ଅଣ୍ଟାରେ ଆଘାତ ଲାଗିବା ପରେ ଆଉ କାମ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ। ଚାକିରି ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ପରିସ୍ଥିତି ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା। ପିଲାଦିନୁ ପକ୍ଷୀପାଳନ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ କାରଣରୁ ଗିରିଜା ମୁମ୍ବାଇସ୍ଥିତ ଭଡ଼ାଘରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ପକ୍ଷୀ ପାଳିଥିଲେ। ଘରବାହୁଡ଼ା ପରେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ରୂପ ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଯାହା ୨୦୧୫ରେ ନେଇଥିଲା ସଫଳ ରୂପ।

ଗିରିଜାଙ୍କ କୋଠା ଉପରେ ଏବେ ଶୋଭା ବଢ଼ାଉଛି ୨୦୦ ବର୍ଗଫୁଟର ପକ୍ଷୀବିହାର। ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ୬୦ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ପକ୍ଷୀ କିଣି ଆଣି ସେଗୁଡ଼ିକର ଲାଳନପାଳନ କରିଥିଲେ। ଏବେ ଏହି ବ୍ୟବସାୟ ୩୫ ଲକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଲାଣି। ତାଙ୍କ 'ଦି ଏକ୍ସୋଟିକା ଫାର୍ମ'ରେ ଏବେ ୨୨ ପ୍ରଜାତିର ପକ୍ଷୀ। ପାଇନ୍‌ଆପଲ କନ୍ୟୁର, ବ୍ଲୁ ଗ୍ରୀନ୍ ଚିକ୍ କନ୍ୟୁର, ସନ୍ ଚିକ୍ କନ୍ୟୁର, ୟେଲୋ ସାଇଡେଡ୍ କନ୍ୟୁର, ସନ୍ କନ୍ୟୁର, ବ୍ରୋଞ୍ଜ ୱିଙ୍ଗ୍‌ଡ ପିନ୍‌ସ, ସେନେଗାଲ ପାରଟ, ପାଟାଗୋନିଆନ କନ୍ୟୁର, ରେଇନ୍‌ବୋ ଲରି, ରେଡ୍ କଲର୍‌ଡ ଲରି, ଡସ୍କି ଲରି, ଚାର୍ଟିଂ ଲରି , ବ୍ଲାକ୍ ଉଇଙ୍ଗ୍‌ଡ ଲରି, ବ୍ଲୁ ଆଣ୍ଡ୍ ଗୋଲ୍ଡ ମକାଓ ପ୍ରମୁଖ ଭଲ ବ୍ୟବସାୟ ହେଉଛି। ଫାର୍ମର ସବୁଠୁ ବିରଳ ଏବଂ ଦାମୀ ପ୍ରଜାତିର ପକ୍ଷୀ 'ବ୍ଲୁ ଆଣ୍ଡ୍ ଗୋଲ୍ଡ ମକାଓ'ର ଦାମ୍ ୧ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା। ପୂର୍ବରୁ କେବଳ ଢେଙ୍କାନାଳ, ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପକ୍ଷୀ ବ୍ୟବସାୟ ସୀମିତ ଥିଲା। ହେଲେ ଗିରିଜାଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଏବେ ଏହା ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଜିଲା ସମେତ ବାଙ୍ଗାଲୋର, ହାଇଦ୍ରାବାଦ, କେରଳ, କୋଲକାତା ଯାଏ ପହଞ୍ଚିଲାଣି।

ସ୍ଥାନୀୟ ଚାଷୀଙ୍କୁ ମିଳିଛି ରୋଜଗାର

ବ୍ୟବସାୟିକ ଭିତ୍ତିରେ ପକ୍ଷୀ ଫାର୍ମ କରିବା ସହଜ ନୁହେଁ। ଚଢ଼େଇଙ୍କ ନିୟମିତ ଯତ୍ନ ନେବା ସାଙ୍ଗକୁ ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଦେବା ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ପାଲଟିଥାଏ। ପୂର୍ବରୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଗିରିଜା ବାହାର ବଜାର ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ। ହେଲେ ଏବେ ସ୍ଥାନୀୟ ଚାଷୀଙ୍କଠାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ମଞ୍ଜି, ଚିନାବାଦାମ, ଧାନ, ମଦାନା, ମକା, ପିଜୁଳି, କାକୁଡ଼ି, ଅମୃତଭଣ୍ଡା ସହଜରେ ସଂଗ୍ରହ କରୁଛନ୍ତି। ଆଞ୍ଚଳିକ ଚାଷୀ ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷୀ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହେଉଛନ୍ତି।

ପାଲଟିଛି ସେଲ୍‌ଫି ପଏଣ୍ଟ

ଗିରିଜାଙ୍କ ପକ୍ଷୀ ଫାର୍ମ ପାଇଁ ଭୁବନ ବ୍ଲକର ମଫସଲ ଗାଁ ମାର୍ଥାପୁର ନୂତନ ପରିଚୟ ପାଇଛି। ଏଠାକୁ ପକ୍ଷୀ କିଣିବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସମେତ ବାହାର ରାଜ୍ୟର ବହୁ ଚଢ଼େଇପ୍ରେମୀ ଆସୁଛନ୍ତି। କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ, 'ଦି ଏକ୍ସୋଟିକା ଫାର୍ମ' ଏବେ ଯୁବତୀଯୁବକଙ୍କ ପାଇଁ ପାଲଟିଛି ସେଲ୍‌ଫି ପଏଣ୍ଟ।

– ବିକ୍ରମ ପ୍ରସାଦ ପଣ୍ଡା
ତଥ୍ୟ– ବିପିନ ବିହାରୀ ସେଠୀ

ମନ କିଣିବ ହୁମୁରୀ ତାମ୍ପରା

ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଭରପୂର ତଥା ସୁବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଜଳରାଶିର ଭଣ୍ଡାର ହୁମୁରୀ ତାମ୍ପରା ହ୍ରଦ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲା ଛତ୍ରପୁରଠାରୁ ୨ କି.ମି. ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ହ୍ରଦର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ରହିଛି ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବେଳାଭୂମି। ଝାଉଁ, କାଜୁ ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ କିଆବୁଦା ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ୮ କି.ମି. ବ୍ୟାପ୍ତ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଜଳରାଶି। ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତାମ୍ପରାକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀର ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛନ୍ତି। ଏଥିସହ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମଧ୍ୟ ଏହାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସି ସ୍ୱଦେଶ ଦର୍ଶନ ଯୋଜନାରେ ସାମିଲକରି ୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି। ଏବେ ତାମ୍ପରାର ନୂଆରୂପ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି, ଯାହାକି ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବ। କରୋନା ଯୋଗୁ ଶଟ୍‌ଡାଉନ୍ ଓ ଲକ୍‌ଡାଉନ୍ ନେଇ ମାର୍ଚ୍ଚରୁ ଏଠାରେ ଥିବା ଜେଟି, ବୋଟିଂ, ୱାଟର ସ୍ପୋର୍ଟସ ବନ୍ଦ ରହିଛି । ମାତ୍ର ଏବେ ମାସେ ହେଲା ତାମ୍ପରା ହ୍ରଦ ନିକଟକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଅନୁମତି ମିଳିଛି । ତେବେ କିଛି ସୁବିଧା ନ ଥିବାରୁ ବାହାରୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସିବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି । ଜେଟି, ବୋଟିଂ, ୱାଟର ସ୍ପୋର୍ଟସ ଏହି ମାସରେ ଖୋଲିବ ବୋଲି ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି । ଏ ତାମ୍ପରା ଅପରପାର୍ଶ୍ୱରେ ଝାଉଁ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରେ ସମୁଦ୍ର ବେଳାଭୂମି ରହିଛି । ୱାଟର ସ୍ପୋର୍ଟସ ଓ ବୋଟିଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପବ୍ଲିକ ପ୍ରାଇଭେଟ ପାର୍ଟନରଶିପ୍‌ରେ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଏବେ ତାମ୍ପରା ହ୍ରଦର ନୂଆ ରୂପ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ ପର୍ଯ୍ୟଟକ। ଡିଆରଡିଏ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ ଓ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ବୋଟ କ୍ଲବଠାରୁ ଏବେର ଥିବା ତାମ୍ପରା ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକରଣ, ପାର୍କ, ଆଲୋକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଥିରେ ଯୋଡି ହୋଇଯାଇଛି। ତାମ୍ପରା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳୀର ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଟିଡିସି ପକ୍ଷରୁ ମଧ୍ୟ ହ୍ରଦ ନିକଟରେ ପାଣି ଓ ଟଏଲେଟ୍ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ଓ ସ୍ନାକ୍ସ ବାର୍ ନିର୍ମାଣ ସରିଛି । ଏହା ଏହି ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବ ବୋଲି ଜିଲା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି। ଏହି କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ରମ୍ଭା ପାନ୍ଥ ନିବାସ ମ୍ୟାନେଜରଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ୧ କୋଟି ୪୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିଲା। ଏଥିସହ ତାମ୍ପରା ହ୍ରଦ ନିକଟରେ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକ ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧା କରିଛନ୍ତି। ଅଗସ୍ତି ନୂଆଗାଁରୁ ଆର୍ଯ୍ୟପଲ୍ଲୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାମ୍ପରା ହ୍ରଦର ଓସାର ୧.୨୫ କି.ମି. ରହିଛି। ଏହାର ଗଭୀରତା ୧୪ ଫୁଟ୍। ତାମ୍ପରାରୁ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ମିଳୁଛି। ଏଥିସହ ଛତ୍ରପୁର ସହରକୁ ମଧ୍ୟ ଏଠାରୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ହ୍ରଦର ପାଣି ମଧୁର ହୋଇଥିବାରୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଧୀବରମାନେ ଏଠାରୁ ମାଛ ଧରିଥାନ୍ତି ।

–ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ପାଢ଼ୀ

ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ ବଢ଼ୁଛି ଆଦର

ଧାରାବାହିକ 'ସୁଭଦ୍ରା'ରେ ସୁମନ୍-ନୀଲ୍

ଘରେ ବସି ମନୋରଞ୍ଜନ କରିବାର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ମାଧ୍ୟମ ପାଲଟିଛି ଟେଲିଭିଜନ୍। ଦିନ ଥିଲା, ଖବର ଜାଣିବାକୁ ହେଉ ଅବା ଗୀତ-ନାଟକ ଶୁଣିବାକୁ ରେଡିଓ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା। ତା'ପରେ ଆସିଲା ଦୂରଦର୍ଶନ। ଏବେ ଅନେକ ଘରୋଇ ଚ୍ୟାନେଲ୍‌ରେ ପ୍ରସାରିତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ କେତେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି ତାହା କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ। ଏପରି କି କେବଳ ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚ୍ୟାନେଲ୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି। ଏଥିରେ ଧାରାବାହିକ, ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର, ରିୟଲିଟି ଶୋ' ଆଦିର ପ୍ରସାରଣ ଘରେ ବସି ନିଜକୁ ଏଣ୍ଟରଟେନ୍ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇଛି। ସାମାଜିକ କଥାବସ୍ତୁ, ନାରୀକୈନ୍ଦ୍ରିକ କାହାଣୀ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଧାରାବାହିକ ବେଶ୍ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇପାରିଛି। ତା'ସହ ପୌରାଣିକ ବିଷୟ ଉପରେ ନିର୍ମିତ ଧାରାବାହିକର ରହିଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମହତ୍ତ୍ୱ। 'ରାମାୟଣ' 'ମହାଭାରତ' ଧାରାବାହିକ ସେତେବେଳେ ଡିଡି ନ୍ୟାଶନାଲରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ମାଇଲଷ୍ଟୋନ୍। ନିକଟରେ କରୋନା ମହାମାରୀ ସମୟରେ ଦୂରଦର୍ଶନରେ ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ, ଶ୍ରୀକ୍ରିଷ୍ଣା ପରି ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକର ପୁନଃ ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଖାସ୍ କଥା ହେଲା, ଏହି ସମୟରେ ଏହାର ଲୋକପ୍ରିୟତା ଆହୁରି ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା। ୧୯୭୦-୯୦ରେ ଦୂରଦର୍ଶନରେ ଦର୍ଶକଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିଲା ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ। କାରଣ ଏହି ଦଶକ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଲୋକପ୍ରିୟ ଧାରାବାହିକ 'ରାମାୟଣ' ଏବଂ 'ମହାଭାରତ' ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା। ପୌରାଣିକ କଥାବସ୍ତୁକୁ ଧାରାବାହିକର ରୂପ ଦେବା ଏବଂ ତାହାକୁ ଜାତୀୟ ଚ୍ୟାନେଲ୍‌ରେ ପ୍ରସାରଣ କରିବାକୁ ଏକ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ଭାବରେ ନେଇଥିଲେ ସେ ସମୟର ଆଗଧାଡ଼ିର ପ୍ରଯୋଜକ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ରାମାନନ୍ଦ ସାଗର। ବିଭିନ୍ନ ବାଧାବିଘ୍ନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସେ ଏପରି ଲୋକପ୍ରିୟ ବିଷୟକୁ ଧାରାବାହିକରେ

ଧାରାବାହିକ 'ରାମାୟଣ'ରେ ଅରୁଣ-ଦୀପିକା

ପରିଣତ କରି ପ୍ରସାରିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ। ୧୯୮୭ ଜାନୁୟାରୀ ୨୪ରେ 'ରାମାୟଣ' ଧାରାବାହିକର ପ୍ରଥମ ଏପିସୋଡ୍ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା। ୭୮ ଏପିସୋଡ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ମେଗା ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ ସେ ସମୟରେ ବେଶ୍ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇ ଧାରାବାହିକ ଦୁନିଆରେ ଏକ ନୂଆ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା। ସେତେବେଳେ ଦର୍ଶକ ଏହାର ପ୍ରସାରଣ ଦେଖିବାକୁ ଏପରି ପାଗଳ ହୋଇଯାଉଥିଲେ ଯେ ରାସ୍ତାଘାଟ ଶୂନ୍‌ଶାନ ହୋଇଯାଉଥିଲା। ଏହି ଧାରାବାହିକର ରାମ-ସୀତା ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରୁଥିବା ଅରୁଣ ଗୋଭିଲ୍ ଏବଂ ଦୀପିକା ଚିଖଲିୟାଙ୍କୁ ଅନେକେ ଜୀବନ୍ତ ରାମ-ସୀତା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଥିଲେ। କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସୁନୀଲ ଲାହିରି (ଲକ୍ଷ୍ମଣ), ଦାରା ସିଂ (ହନୁମାନ), ଅରବିନ୍ଦ ତ୍ରିବେଦୀ (ରାବଣ), ବିଜୟ ଆରୋରା (ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ) ଏବଂ ଲଳିତା ପାୱାର (ମନ୍ଥରା)ଙ୍କ ଅଭିନୟ ଧାରାବାହିକଟିକୁ ଆହୁରି ଲୋକପ୍ରିୟ କରାଇପାରିଥିଲା। ଏପରି କି ଚଳିତବର୍ଷ କରୋନା ମହାମାରୀ ସମୟରେ ଦୂରଦର୍ଶନ ପକ୍ଷରୁ ଏହାର ପୁନଃ ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଆଶାତୀତ ସଫଳତା ହାସଲ କରିଥିଲା। ବି.ଆର. ଚୋପ୍ରାଙ୍କ ପ୍ରଯୋଜିତ ଏବଂ ରବି ଚୋପ୍ରାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ମେଗା ତଥା ଦର୍ଶକାଦୃଶ ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ 'ମହାଭାରତ'। ୧୯୮୮ ଅକ୍ଟୋବର ୨ରେ ଏହାର ପ୍ରଥମ ଏପିସୋଡ୍ ଦୂରଦର୍ଶନରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା। ୯୪ ଏପିସୋଡ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ଧାରାବାହିକକୁ ଦର୍ଶକ ଏପରି ଗ୍ରହଣ କଲେ ଯେ, ତାହା ସବୁଠାରୁ ଲୋକପ୍ରିୟ ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ ଆଖ୍ୟା ପାଇଥିଲା। ଉକ୍ତ ସିରିଏଲ୍‌ରେ ମୁକେଶ ଖାନ୍ନା (ଭୀଷ୍ମ), ନିତେଶ ଭରଦ୍ୱାଜ (କୃଷ୍ଣ), ରୂପା ଗାଙ୍ଗୁଲି (ଦ୍ରୌପଦୀ), ଗୁଫି ପେଣ୍ଟାଲ (ଶକୁନି), ପଙ୍କଜ ଧୀର (କର୍ଣ୍ଣ), ଗଜେନ୍ଦ୍ର ଚୌହାନ (ଯୁଧିଷ୍ଠିର), ପ୍ରବୀଣ କୁମାର (ଭୀମ) ଏବଂ ଅର୍ଜୁନ (ଅର୍ଜୁନ)ଙ୍କ ଭୂମିକା କେତେ ଜୀବନ୍ତ ଥିଲା, ତାହା ଯିଏ ଦେଖିଛି ସିଏ ଜାଣିଛି। ଚଳିତବର୍ଷ କୋଭିଡ୍ ଲକ୍‌ଡାଉନ୍ ସମୟରେ ଦୂରଦର୍ଶନ ପକ୍ଷରୁ ଏହାର ପୁନଃ ପ୍ରସାରଣ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବେଶ୍ ମନୋରଞ୍ଜନର ଖୋରାକ ଯୋଗାଇଥିଲା। ଏହାବ୍ୟତୀତ ଲୋକପ୍ରିୟ ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି 'ଶ୍ରୀକ୍ରିଷ୍ଣା'। କରୋନା ଲକ୍‌ଡାଉନ୍ ସମୟରେ ଦୂରଦର୍ଶନ ପକ୍ଷରୁ ଏହାର ମଧ୍ୟ ପୁଣି ଥରେ ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ରବି ଚୋପ୍ରାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ତଥା ୨୦୦୦ ମସିହାରେ ପ୍ରସାରିତ ଅନ୍ୟତମ ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ 'ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ' ବେଶ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା। ଏଥିରେ କୃଷ୍ଣ ଭୂମିକାରେ ନିତେଶ ଭରଦ୍ୱାଜ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରୋଲ୍‌ରେ ବୈଦେହୀ ଅମୃତେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ। ଚଳିତବର୍ଷ ଲକ୍‌ଡାଉନ୍ ସମୟରେ ଏହାର ପୁନଃ ପ୍ରସାରଣ ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବେଶ୍ ଆମୋଦିତ କରିଥିଲା। ଏଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ 'ସଙ୍କଟମୋଚନ ମହାବଳୀ ହନୁମାନ', 'ମହିମା ଶନିଦେବ କି', 'ଜୟ ଗଙ୍ଗା ମୟା', 'ଓଁ ନମଃ ଶିବାୟ', 'ଜୟ ହନୁମାନ' ଆଦି ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମନୋରଞ୍ଜନ ଯୋଗାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଛି।

ଓଡ଼ିଆରେ ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ

ଓଡ଼ିଆରେ ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ 'ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ' ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ବିଜୟ କାନ୍ଦୋଇ। ହର ପଟ୍ଟନାୟକ-ହିମାଂଶୁ ପରିଜା (ଚଣ୍ଡୀ)ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଏହା ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବେଶ୍ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା। ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କଥାବସ୍ତୁକୁ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଏଥିରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା। ତରଙ୍ଗ ଚ୍ୟାନେଲ୍‌ରେ ପ୍ରସାରିତ ଏହି ଧାରାବାହିକରେ ମନ୍ମଥ ମିଶ୍ରଙ୍କର ସ୍ୱର ସଂଯୋଜନାରେ ସଙ୍ଗୀତ କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନ ଥିଲା। ଧାରାବାହିକର ଚିତ୍ରନାଟ୍ୟ ଏବଂ ସଂଳାପ ରଚନା କରିଥିଲେ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଳାପକାର ବିଜୟ ମିଶ୍ର। ସେହି ସମୟରେ ଏହି ଧାରାବାହିକ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ୱାଦର ମନୋରଞ୍ଜନ ଯୋଗାଇଥିଲା। ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ ସମୀର ତ୍ରିପାଠୀ (ଜଗନ୍ନାଥ), ଡ. ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର (ବଳରାମ) ଏବଂ ମେଘନା ମିଶ୍ର (ଲକ୍ଷ୍ମୀ)। ନିକଟରେ ଜି ସାର୍ଥକ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା ଆଉ ଏକ ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ, ଯାହାର ଶୀର୍ଷକ ଥିଲା 'ସୁଭଦ୍ରା'। ଚଳିତବର୍ଷ ଜୁନ୍ ମାସରୁ ଏହାର ପ୍ରସାରଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନଭେମ୍ବର ୬ରେ ଶେଷ ହୋଇଛି। ୧୦୮ ଏପିସୋଡ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ଧାରାବାହିକର ଟାଇଟଲ (ସୁଭଦ୍ରା) ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ ସୁମନ ପଟ୍ଟନାୟକ। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ନୀଲ୍ (ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ) ଏବଂ ଦୀପିକା ତ୍ରିପାଠୀ (ଦ୍ରୌପଦୀ)ଙ୍କ ଅଭିନୟ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବେଶ୍ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା। ଧାରାବାହିକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଦେଇଥିଲେ ଅଜୟ ରଥ। ଏହାବ୍ୟତୀତ କେତୋଟି ହିନ୍ଦୀ ଧାରାବାହିକର ଓଡ଼ିଆ ଡବିଂ କରାଯାଇ ତାହାର ପ୍ରସାରଣ ଘରୋଇ ଚ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକରେ ଚାଲୁ ରହିଛି।

ସେମାନଙ୍କ ମତରେ...

ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ ସବୁବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର : ମହେଶ ହାଜ୍‌ରା (ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ)

ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ ସବୁବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୋଲି କହିବି। କାରଣ ଏହାର କଥାବସ୍ତୁ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାର କ୍ଷମତା ରଖିଥାଏ। ତା' ହୋଇ ନ ଥିଲେ ପୂର୍ବରୁ ରେକର୍ଡ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା 'ରାମାୟଣ', 'ମହାଭାରତ' ପରି ମେଗା ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ କରୋନା ସମୟରେ ପୁଣି ଥରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ଦର୍ଶକାଦୃତ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା। ଅନେକ ପୁରାଣ ପଢ଼ିବା ଅପେକ୍ଷା ଏହା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଧାରାବାହିକ ଦେଖିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥାଆନ୍ତି। ଏପରି ସିରିଏଲର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦର୍ଶକ ଅଛନ୍ତି। ଏବେ ବିଶେଷଭାବରେ ଯୁବପିଢ଼ି ଏଭଳି ଧାରାବାହିକ ଦେଖିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି। ତାହା ବ୍ୟତୀତ ନୂଆ ଟେକ୍ନୋଲୋଜିକୁ ଆଧାର କରି ଏପରି ସିରିଏଲ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଉଛି। ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ ଦର୍ଶକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସବୁବେଳେ ଆଦୃତ ହୋଇଆସିଛି ଏବଂ ଏହି ଧାରା ଭବିଷ୍ୟତରେ ବଜାୟ ରହିବ ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ।

ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ ଯେତେ ଦେଖିଲେ ନୂଆ ଲାଗିଥାଏ : ମନ୍ମଥ ମିଶ୍ର (ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ)

ଦର୍ଶକଙ୍କ ରୁଚିରେ ସବୁବେଳେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ। ଦିନକୁ ଦିନ ଯୁଗ ବଦଳୁଛି। ଏବେ ତ ହାଇଟେକ୍ ଯୁଗ। ହେଲେ ପୌରାଣିକ କଥାବସ୍ତୁକୁ ଆଧାର କରି ନିର୍ମିତ ଧାରାବାହିକର ଚାହିଦା କେତେ ତାହା କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ। ଏପରି ଧାରାବାହିକ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଏକ ଭିନ୍ନ ଧରଣର ମନୋରଞ୍ଜନ ଯୋଗାଇଥାଏ। ଲୋକମାନଙ୍କର ମାନସିକତା ବଦଳିଯାଇପାରେ, ହେଲେ ଶାସ୍ତ୍ର, ପୁରାଣର ଚାହିଦା ସବୁବେଳେ ରହିଛି ଏବଂ ରହିଥିବ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ନିର୍ମିତ ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକ 'ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ'ର ସଙ୍ଗୀତ ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଁ ତୁଲାଇଥିଲି। ମୁଁ ଗାଇଥିବା ଏହାର ଶୀର୍ଷକ ସଙ୍ଗୀତ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ କେତେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ତାହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି। ଏହି ଧାରାବାହିକକୁ ଦର୍ଶକ ଯେପରି ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ତାହାକୁ ମୁଁ ଏବେ ବି ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନି। କାରଣ, ପୌରାଣିକ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଆମ ମନରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଚାହିଦା ରହିଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ରହିଥିବ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଧାରାବାହିକ ମୋ ଜୀବନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛି (ସ୍ନେହଲତା ମହାନ୍ତି, ବିରିବାଟୀ, କଟକ)

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଧାରାବାହିକ ଦେଖିବାକୁ ମୁଁ କେତେ ଭଲ ପାଏ ତାହା ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିପାରିବି ନାହିଁ। ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ 'ରାମାୟଣ' ଏବଂ 'ମହାଭାରତ' ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଏହି ଧାରାବାହିକଦ୍ୱୟର ସବୁ ଏପିସୋଡ ଦେଖିଲି। ପୁରାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ସିରିଏଲଟିଏ ଦେଖିଲେ ମୋ ମନରେ ଶାନ୍ତି ଆସିଥାଏ। ଏବେ ମଧ୍ୟ ଘର କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ କୌଣସି ପୌରାଣିକ ଧାରାବାହିକକୁ ଦେଖିବାକୁ ଭୁଲି ନ ଥାଏ। ସେଗୁଡିକରୁ ଅନେକ କିଛି ଶିଖିବାର ଅଛି। ମୋଟ ଉପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏପରି ଧାରାବାହିକ ମୋ ଜୀବନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଛି। ମୋ ମତରେ ଏଭଳି ଧାରାବାହିକଗୁଡିକର ଚାହିଦା ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା, ଏବେ ରହିଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ମଧ୍ୟ ରହିଥିବ।

-ଶୁଭ୍ର ପ୍ରକାଶ ମହାପାତ୍ର

ତିରିଶ ବର୍ଷ ପୂର୍ବର ଏକ ଫଟୋ ଦେଖି

ଭଗବାନ ଜୟସିଂହ

ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ଦି'ଜଣ ଆଉ ନାହାନ୍ତି
ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ଦିନେ ଏମିତି ଥିଲେ
ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଆଉ ଚିହ୍ନି ହେଉନି ।

ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଧୋତି ଓ ପଞ୍ଜାବୀରେ
ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସୁଥିବା ବାପାଙ୍କ ମୁହଁରେ
ଆଉ ଆଗର ତେଜ ନାହିଁ । ବୋଉ ତ
ଶେଯରେ ପଡ଼ି ରହିଛି କେଉଁ କାଳୁ ।

ସାନ ବାପା ଦିନେ ଯିଏ ଟର୍ଚ୍ଚ ଓ କୁକୁରଙ୍କ ସହ
ଦିନ ଦିନ ଜଙ୍ଗଲରେ ରାତି କାଟୁଥିଲେ
ଏବେ ଛଅ ମାସ ହେବ ହସ୍ପିଟାଲରେ
ଅବସର ପରେ ଏବେ ବଡ଼ କକା ଘରେ ।

ବୟସ ଆଗରେ ହାର୍ ମାନି ବି
ମାନି ନାହାନ୍ତି ମାମୁ । ଅବସର ପରେ ବି
ଆଗର କୋଟ୍ ଓ ଟାଇର ସଉକ
ତାଙ୍କଠୁଁ ଛଡ଼େଇ ନେଇ ପାରିନି ସମୟ ।

ତାସ୍ ଖେଳରେ ମାହିର ସାନ ମାମୁ ଏବେ
ପୂରାପୂରି ପୃଥୁଳ ଓ ଚନ୍ଦା
ରାତି ହେଲେ ବାଡି ପଟ ଗଛମାନେ
ତାଙ୍କୁ ଦିଶନ୍ତି ଭୂତ ଭଳି । ଭୂତମାନେ ହାତୀ
ଚଢ଼ି ଏବେ ବି ଆସନ୍ତି ତାଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନରେ ।

ଫଟୋରେ ସବୁଠୁ ପତଳା ଲୋକଟି ଏବେ
ପକ୍ଷାଘାତ ରୋଗୀ, ମୋ ବୋଉର ନିଜ
ପିଉସୀ ପୁଅ ଭାଇ, ତାଙ୍କ ବାଁ ପାଖରେ
ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ରୋଜି ମାଇଁ, ଯିଏ କେବେଠୁଁ
ଛାଡ଼ି ଦେଲେଣି ଏ ଭବ ରଙ୍ଗ ଭୂଇଁ ।

ଏଭଳି ଏକ ଫଟୋ ଦେଖି ଏମାନେ ସବୁ
କିଏ ବୋଲି ପଚାରୁଛି ଦଶ ବର୍ଷର ନାତି
ଯେତେ ବୁଝେଇଲେ ବି ଯୋଡ଼ି ପାରୁନି ଖିଅ
ଆମ ପଛ ଘର ଅଗଣାରେ ପାରାମାନେ
ଗୁମୁରି ଗୁମୁରି ଖାଇଲା ବେଳେ ଖୁଦ ।

ଅଚ୍ୟୁତ ଆଶ୍ରମ ନିକଟ, ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ
ସ୍କୁଲ ରୋଡ, ତାଳବଣିଆ, ପୁରୀ-୨

ରମ୍ୟଲେଖା...

ମାଙ୍କଡ଼

ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼। ଶୁଣିଚି ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ମଣିଷମାନଙ୍କ ପୂର୍ବଜ। ପୃଥିବୀରେ ସଂଘଟିତ ବିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ ମୋ' ଶରୀରରୁ କିଛି ଗୁଣ ବିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରର ସୃଷ୍ଟି। ତେଣୁ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି ହେଉଛି ମୋର ଦାୟାଦ। କିନ୍ତୁ ସେଇ ଦାୟାଦ, ଏବେ ଆଧୁନିକତାର ସ୍ପର୍ଶ ପାଇ ପୃଥିବୀର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ ତଥା ମୋର ପ୍ରଧାନ ଶତ୍ରୁ ରୂପେ ପରିଗଣିତ। ମୋତେ ଯେବେ ଯୋଉଠି ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ବନ୍ଧୁକ, ଛିଟିକିଣି, ବାଡ଼ି, ଗୋଡ଼ି, ପଥର ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ସବୁବେଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ। ସତେ ଯେମିତି ମୁଁ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଏକ ବିରାଟ ବିପଦ!

ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼। ମଣିଷ ଭାଷାରେ ଗୋଟେ ଅସନା ତଥା ସବୁଠୁ ଘୃଣ୍ୟ ଜୀବ। ଅସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିବା ମଣିଷକୁ ଆଉ ଗୋଟେ ମଣିଷ ଛିଗୁଲେଇ ବା ନାକ ଟେକି କହୁଥିବାର ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଶୁଣେ, 'ଛି ଲୋ, ଏଇଟା ମାଙ୍କଡ଼ ଭଳିଆ ଦିଶୁଚି।' ମଣିଷ ଲାଗି ମୁଁ ହେଉଛି ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ନଥିବା ଗୋଟେ ପାଗଳ ଆଉ ଉଦଣ୍ଡ ଜୀବ। କଥା କଥାରେ ଗୋଟେ ମଣିଷ ଆଉ ଗୋଟେ ଦୁଷ୍ଟ ମଣିଷକୁ ମୋ' ସହ ତୁଳନା କରି କୁହେ କି 'କାଇଁ ଗୋଟେ ମାଙ୍କଡ଼ ଭଳିଆ ହଉଛୁ କିରେ?' ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ମଣିଷ ପାଖରେ ଥିବା ସହସ୍ର ଦୁର୍ଗୁଣ ଭିତରେ 'ମାଙ୍କଡ଼ାମି' ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଦୁର୍ଗୁଣ ରୂପେ ପରିଗଣିତ।

ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼। ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର ଜଙ୍ଗଲ ହେଉଛି ମୋ' ବାସସ୍ଥାନ। ଉଁ.. ହୁଁ....ବାସସ୍ଥାନ ଥିଲା। ଏବେ ଜଙ୍ଗଲ ହେଉଛି ମୋର ସେଇ ଦାୟାଦଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ପାଦନସ୍ଥଳୀ। ଫୁଲ, ଫଳ, ପତ୍ର, ଗଛ, ଲତା, ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଉପରେ ସତେଯେପରି ତାଙ୍କର ଏକଚାଟିଆ ଅଧିକାର। ଲାଗୁଛି ଯେମିତି ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରିବାକୁ ହିଁ ଭଗବାନ୍ ଆମକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି। ପୃଥିବୀରେ ତିଷ୍ଠି ରହିବାକୁ ହେଲେ, ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ହିଁ ଚାଲିବାକୁ ପଡ଼ିବ। ନଚେତ୍ ହୋମକୁଣ୍ଡରେ ସ୍ୱାହା।

ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼। କୁକୁର କି ବିଲେଇ ନୁହେଁ ଯେ, ମଣିଷ ମୋତେ ପୋଷା ମନେଇବ। ଭଲ ସ୍ୱର ରଖିଥିବା କୋଉ ଚଢ଼େଇ ନୁହେଁ ଯେ, ମୋତେ ପିଞ୍ଜରା ଭିତରେ ରଖି ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ଭୋଜନ ଦେବ। ନା ମୁଁ ମଣିଷର କୌଣସି ସୁରକ୍ଷା କାମରେ ଆସେ, ନା ମୁଁ ମଣିଷର ମନୋରଞ୍ଜନ କରିପାରେ। ଅବଶ୍ୟ ମୋର ଜାତିଭାଇ ପାତିମାଙ୍କଡ଼ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ମନୋରଞ୍ଜନ କରିପାରେ। ହେଲେ ମୋ' ଭଳି ସାଧାରଣ ମାଙ୍କଡ଼ମାନେ ମଣିଷର କୌଣସି କାମରେ ଆସନ୍ତିନି। ତେଣୁ ମୋର ଯତ୍ନ ନେବା କି ସୁରକ୍ଷା କରିବା କଥା କେହି ଥରୁଟିଏ ଭାବନ୍ତିନି।

ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼। କୁହାଯାଏ ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ପ୍ରଭୁ ହନୁମାନଙ୍କ ବଂଶଜ। ହେଲେ ମୁଁ ପାଇପାରେନି ପ୍ରଭୁ ହନୁମାନଙ୍କ ଭଳି ସମ୍ମାନ। ପ୍ରଭୁ ହନୁମାନ, ଭଗବାନ୍ ଶିବଙ୍କ ଅଂଶ ହୋଇଥିବାରୁ ପ୍ରାୟତଃ ଶୈବପୀଠମାନଙ୍କରେ ମୁଁ ବାସ କରିଥାଏ। କିନ୍ତୁ ସେଠି କୋଉ ବୁଲାଷଣ୍ଢ ଗୋଟିଏ ଦେଖିଲେ ହୁଏତ କିଏ ଶିବଙ୍କ ବାହନ କହି ଘାସ ମୁଠାଏ ଦେଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ମୋତେ କିଏ ଯାଚିକି ଗଣ୍ଡାଏ ଖାଦ୍ୟ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ। ତେଣୁ ବାଧ ହେଇ ମୁଁ ୟା'ଠୁ ତା'ଠୁ ଛଡ଼େଇକି ଖାଦ୍ୟଖାଏ। ଆଉ ସେଇଟା ବି ମୋ' ଉପଦ୍ରବରେ ଗଣା।

ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼। ମଣିଷମାନଙ୍କ ଅଦାଲତରେ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଦୋଷୀ। ମୋ' ନାଁରେ ଅଭିଯୋଗ ଯେ, ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ସବୁବେଳେ ମଣିଷର ପରିଶ୍ରମଲବ୍ଧ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥକୁ ନଷ୍ଟଭ୍ରଷ୍ଟ କରେ। କିନ୍ତୁ କିଏ କେବେ ମୋତେ ନିଜେ ନିଜ ତରଫରୁ ଓକିଲାତି କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତିନି କି ମୋ' ବୟାନ ଶୁଣନ୍ତିନି। ଯଦି ଶୁଣିଥା'ନ୍ତେ, ତା'ହେଲେ ହୁଏତ ମୁଁ କହିଥା'ନ୍ତି, 'ରେ ମଣିଷ... ଆରେ କିଏ କାହା ଖାଦ୍ୟ ଆଗ ନଷ୍ଟ କରିଛି ? ମୁଁ ତୋର ନା ତୁ ମୋର ? କିଏ କାହା ବାସସ୍ଥାନ ଆଗ ଉଜାଡ଼ିଛି ? ମୁଁ ତୋର ନା ତୁ ମୋର ? ଆରେ ତୁ ଯଦି ମୋ' ଜଙ୍ଗଲକୁ ନଷ୍ଟ ନ କରିଥା'ନ୍ତୁ, ତା'ହେଲେ ମୁଁ ଜନବସତିକୁ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ଆସିଥା'ନ୍ତି କିଆଁ ? ଆରେ ଯାଇ ପଚାରେ, ତୋ' ବାପା ଗୋସିଁବାପାଙ୍କୁ। ସେମାନେ କହିବେ ଆମେ କ'ଣ ତାଙ୍କ ଅମଳରେ ଏମିତି ଉପଦ୍ରବ କରୁଥିଲୁ ? ଆରେ ସେମାନେ ତ ଆମକୁ ଦେଖିଲେ ହୁଏତ କେବଳ ବାଡ଼ି ଉଞ୍ଚାଉଥିଲେ ବା ଛୋଟ ଟେକାଟିଏ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଉଥିଲେ। ହେଲେ ତୁ ଏବେକାର ଆଧୁନିକ ମଣିଷ କେତେ ପ୍ରକାରେ ଯେ ଆମକୁ ଘଉଡ଼ାଉଚୁ ତା'ର କେବେ ହିସାବ ରଖିଛୁ ? ଆରେ କେତେବେଳେ ଜାଲ ପକେଇଦେଉଚୁ ତ କେତେବେଳେ କଣ୍ଟା ପକେଇଦେଉଚୁ ଆଉ କେତେବେଳେ ହାଇ ଭୋଲ୍‌ଟେଜର କରେଣ୍ଟ ଲଗେଇଦେଉଚୁ। ବେଳେବେଳେ ତ ତୁ ବିଷମିଶା ଖାଦ୍ୟ ଥୋଇ ଆମକୁ କଲବଲ କରି ମାରିବାକୁ ପଛାଉନୁ। କ'ଣ ପାଇଁରେ ? କି ଦୋଷ କରିଛୁ ଆମେ ତୋର ? ଆରେ ପେଟ ପାଇଁ ତ ତୁ ନିଜେ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଚୋରି, ଡକାୟତି, ହତ୍ୟା କରିଦେଉ। ଆମେ ତ କିନ୍ତୁ କାହାକୁ ହତ୍ୟା କରୁନି, କେବଳ ଯାହା ଟିକେ ଖାଇବା ଆଶାରେ ବିଲବାଡ଼ି ଆଡ଼େ ଆସୁ। କ'ଣ ସେଇଟା ଆମ ଅପରାଧ ? ଆରେ ତୋ ନିଷ୍ଠୁର ପ୍ରହାରରୁ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚେଇବାକୁ ଯାଇ କୁଦାମାରି ଧାଇଁବାର ନାମ କ'ଣ ଉପଦ୍ରବ ? ?

ମୁଁ ମାଙ୍କଡ଼। ପୃଥିବୀର ସବୁ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଜାତି। ମାନୁଛି, ମୁଁ ମଣିଷ ଭଳି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବା ବୁଦ୍ଧି ବିବେକଧାରୀ ନୁହେଁ, ତେବେ ମୋର ବି ମଣିଷ ଭଳି ଏ ପୃଥିବୀରେ ବଞ୍ଚିବାର ସମାନ ଅଧିକାର ଅଛି। ମୁଁ ଯାହା ବି କ୍ଷତି ବା ଉପଦ୍ରବ କରେ, କେବଳ ନିଜ ପେଟପାଟଣା ପାଇଁ କରେ। ତୁମେ ମଣିଷମାନେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି। ମୋ' ଖାଦ୍ୟର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଦେଲେ ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରିବି ନାହିଁ। ନଚେତ୍ ଏହି ନୂତନ ବିବର୍ତ୍ତନରେ ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବରୁ କିମ୍ବା ତୁମ କ୍ରୂରତା ସହି ନ ପାରି, ମୁଁ ଦିନେ ବିଲୁପ୍ତ ହେଇଯିବି ଆଉ ତୁମ ଉତ୍ତର ପିଢ଼ି 'ସହଜ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା' ବହିର 'ଏମ୍' ଫର 'ମଙ୍କି' ପାଖରେ ଚାରିଗୋଡ଼ିଆ ଯନ୍ତୁ ବଦଳରେ ଦେଖିବେ ଗୋଟେ ଦୁଇଗୋଡ଼ିଆ ଦାନବକୁ, ଯିଏକି ବିଲ୍‌କୁଲ ତୁମରି ଭଳି ଦିଶୁଥିବ।

- ସତ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର
ଅଡ଼ଙ୍ଗ ଶାସନ, ଅଣଖିଆ, ବିରିଡ଼ି,
ଜଗତ୍‌ସିଂହପୁର, ମୋ: ୮୬୫୮୪୧୨୭୮୩

ଟ୍ରେଲ୍‌ବ୍ଲେଜର୍ସ ଅଧିନାୟିକା ସ୍ମୃତି ମାନ୍ଧାନା ଟ୍ରଫି ସହ ।

ୟୁଏସ୍ ଓପନ ଚାମ୍ପିୟନ ନାଓମି ଓସାକା ।

କରୋନା କବଳରୁ ମୁକୁଳୁଛି କ୍ରୀଡ଼ା

କରୋନା ମହାମାରୀ ଯୋଗୁ ସ୍ଥାଣୁ ପାଲଟିଯାଇଥିବା କ୍ରୀଡ଼ା ଜଗତ କ୍ରମେ ସେଥିରୁ ମୁକୁଳିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି। ୟୁରୋପୀୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ଫୁଟବଲ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଇଂଲଣ୍ଡ, ୟୁଏଇ, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ କ୍ରିକେଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ଦେଶରେ ଟେନିସ, ଫର୍ମୁଲାୱାନ ମୋଟରରେସିଂ ପରି କ୍ରୀଡ଼ା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି...

ଏପରି ଏକ ସମୟ ଆସିବ ଯେତେବେଳେ କି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଏକାବେଳେକେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ତାହା ବିଶ୍ୱାସର ବାହାରେ ଥିଲା। ଯଦିବା ଖେଳ ହେବ ଦେଖିବାକୁ ଷ୍ଟାଡିୟମରେ ଦର୍ଶକ ନ ଥିବେ ଏହା ମଧ୍ୟ କଳ୍ପନା କରିବା ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା। ସିଜନ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ରୀଡ଼ା ହେଉଥିବାରୁ ଫୁଟବଲ ନ ହେଲେ କ୍ରିକେଟ, ବେସ୍‌ବଲ, ରଗ୍‌ବୀ, ଆଥ୍‌ଲେଟିକ୍ସ କିମ୍ବା ହକି କେଉଁଠି ନା କେଉଁଠି କିଛି ନା କିଛି କ୍ରୀଡ଼ା ଚାଲିଥାଏ। ମାତ୍ର କୋଭିଡ-୧୯ ଯୋଗୁ ଏମିତି ଏକ ସମୟ ଆସିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ କ୍ରୀଡ଼ା ଠପ୍ ହୋଇଗଲା। ଖେଳପଡ଼ିଆ ଖାଁ ଖାଁ, ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଗଲେ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍। ଘରୁ ବାହାରିବାର ଜୁନାହିଁ। ଲକ୍ ଡାଉନ୍, ଶଟ୍ ଡାଉନ୍‌ର କଟକଣା ମଧ୍ୟରେ ହଜିଗଲା ବିଭିନ୍ନ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତା। ଅଲିମ୍ପିକ୍ସ ପରି କ୍ରୀଡ଼ା ମହାକୁମ୍ଭ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥଗିତ ରହିଲା। ମହାମାରୀ ପ୍ରକୋପରେ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଅଗଣିତ କ୍ରୀଡ଼ା ବାତିଲ ହେଲା କିମ୍ବା ଘୁଞ୍ଚିଲା। ଦୀର୍ଘ ୬ ମାସରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏପରି ଆଶଙ୍କାରେ ବିତିବା ପରେ ଏବେ କୋଭିଡ କଟକଣା ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହୋଇଛି କ୍ରୀଡ଼ା ଦୁନିଆ। ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ସରକାର ଏସ୍‌ଓପି (ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ଅପରେଟିଂ ପ୍ରୋସିଜିଓର) ଜାରି କରି କଟକଣା ମଧ୍ୟରେ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି। କରୋନା ସଂକ୍ରମଣର ଆଶଙ୍କା ଥିବାରୁ ରୁଦ୍ଧଦ୍ୱାରରେ ଅର୍ଥାତ୍ ବିନା ଦର୍ଶକରେ ଖେଳ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି। କ୍ୱାରାଣ୍ଟାଇନ୍ ଏବଂ କୋଭିଡ୍ ଟେଷ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଖେଳାଳି ଯଦିଓ ଅଣନିଃଶ୍ୱାସୀ ହୋଇ ପଡୁଛନ୍ତି ତେବେ ଅନ୍ୟକିଛି ବିକଳ୍ପ ନ ଥିବାରୁ ସମସ୍ତେ ପରିସ୍ଥିତି ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇବାକୁ ବାଧ ହୋଇଛନ୍ତି। ୟୁରୋପୀୟ ଦେଶ ଗୁଡ଼ିକରେ ଫୁଟବଲ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଥିବାବେଳେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଖୋଲିଛି କ୍ରିକେଟର ଦ୍ୱାର। ଏବେ ଏହି ଖେଳ ୟୁନାଇଟେଡ ଆରବ ଏମିରେଟ୍ସ, ପାକିସ୍ତାନ, ନ୍ୟୁଜିଲାଣ୍ଡ ଏବଂ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ମଧ୍ୟ କଟକଣା ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି। ହର୍ଷ ରାଇଡିଂ, ଗଲ୍ଫ, ବ୍ୟାଡ୍‌ମିଣ୍ଟନ, ଟେନିସ, ମୋଟରସ୍ପୋର୍ଟ୍ସ କ୍ରୀଡ଼ା ମଧ୍ୟ କେତେକ ଦେଶରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି। ଅନ୍‌ଲାଇନ୍‌ରେ ଚେସ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଛି।

ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଆରମ୍ଭ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ କ୍ରିକେଟ: କରୋନା ବ୍ରେକ୍ ପରେ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପୁରୁଷ କ୍ରିକେଟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି। ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ୱେଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଜ ମଧ୍ୟରେ ୩ ମ୍ୟାଚ ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ସିରିଜ ଜୁଲାଇ ୮ରୁ ୨୮ ମଧ୍ୟରେ ଖେଳାଯାଇଥିଲା। ଏହାପରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ପାକିସ୍ତାନ ମଧ୍ୟରେ ୩ ମ୍ୟାଚ ବିଶିଷ୍ଟ ଟେଷ୍ଟ ଓ ଟି୨୦ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ୨ ସିରିଜ ମଧ୍ୟ ଇଂଲଣ୍ଡ ଘରୋଇ ପରିବେଶରେ ଖେଳିଥିଲା। ୱେଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଜରେ କାରିବିୟନ କ୍ରିକେଟ ଲିଗ୍ ଅଗଷ୍ଟ ୧୮ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳାଯାଇଥିଲା। ଏଥିରେ ତ୍ରିନବାଗୋ ନାଇଟ ରାଇଡର୍ସ ବାଜି ମାରିଥିଲା। ହାଇ ପ୍ରୋଫାଇଲ ଇଣ୍ଡିଆନ ପ୍ରିମିୟର ଲିଗ୍ (ଆଇପିଏଲ) ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୦ରୁ ନଭେମ୍ବର ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୟୁନାଇଟେଡ ଆରବ ଏମିରେଟ୍ସ (ୟୁଏଇ)ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ଭାରତୀୟ କ୍ରିକେଟ କଣ୍ଟ୍ରୋଲ ବୋର୍ଡ (ବିସିସିଆଇ) ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଏହି ବ୍ୟୟବହୁଳ ଲିଗ୍ ଆବୁଧାବି, ଦୁବାଇ ଓ ଶାରଜାରେ ଖେଳାଯାଇଥିଲା। ଏଥିରେ ଚାମ୍ପିୟନ ହୋଇ ମୁମ୍ବାଇ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ସ ରେକର୍ଡ ୫ମଥର ପାଇଁ ଟାଇଟଲ ହାସଲ କରିଥିଲା। ଆଇପିଏଲ ଅବସରରେ ମହିଳା ଟି୨୦ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ୍ ମଧ୍ୟ ୟୁଏଇରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ୩ ଦଳ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫାଇନାଲରେ ସୁପରନୋଭାସକୁ ହରାଇ ଟ୍ରେଲବ୍ଲେଜର୍ସ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଟାଇଟଲ ହାସଲ କରିଥିଲା। ଇତିମଧ୍ୟରେ ପାକିସ୍ତାନ ଘରୋଇ ମାଟିରେ ଜିମ୍ବାୱେ ବିପକ୍ଷରେ ସିରିଜ ଖେଳି ସାରିଥିବାବେଳେ ଭାରତର ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଗସ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି। ୱେଷ୍ଟଇଣ୍ଡିଜ କ୍ରିକେଟ ଦଳ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟୁଜିଲାଣ୍ଡରେ ଖେଳିବା ଆରମ୍ଭ କରିଛି। ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ମହିଳା ସିରିଜ ସହିତ କ୍ରିକେଟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଓ ନ୍ୟୁଜିଲାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଏହ ସିରିଜରେ ୩ ମ୍ୟାଚ ବିଶିଷ୍ଟ ଟି୨୦ ଓ ଦିନିକିଆ ମ୍ୟାଚ ଖେଳାଯାଇଥିଲା।

ୟୁରୋପରେ ଫୁଟବଲ ଲିଗ୍: ୟୁରୋପୀୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭିନ୍ନ ଫୁଟବଲ ଲିଗ୍ ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଛି। ଏହା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ପାନିଶ୍ ଲିଗ୍ ଲା-ଲିଗା, ଜର୍ମାନୀର ବୁନ୍ଦେସଲିଗା ଆଦି ଅନ୍ୟତମ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଫୁଟବଲ ଏବଂ ଫିଫା ବିଶ୍ୱକପ କ୍ୱାଲିଫାୟର୍ସ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି।

ଇଣ୍ଡିଆନ ସୁପରଲିଗ୍: ଭାରତର ପ୍ରମୁଖ ଫୁଟବଲ ଲିଗ୍ ଇଣ୍ଡିଆନ ସୁପରଲିଗ୍ (ଆଇଏସ୍‌ଏଲ) ନଭେମ୍ବର ୨୦ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି। ଏହା ୨୦୨୧ ମାର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିବ। କୋଭିଡ୍ କଟକଣାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏଥର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲିଗ୍‌କୁ ବିନା ଦର୍ଶକରେ କେବଳ ଗୋଆରେ ଆୟୋଜନ କରାଯାଉଛି। ଗୋଆର ୩ ଷ୍ଟାଡିୟମ ମାର୍ଗାଓସ୍ଥିତ ଫତୋର୍ଦା, ବାମ୍ବୋଲିମ୍ସ୍ଥିତ ଜିଏମ୍‌ସି ଆଥଲେଟିକ୍ ଷ୍ଟାଡିୟମ ଏବଂ ଭାସ୍କୋଡାଗାମାସ୍ଥିତ ତିଲକ ମଇଦାନରେ ମ୍ୟାଚଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି।

ଗ୍ରାଣ୍ଡସ୍ଲାମ ଟେନିସ: ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ କରୋନା ପ୍ରଭାବ ଅନୁଭୂତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜାନୁୟାରୀ ୨୦ରୁ ଫେବୃୟାରୀ ୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଜନ ପ୍ରାରମ୍ଭ ଗ୍ରାଣ୍ଡସ୍ଲାମ ଟେନିସ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଯାଇଛି। ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆନ ଓପନର ପୁରୁଷ ସିଙ୍ଗଲ୍ସରେ ନୋଭାକ୍ ଜୋକୋଭିଚ୍ ଏବଂ ମହିଳା ସିଙ୍ଗଲ୍ସରେ ସୋଫିଆ କେନିନ୍ ଚାମ୍ପିୟନ ହୋଇଛନ୍ତି। କୋଭିଡ-୧୯ ପାଇଁ ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ଦ୍ୱିତୀୟ ଗ୍ରାଣ୍ଡସ୍ଲାମ ଫ୍ରେଞ୍ଚ୍ ଓପନ। ରୋଲାଣ୍ଡ ଗାରୋସର ଲାଲ୍ ମାଟିରେ ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରକୃତରେ ମେ ୨୪ରୁ ଜୁନ୍ ୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବାର ଥିଲା। ମାତ୍ର କରୋନା ସଂକ୍ରମଣ ଯୋଗୁ ଏହାକୁ ପ୍ରଥମେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦ରୁ ଅକ୍ଟୋବର ୪ ଏବଂ ପରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୭ରୁ ଅକ୍ଟୋବର ୧୧କୁ ଘୁଞ୍ଚାଇ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା। ପୁରୁଷ ସିଙ୍ଗଲ୍ସରେ ରାଫାଲ ନାଡାଲ କ୍ରମାଗତ ୪ର୍ଥ ଏବଂ ଓଭରଅଲ୍ ୧୩ତମ ଫ୍ରେଞ୍ଚ୍ ଟାଇଟଲ ହାସଲ କରିଥିଲେ। ମହିଳା ସିଙ୍ଗଲ୍ସରେ ଇଗା ସ୍ୱିଟେକ ଚାମ୍ପିୟନ ହୋଇଥିଲେ। ବର୍ଷର ତୃତୀୟ ଗ୍ରାଣ୍ଡସ୍ଲାମ ୱିମ୍ବେଲଡନ ଓପନ ଜୁନ ୨୯ରୁ ଜୁଲାଇ ୧୨ ମଧ୍ୟରେ ଅଲ୍ ଇଂଲଣ୍ଡ ଲନ୍ ଟେନିସ କ୍ରୋକ୍ୱେଟ କ୍ଲବ କୋର୍ଟରେ ହେବାର ଥିଲା। ମାତ୍ର କୋଭିଡ୍ ପାଇଁ ବାତିଲ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା। ନ୍ୟୁୟର୍କରେ ଅଗଷ୍ଟ ୩୧ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୩ ମଧ୍ୟରେ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା ସିଜନ ଶେଷ ଗ୍ରାଣ୍ଡସ୍ଲାମ ୟୁଏସ ଓପନ ଟେନିସ। ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଏହି ୧୪୦ତମ ସଂସ୍କରଣରେ ସୁରକ୍ଷା କାରଣରୁ ରାଫାଲ ନାଡାଲଙ୍କ ପରି ଅନେକ ଖେଳାଳି ଓହରି ଯାଇଥିଲେ। ଫଳରେ ପୁରୁଷ ସିଙ୍ଗଲ୍ସରେ ଡୋମିନିକ୍ ଥିମ୍ ଏବଂ ମହିଳାରେ ନାଓମି ଓସାକା ଟାଇଟଲ ହାସଲ କରିଥିଲେ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏକାଧିକ ଏଟିପି ଟୁର୍ନାମେଣ୍ଟ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାସହ ବର୍ଷ ଶେଷ ଏଟିପି ଫାଇନାଲ୍ସ ଲଣ୍ଡନରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି।

ଫର୍ମୁଲାୱାନ ମୋଟର ରେସିଂ: କରୋନା ମହାମାରୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏଥର ଫର୍ମୁଲାୱାନ ମୋଟର ରେସିଂରେ କେତେକ ରେସ୍ ବାତିଲ ହୋଇଥିବାବେଳେ କେତେକ ନୂଆ ଗ୍ରାଁ ପ୍ରି ହୋଇଛି। ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ୧୪ଟି ଗ୍ରାଁ ପ୍ରି ହେଲା ଅଷ୍ଟ୍ରିଆନ, ଷ୍ଟିରିଆନ, ହଙ୍ଗେରିଆନ, ବ୍ରିଟିଶ୍, ୭୦ତମ ଆନିଭର୍ସାରି ଗ୍ରାଁ ପ୍ରି (ସିଲଭରଷ୍ଟୋନ), ସ୍ପାନିଶ୍, ବେଲ୍‌ଜିଆନ, ଇଟାଲିଆନ, ଟୋସ୍କାନା (ମୁଗେଲୋ ସର୍କିଟ), ରୁଷିଆନ, ଇଫେଲ ଗ୍ରାଁ ପ୍ରି(ନୁର୍ବରଗ୍ରିଙ୍ଗ୍), ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ, ଇମିଲିଆ ରୋମାଗ୍ନା (ଇମୋଲା) ଏବଂ ତୁର୍କୀଶ ଗ୍ରାଁ ପ୍ରି। ୧୪ ଗ୍ରାଁ ପ୍ରି ମଧ୍ୟରୁ ୧୦ଟିରେ ବିଜୟୀ ହୋଇ କ୍ୟାରିୟରର ୭ମ ବିଶ୍ୱ ଟାଇଟଲ ହାସଲ କରିଛନ୍ତି ବ୍ରିଟେନର ମର୍ସିଡିଜ୍ ଡ୍ରାଇଭର ଲୁଇସ ହାମିଲଟନ। ଏଥିସହ ସେ ଫର୍ମୁଲାୱାନ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଜର୍ମାନୀର ମାଇକେଲ ସୁମାକରଙ୍କ ରେକର୍ଡର ସମକକ୍ଷ ହୋଇଛନ୍ତି। ବାହାରିନ୍ ଗ୍ରାଁ ପ୍ରି ନଭେମ୍ବର ୨୯ରେ ହେବାର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ରହିଛି।

ଏସିଆନ୍ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ଟିମ୍ ଚେସ୍: ଅକ୍ଟୋବର ୧୦ରୁ ୨୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏସିଆନ୍ ନେସନ୍ସ (ରିଜିଅନ୍ସ) ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ଟିମ୍ ଚେସ୍ ଚାମ୍ପିୟନଶିପ୍‌ରେ ଭାରତୀୟ ମହିଳାଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପୁରୁଷ ଦଳକୁ ରୌପ୍ୟ ପଦକ ମିଳିଥିଲା। ମହିଳା ଦଳର ସଦସ୍ୟା ଭାବରେ ଓଡ଼ିଶାର ପଦ୍ମିନୀ ରାଉତ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ପାଇଥିଲେ। ପୂର୍ବରୁ ସେ ବୋର୍ଡ ପ୍ରାଇଜ୍‌ଭାବେ ରୌପ୍ୟ ପଦକ ହାସଲ କରିଥିଲେ। ଫାଇନାଲରେ ଭାରତୀୟ ମହିଳା ଦଳ ୬-୨ ବ୍ୟବଧାନରେ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆକୁ ହରାଇଥିଲା। ପୁରୁଷ ଦଳ ସଂଘର୍ଷପୂର୍ଣ୍ଣ ମ୍ୟାଚରେ ୩.୫-୪.୫ ବ୍ୟବଧାନରେ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆଠାରୁ ହାରିଯିବାରୁ ରୌପ୍ୟ ପଦକରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା।

- ତପନ ସ୍ୱାଇଁ, ବିଜୟ ରଣା, ରଞ୍ଜନ ରାୟ

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ବିଜୟୀ ଭାରତୀୟ ମହିଳା ଚେସ୍ ଦଳ ।

ମୁମ୍ବାଇ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ସ ଅଧିନାୟକ ରୋହିତ ଶର୍ମା ।

୨୦୨୧ରେ ଟୋକିଓ ଅଲିମ୍ପିକ୍ସ
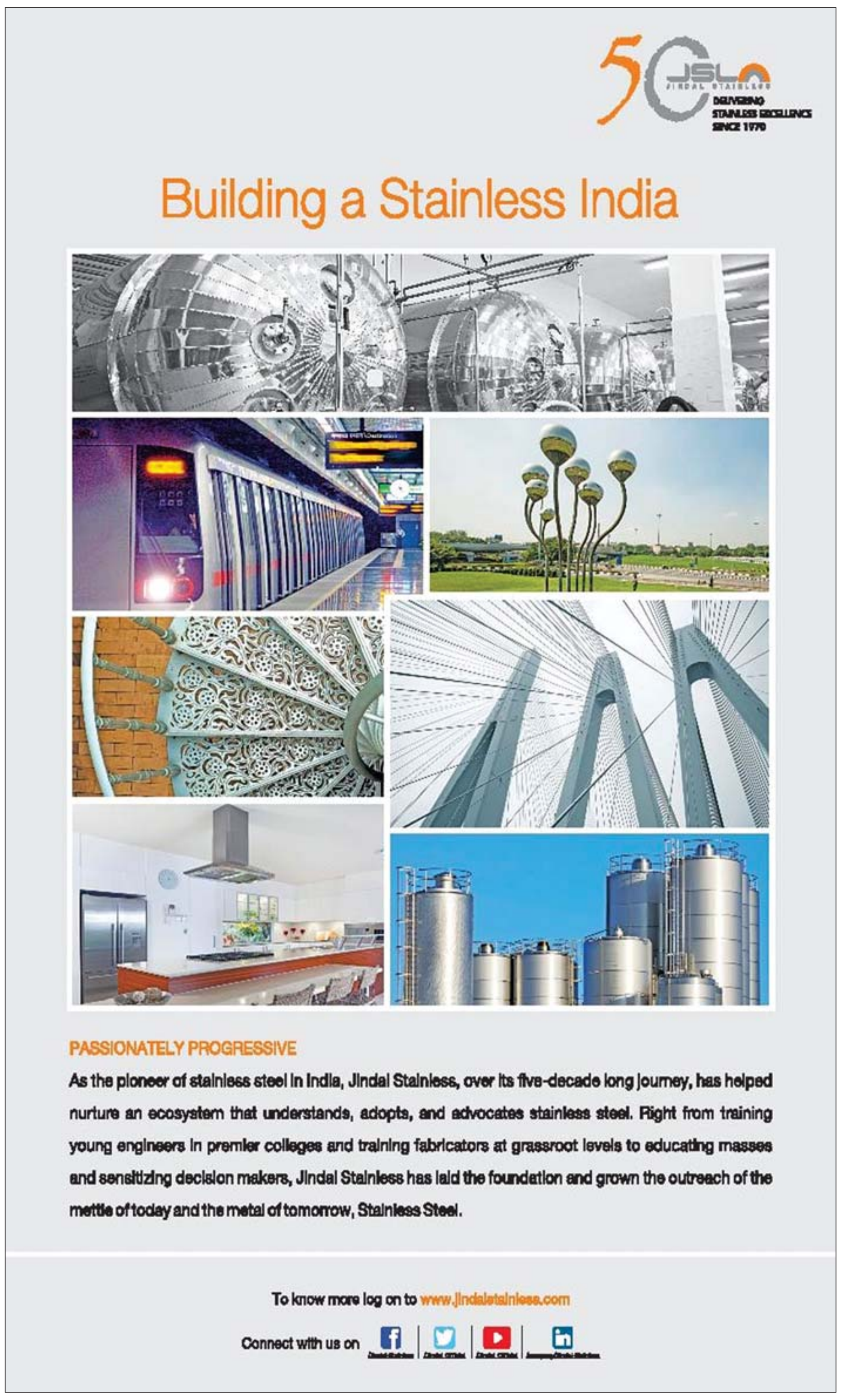
କ୍ରୀଡ଼ା ମହାକୁମ୍ଭ ଅଲିମ୍ପିକ୍ସର ୩୨ତମ ସଂସ୍କରଣ ୨୦୨୦ ଜୁଲାଇ ୨୪ରୁ ଅଗଷ୍ଟ ୯ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବାର ଥିଲା। ମାତ୍ର ଏହାକୁ ୨୦୨୧ ଜୁଲାଇ ୨୩ରୁ ଅଗଷ୍ଟ ୮କୁ ଘୁଞ୍ଚାଇ ଦିଆଯାଇଛି। ତେବେ ଏହି ଗେମ୍‌ର ନାମ ଟୋକିଓ-୨୦୨୦ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଛି। ଏଥିରେ ୨୦୬ ଦେଶର ୧୧,୦୯୧ ଆଥଲେଟ୍ ୩୩ଟି କ୍ରୀଡ଼ାର ୩୩୯ ଇଭେଣ୍ଟରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବା ଆକଳନ କରାଯାଉଛି। ସେହିପରି ୨୦୨୦ ଅଗଷ୍ଟ ୨୫ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବାକୁଥିବା ପାରାଅଲିମ୍ପିକ୍ସ ୨୦୨୧ ଅଗଷ୍ଟ ୨୪ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ ବୋଲି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି। ଭାରତରେ ପ୍ରଥମ ଥରପାଇଁ ହେବାକୁଥିବା ୧୭ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ମହିଳା ଫୁଟବଲକୁ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି। ତେବେ ୨୦୨୨ରେ ଏହା ଭାରତରେ ହିଁ ହେବ ବୋଲି ନିକଟରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି। ଏହା ୫ ସହର ଓଡ଼ିଶାର ଭୁବନେଶ୍ୱର ସମେତ କୋଲକାତା, ଗୁଆହାଟୀ, ଅହମ୍ମଦାବାଦ ଓ ନଭି ମୁମ୍ବାଇରେ ଆୟୋଜନ ହେବ।